LIET. RESPUBL. MOKSLŲ AKADEMIJOS BIBLIOTEKA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 3 (471) TORONTO, Ontario, 1959 m. sausio (January) mėn. 15 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Mažoji Lietuva

Jau trisdešimt šeštą kartą sausio 15 d. paminime Klaipėdos išvadavimo metines, vadindami tai Klaipėdos diena, betgi kiekvieną kartą galvodami ne vien apie Klaipėdą bei jos kraštą, bet ir apie visą Mažąją Lietuvą, kurios didžioji dalis 1923 m. negalėjo išsivaduoti iš septintą amžių velkamo vokiškojo jungo. Nepriklausomybės laikais, kai Lietuva turėjo normalius valstybinius santykius su Vokietija, Mažosios Lietuvos dieną švęsti buvo neįmanoma. Tai būtų reiškę viešai rodomas pretenzijas į Vokietijos valdomą kraštą ir būtų buvę susilaukta jos protestų ar net atsikeršinimo veiksmų. Dėl to buvo švenčiama Klaipėdos diena, visada stengiantis nenukreipti žvilgsnio nuo visos Mažosios Lietuvos. Turėjome Lietuvos Vakarų sąjūdį, kurio oficialioji viešai deklaruojama paskirtis buvo rūpintis Lietuvos respublikos vakarinėmis žemėmis, betgi ištikrųjų jam daugiausia rūpėjo vakarinės lietuvių žemės ir už respublikos ribų — visa Mažoji Lietuva.

Šiandien joks maskavimasis nebereikalingas. Šiandien mes galime atvirai visam pasauliui sakyti, kad viso pasaulio lietuviai reikalauja sau visų lietuviškųjų žemių ir sausio 15 jau nėra jokios prasmės vadinti vien Klaipėdos diena. Šiandien didžioji Mažosios Lietuvos dalis priklauso Kaliningradu pakrikštyto Karaliaučiaus sričiai, administraciniu atžvilgiu įjungtai į Leningrado apygardą. Tai naujoji rusų kolonija, į kurią jie neturi absoliučiai jokių teisių. Ši sritis netik niekad nepriklausė Rusijai, netik čia negyveno gal nei vieno ruso, bet ji net nesusisiekia su dabartinei Rusijai (Rusijos s. federatyvinei respublikai) priklausančiomis žemėmis. Šių žemių priskyrimui Rusijai nėra nei mažiausio nei etnografinio nei istorinio pagrindo. Jei jau pasaulis priėjo prie logiško sprendimo, kad siaurąją Vokietijos rankovėlę — Rytprūsius — reikia nuo jos atskirti, tai svarstant šių žemių tolimesnio likimo klausimą natūraliausias sprendimas didžiąją jų dalį priskirti prie Lietuvos, nes tai ir yra Mažoji Lietuva, kurios gyventojai dėl savo išlikimo su vokiečiais kolonistais kovojo šimtmečiais ir buvo palaužti tik paskutiniais dešimtmečiais, kraštui lietuviškojo charakterio visdėlto neprarandant.

Šiandien apie Mažąją Lietuvą už mūsų lietuviškosios bendruomenės ribų beveik visiškai tylu. Net minint pasaulį neramančias politines problemas Karaliaučiaus sritis neprisimenama. Sovietams ši sritis 1945 m. Potsdamo konferencijoje buvo pavesta tik administruoti, bet jie šiandien nebeleidžia niekam nei prasižioti, kad tai ne jų žemė. Jie atėjo kaip nukariautojai, prisijungė tą sritį sau ir skuba ten įsitvirtinti. Tvirtinasi kariškai, statydami tolimųjų raketų bazes bei kitokius kariškus įrenginius, o taip pat kurdindami ten kolonistus rusus. Potsdame buvo daromi laikini sprendimai prileidžiant, kad po kurio laiko įvyks taikos konferencija, kurioje bus viskas peržiūrėta ir surasti pastovūs sprendimai. Šiandien apie taikos konferenciją būtų naivu ir svajoti. Sprendimų dėl pastovių valstybinių sienų bei dėl kraštų likimo negalima greit laukti ir pasiekta jų bus, be abejonės, ne taikos konferencijoje, bet arba politinėmis maklerystėmis, arba naujame patrankų gausme. Gi mūsų atžvilgiu būtų naudinga, kad ir "Karaliaučiaus krašto" arba Mažosios Lietuvos likimo klausimas jau dabar įeitų į politinių diskusijų lauką. "Life" neseniai siūlė iš Lenkijos paimti Stetiną atiduodant jai Lvivą ir Vilnių. Kodėl tas gudročius autorius neprisiminė, kad "padoriems mainams" dar galėtų būti panaudotos Rytprūsių žemės? Nejaugi visi taip ir pamiršo šią rusų naująją koloniją! Kodėl ji neprimenama tada, kai Maskvos agentai pradeda kalbėti apie kitų valstybių kolonijalizmą? Jei žlibam tą kolonijalizmą sunkiau įžiūrėti Pabaltijy, Ukrainoj, Kaukazo kraštuose ar dar kitur, tai čia juk ir aklam akivaizdu. Ir mums reikėtų negailėti savo pirštelio parodyti tai visam pasauliui, priminti kiekviena proga tam, kas lengviau galėtų tai iškelti tarptautiniame forume. Be abejonės, to noriau, turbūt, imtųsi anglai su prancūzais, kuriems jų kolonijalizmu dažnai badoma į akis. Argi neverta būtų jų kalbėtojams priminti tai specialiu memorandumu ar gerai paruoštu leidiniu?

Atstovybės Vatikane byla

Visą lietuviškąją visuomenę taip sujaudinęs Lietuvos atstovybės Vatikane likimo klausimas ir per šią savaitę dar nepaaiškėjo. Kaip jau buvo rašyta praeitame Nr., aišku, kad atstovybė liks veikti, bet kaip, kokiomis teisėmis ir kas jai vadovaus, tebėra neaišku.

Lietuvos generalinis konsulatas Niujorke sausio 7 d. išsiuntinėjo spaudai šitokį tuo reikalu pareiškimą:

"Sausio 6 d. gautomis tikromis žiniomis iš Romos, **Lietuvos Pasiuntinybė Vatikane paliekama ir toliau veikti. Titulas, kuriuo veiks Pasiuntinybės vedėjas — chargé d'afaires ar kitoks, dar nenustatytas.** Įgaliotu ministeriu jis negalės būti pripažintas dėl to, kad šiuo metu negali gauti iš savo valstybės galvos naujų skiriamųjų raštų ir jų pateikti Popiežiui Jonui XXIII. Kaip bebūtų, tatai, esamomis sąlygomis, laikoma džiuginančiu rezultatu, kuris pasiektas vieningomis pastangomis augštųjų lietuvių dvasininkų Romoje, JAV ir kitur, plačiosios lietuvių visuomenės visame pasaulyje, ir visų Lietuvos diplomatinių pareigūnų.

Įvykių raida, privedusi prie šios padėties susidarymo, buvo tokia: mirus Šv. Tėvui Pijui XII, ministeris Stasys Girdvainis, sekretoriaus lydimas, kaip ir kitų kraštų atstovai, tuojau nuvyko į Castelgondolfo rūmus pasveikti velionį ir pareikšti užuojautą Vatikano vyresnybei. Abu Lietuvos pareigūnai dalyvavo kūno pervežimo procesijoj, kardinolų kolegijos priėmime, ir priėmime pas kardinolą kamerlengą, iškilmingose laidotuvėse ir naujai išrinktojo Popiežiaus Jono XXIII vainikavimo iškilmėse. Netrukus po vainikavimo visos pasiuntinybės gavo raštą, kad atstovai galės prašyti priėmimo pas Šv. Tėvą ir įteikti Jam naujus skiriamuosius raštus. Lietuvos ministeris tuojau nuvyko į Vatikano Valstybės Sekretorijatą ir išdėstė savo vpatingą padėtį. Jam buvo pasakyta, kad jo padėtis bus svarstoma ir prašyta tuo klausimu įteikti Vatikanui visą medžiagą. Tai ir buvo padaryta: įteiktas atitinkamas raštas drauge su išsamia dokumentacija apie Lietuvos tarptautinę teisinę padėtį, kitų valstybių pažiūras ir laikyseną Lietuvos atžvilgiu, mūsų veikiančių atstovybių sąrašas ir kita.

Įteikiant tą medžiagą, Lietu-

(Nukelta į 3 psl.)

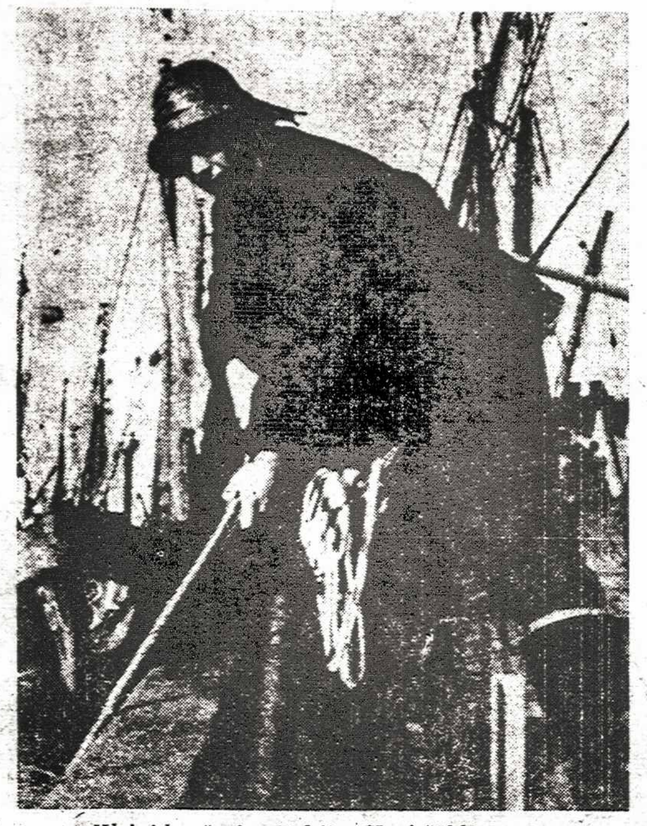

Klaipėdos žvejys Baltijos jūroj žūklės metu.

Didieji derėsis?

ALMAUS,
mūsų bendrabarbio Niujorke

Maskvos veržlumu stumiama naujoji "taikos ofenzyva" rodė laimėjimo ženklų. Pirmasis nuopelnas už tai teko Chruščiovo patarėjui Mikojanui. Armenišku biznieriaus apsukrumu jis rodė gailias akis, "atvirai" apgailestaudamas buvusių sovietų diktatorių "terorą", skundėsi, kad amerikiečiai vis dar mane, "jog mums patinka žudyti žmones", ir tarkliai klause, kodėl "Jūs mums prikišat Vengriją — ar Jūs ne tą patį darėte Libane?" Iš kitos pusės, Mikojanas nesidrovėjo rodyti nustebimą amerikiečių gyvenimo būdu. Čikagoje jis išsidavė nustebintas galingiausio Amerikos "ginklo" — automatinio lėkščių plovėjo.

Jis nudavė nematąs ir negirtraukti iš sinodo.

Jei lietuviškoji spauda tebesirūpino "techniškais pasikeitimais", pagal "L'Osservatore Romano, Švento Sosto laikysenoj į prieš 18 metų nacių-sovietų susitarimu pražudytą Lietuvos Respublikos atstovavimą, amerikoniškoji spauda spėliojo ar A. Mikojanas sugebės išmanevruoti didžiųjų valstybių politikų lygaus su lygiu derybas "įgalinti pasaulyje taiką".

Pasirodo, kad ne tik Vatikanas manė, jog pripažinimas esamos politinės padėties Pabaltijy palengvintų tikinčiųjų dalią Sovietijoj. Latvių ir estų žurnalistai informavo, jog pabaltiečiai protestantai protestavo prieš Amerikos protestantų sinodo pa**starojo** meto rezoliucijas, kuriomis buvo pritarta "koegzistencijai" su Maskva. Latvių spaudoje net tilpęs reikalavimas išeiviams latviams tuojaus pasidis pabėgėlių demonstracijų. NYTimes, ir net pats Prezidentas, kvietė būti mandagiais su svetimos valstybės politiku.

Mikojanas, kuris kvietė amerikiečius kapitalistus "užmiršti praeities klaidas", tuo pačiu metu buvo palaikomas stipria kanonada iš Maskvos — šiuo kartu konkrečiai siūlant demilitarizuoti Vokietiją, surašant jai taikos sutartį po dviejų mėnesių Vašuvoj!

Ar praeitis užmirštama?

Jei komunizmo tikėjimą vietoj pravoslavų dvasiškio karjeros pasirinkęs Mikojanas siūlė užmiršti "visą praeitį", tai praėjusią savaitę dėl to daug kas abejojo. Valstybės Departamentas išleistoj Berlyno dokumentų brošiūroj priminė sovietų neteisybę Pabaltijo tautoms, o NY Mirror dienrašty buvo erzinami Amerikos biznieriai, primenant, jog ne kas kitas, bet Mikojanas vadovavo sovietų sąjūdžiui prisivyti Amerikos pramonę betkokiomis priemonėmis. Jei ir daugumas vakariečių tautų siekė "tikslo nepaisydamos priemonių", tai NYTimes vedamasis klausė, kaip gi reikia aiškinti sovietinę santvarką aplamai? Girdi, vos prieš savaitę Mr. B (ulganin) buvo trečiasis TSRS premjeras apkaltintas meluojant ir konspiruojant. Pirmasis, Stalinas, Chruščiovo buvo apibūdintas "žmogžudišku manijaku, kuris žudė, kankino ir kalino geriausius iš geriausių TSRS piliečių". Antrasis, Malenkovas, oficialiai yra aptartas kaip "intrigantas ir šantažuotojas". Dabar "aiškėja", jog ir trečiasis premjeras besąs tik "melagis ir apgavikas". "Tėra tik dvi galimybės", — rašo NYTimes, — "arba tie kaltinimai teisingi, kas leidžia tik pasibaisėti tokia valdymosi santvarka, kuri įgalina šitokius gangsterius paimti valdžią daugeliui metų, arba, jei šie kaltinimai yra falšyvi — mes tegalime stebėtis pasaulyje negirdėtu šantažu tebesitęsiančiu Maskvoje".

Rado būdą ryšiams?

Praėjusią savaitę tačiau Brooklyno "Laisvė" paskelbė žinią, kuri rodo, jog Lietuvoj atsižvelgiant į JAV-bių poziciją, bandoma praskirti kelią kultūriniams ryšiams su užsieniu. Vilniuje buvo įsteigtas TSRS - Vokietijos Kultūrinių Ryšių Draugijos lietuviškasis skyrius. Žinant, kad naujuoju sovietiniu teisiniu ko-

(Nukelta į 8 psl.)

Kūboje naujoji sukilėlių vyriausybė vykdo skubius valymus, šaudydama pabėgusio Batistos bendradarbius — karius, policijos pareigūnus, civilius. Jau sušaudyta per 50, dalis jų be jokio teismo. Sukilimo vadas F. Castro vyriausybėn neįeina; prezidentas pavedė jam būti kariuomenės vadu ir ją perorganizuoti. Jis pareiškė būsiąs demokratas ir leisiąs viešai veikti netgi komunistų partijai.

Savaitės įvykiai

Seno bolševiko ir apsukraus prekybininko A. Mikojano lankymasis JAV atgaivino kaikieno viltis baigti šaltąjį karą su Sov. Sąjunga. Oficialiuose pareiškimuose A. Mikojanas sakosi atvykęs [illegible] jo vizitai ir kaikurie pareiškimai spaudai duoda pagrindo manyti, kad jo misija yra politinio pobūdžio: ištirti amerikiečių nuotakas bei nusistatymus ir painformuoti Kremlių, kuris pagal tai galės rikiuoti savo sprendimus. Tai rodo jo vizitai užsienio r. min. J. F. Dulles, viceprez. Nixonui ir sausio 19 ar 20 numatytas vizitas pas prez. Eisenhowerį. Kad Mikojanas ten kalbane apie orą, visiems aišku. Yra žinoma, kad jis atvežęs sovietų notą užs. r. min. Dulles Berlyno klausimu ir joje rodoma šiokio tokio nuolaidumo. Esą sovietai pasiryžę R. Berlyno valdymą perleisti vokiečiams, bet neketina iškrausyti vakariečių karinių įgulų ir netgi pasiruošę laiduoti priėjimo kelius. Vašingtone sušvelnintas sovietų tonas randa atgarsio ir pridėtas prie kultūrinio bendradarbiavimo sutarties gali nutiesti kelią į naują politinį atoslūgį. Šiam tonui pasirodė gana jautrūs JAV didieji pramonininkai, kurių klubus apsuko A. Mikojanas, lydimas sovietų ambas. Menšikovo, užs. r. ministerijos referento JAV reikalams Soldatovo, vertėjo Trojanovskio ir kt. Mat, apsukrus prekybininkas bei politikas žino kelius į amerikiečių širdį. Jam nekliudė nė sovietų lankytojams uždraustos zonos. Į klubuose pateiktus klausimus jis gana drąsiai atsakinėjo. Be kitko A. Mikojanas pareiškė, kad sovietai vienu metu buvę silpni, tačiau dabar niekas negalįs jų paklupdyti. Vienintelė išeitis — kalbėti su jais kaip lygus su lygiu; tik tuo būdu būsią galima rasti sprendimą visoms problemoms. Sovietų vadovybė esanti tvirta ir vieninga. Po Stalino mirties buvę ginčų dėl krypties: tęsti senąją liniją ar imtis reformų? Laimėjusi pastaroji grupė. Dėl priverstinio darbo stovyklų A. Mikojanas pareiškė, esą anksčiau sovietų piliečiai galėję būti ten pasiųsti vidaus r. ministerijos potvarkiu ir policija galėjusi suimti be prokuroro žinios. Dabar esą šis reikalas pavestas teismams.

Demonstracijos prieš Mikojaną

Jei didieji pramoninkai rengė priėmimus Mikojanui, tai vienos didžiausių darbo unijų vadas A. Meaney atsisakė juose dalyvauti pareikšdamas, kad sveičias esąs susitepęs nekaltu vengrų krauju. Šia linkme stipriai veikė R. Europos ateiviai. Kur tik pasirodė Mikojanas, buvo sutiktas plakatais, kiaušiniais, sniego gniūžtėmis, šūkiais ir net akmenimis. Policijos būriai visur turėjo dengti sovietų lankytoją. Niujorke jo stabtelėjimas prie JT rūmų buvo atidėtas, kad būtų išvengta demonstrantų. Sujaudintas prez. Eisenhoweris kreipėsi į amerikiečius prašydamas svetingiau priimti Mikojaną.

Susirūpino vokiečiai

Vos Mikojanas paliko JAV Valst. Departamentą, atskubėjo V. Vokietijos atstovas teirautis, kas dedasi. Mat, vokiečiai prisibijo, kad didieji vakariečiai sąjungininkai nepadarytų kokio sprendimo, nepalankaus Bonnos vyriausybei, ypač Berlyno klausimu. Be to, yra žinių, kad Mikojanas kėlė Vokietijos demilitarizavimo klausimą, kuris politikų buvo svarstomas prieš 14 metų. Tada sen. Vandenberg siūlė sudaryti su Sov. Sąjunga sutartį 45 metams, kuria Vokietija būtų laikoma demilitarizuota visą laiką. Sovietai tada nesutiko manydami, kad tai kliudys sovietų vyravimui Europoj. Dabar, kai V. Vokietijoj einam net prie atominių ginklų įrengimu, sovietai daro viską, kad tai būtų išvengta. Ir Mikojanas pareiškė, esą JAV turėtų suprasti, kad Sov. Sąjunga tokioj būklėj jaučiasi nesaugiai. Siekdama išstumti amerikiečius iš Europos, ji siūlo šaukti 28 kraštų konferenciją už dviejų mėn. taikos sutarčiai su R. ir V. Vokietija sudaryti. Tuo būdu Sov. Sąjunga nori pasiekti ir Vokietijos nuginklavimo ir galbūt pastovaus padalinimo.

Permainos Prancūzijoj

Gen. De Gaulle per 7 mėn. įvedęs Prancūziją iš suirutės sausio 8 d. perėmė prezidento pareigas, o pirmuoju ministeriu paskyrė M. Debré, žydų kilmės katalikų, buvusį teisingumo ministerį ir pagrindinį naujos konstitucijos ruošėją. Pastarasis savo vyriausybėje paliko beveik visus tuos pačius ministerius, išskyrus du socialistus, kurie atsisakė protestuodami prieš ūkinę DeGaulle politiką; esą ši skriaudžianti darbininkus. Jiedu pasiryžę organizuoti opoziciją, kuri atstovautų darbininkų interesus ir sulaikytų nuo komunizmo.

KAS NAUJO KANADOJE?

JAV - Kanados vyriausybių ministerių komisija **Otavoje** svarstė abu kraštus liečiančius ūkinius klausimus. **Kanadai** ypač rūpi, kad JAV savo kviečių pardavimo politika nekenktų kanadiečiams ūkininkams, atšauktų žibalo, cinko ir švino importo suvaržymus, nepažeistų suverenumo savo pagalbinių įmonių laikysena Kanados teritorijoj. Pasitarimai bus tęsiami vėliau Vašingtone. Tuos pačius klausimus svarsto ir atitinkamos abiejų kraštų parlamentų komisijos. Kanados parlamento atstovai išvyko į Vašingtoną.

**

Infliacijos pavojus Kanadoje gresia jau 20 metų — pareiškė finansų min. Fleming. Jis nesąs praėjęs ir dabar, bet jam sulaikyti reikią jungtinių vyriausybės ir gyventojų pastangų. Gyventojai esą reikalauja vis daugiau socialinės globos institucijų, bet už visa tai reikia mokėti. Biudžetas esąs subalansuotas su $700 mil. deficitu, bet jam padengti vyriausybė suorganizavusi viešąsias paskolas, kurios prisidėjusios prie infliacijos sulaikymo. Pragyvenimo lygis 1958 m. pakilo tik 2,5%; 1946 m. jis pakilo 6%, 1947 m. 15%, 1948 m. 7%, 1951 m. 10%.

**

Ateiviai neišstumia vietinių darbininkų — pareiškė imigracijos min. Fairclough. Pirmaisiais 1958 m. mėn. atvykę 60.000 ateivių; 41.340 buvo kvieisti, 4.577 ūkininkai, profesionalai, tarnaitės, kurių paklausa tebėra didelė; tik 13.866 ateiviai turėję ieškotis darbo. Jų tarpe esą amatininkų, slaugių, stenografų, laborantų, kurių Kanadoje trūksta. Ateiviai esą gali pasilaikyti savo krašto papročius, bet turi įsisavinti ir kanadiškuosius, jei nori būti laimingi naujoj tėvynėj. Tam pirmiausia jie turį išmokti anglų ar prancūzų kalbą. 1958 m. didžiausią ateivių skaičių sudarė italai — 27.500, britai — 26.800. Imigracija 1958 m. sumažėjusi maždaug per pusę palyginus su 1957 m. skaičiumi 282.164.

**

Sąlyginiam kalinių paleidimui tvarkyti teisingumo minsiteris Fulton paskyrė specialią tarybą, pirmininkaujamą teisėjo T. G. Street iš Wellando. Pagal praėjusioj parlamento sesijoj priimtą įstatymą Parole Act, taryba turi teisę peržiūrėti visus atvejus ir sąlyginai paleisti iš kalėjimo už gerą elgesį. Ikišiol veikė Remission Service, kuri veikė panašiu pagrindu. 1956 m. buvo sąlyginai paleisti 1.423 kaliniai, kurių 1.037 buvo pavesti socialinės globos tarnautojų priežiūrai; 1957 m. buvo paleisti 1.093, kurių 835 buvo pavesti soc. globos priežiūrai. Senoji taryba turėjo teisę peržiūrėti atvejus, kai kalinys buvo atlikęs puse bausmės. Naujajai pavesta peržiūrėti nelaukiant kalinio prašymo.

Kuršių Neringos kopose

Grąžinamos Lenkijos brangenybės

Ilgokai viešėjusi Kanadoj lenkų meno žinovų delegacija pagaliau sėkmingai baigė derybas su Kanados vyriausybe. Lenkijos brangenybės saugotos Otavos Bank of Montreal leistos išgabenti į Krokuvą. Brangenybių tarpe yra Lenkijos karalių oficialių insignijų, istorinių pergamentų, pirmoji Gutenbergo spausdinta Biblija, Chopin rankraščių, senovės ginklų: kardų su brangakmeniais, šarvų, kilimų ir t.t. Kaikurios jų yra ir lietuviškos kilmės. Net čionykštėje spaudoje buvo minimas kažkurio Radvilos kardas, Vilniaus kilmės greičiausiai yra kaikurie gobelenai ir kt. Visų brangenybių vertė siekianti keliolika milijonų dolerių. Jos reikalingos rūpestingo saugojimo, ir todėl net tie lenkai, kurie iki šiol kovojo prieš jų grąžinimą, nusileido. Tik dar nežinia ar pavyks Lenkijai dabar atgauti kitą dalį brangenvbių, saugojamų Quebeco muzėjaus sandėliuose. Premjeras Duplessis pareiškė neduosiąs jų dabartinei komunistinei Lenkijos vyriausybei.

Lenkijos brangenybės buvo išgabentos užsienin karo pradžioje ir pasiekė Kanadą 1940 m. Tuomet Lenkjos konsulu Otavoje buvo Victor Podoski. Jis laikė atsiustas brangenybes konsulato patalpose 9 dienas, o paskui pergabeno jas į Otavos bandymu laboratorijos rūmus. Vėliau viena ju dalis buvo padėta banko seifuose, kita netolimame vienuolyne, iš kurio jie pateko i viena vienuolyną Quebece, o vėliau buvo pergabenti į provincini muzėjų Quebeco mieste. Provincijos premjeras Duplessis paėmė jas provincinės vyriausybės globon. Išeivių lenkų ekspertai ne kartą jas tikrino, žiūrėdami ar negenda ypač audeklai bei odos.

Rūpintis brangenybių pergabenimu Krokuvon yra atvykęs muzėjaus kuratorius dr. J. Szablowski, įpėdinis dr. Swierz-Zaleski, kuris drauge su to paties muzėjaus pareigūnu Polkowski buvo pasirūpinę tų brangenybių išgabenimu užsienin. Swierz - Zaleski grižo Lenkijon, o Polkowski ir dabar gyvena Otavoje dirbdamas restorane. Pasak jo, nebėra prasmės belaikyti brangenybes užsieny. Sutinkanti ir lenkų tremties vyriausybė. Atvykusių ekspertų tarpe yra buvęs Vilniaus universiteto profesorius, meno istorikas Morelowski.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

*10.000 rusų aplankė pasaulinę parodą Briusely. Jų trečdalis lankėsi Vatikano paviljone, dažnai be jokių vadovų. Jie domėjosi didžiųjų menininkų kūriniais nerodydami jokios neapykantos. Daugumas jų apgailestavo, kad Bažnyčia, tokia reikšminga institucija, sunyko ir tapo "nemoderni". Šia tema jie stengėsi susidaryti savo pažiūrą. Visi rusų lankytojai buvo iš aukštesniųjų sluogsnių: profesoriai, tarpt. kongresų dalyviai, rašytojai, mokytojai, inžinieriai, chemikai, burmistrai, menininkai, sporto veikėjai ir net vienas ministeris. Ta proga Briuselio "Rytų židinio" kapelionas kun. Antanas Ilč, budėjęs Vatikano paviljone "Pro Russia christiana" skyriuje, dalino religinę ir kultūrinę literatūrą rusų k. — "Dr. Živago", "Žmogus ne viena duona gyvas" ir kt. Komunistinės Vokietijos spauda paskelbė, kad ten buvęs netikras kunigas ir netikras grafas Tolstojus. Pasirodo abu tikri; be kun. A. Ilč buvo grafas Vladimiras Tolstojus, rašytojo Levo Tolstojaus giminaitis.

* **Religinėms temoms** Lenkijoj 1957 m., pagal naujausią statistiką, pasirodė tik 0,8% iš 6.444 leidinių. Daugiausia leidinių — 30,4% — buvo skirta mokslinei populiarizacijai. Filosofinėms temoms teko 1,1%.

* **Anglikonų vienuolis** Eric Horton Smith perėjo į katalikybę. Jis buvo provincijolu P. Afrikoj trejus metus, kur vadovavo "Cowley Fathers" vienuolijai. Taip ji vadinama nuo centrinės vietovės prie Oxfordo. Jos tikrasis vardas "Šv. Jono Evangelisto Draugija". Tai viena žymiausių anglikonų vienuolijų. Jos nariai nešioja vienuolinį habitą ir nekartą yra laikomi katalikų vienuoliais.

* **Pirmas jėzuitas** nuo 1814 m. įsileistas Norvegijon pastoviam sielovados darbui. Pr[illegible] parapijoj prie [illegible] ler iš Danijos. Norvegijos parlamentas 1814 m. buvo uždraudęs įsileisti jėzuitų, kitus vienuolius ir žydus. Uždraudimas dviem pastarosiom kategorijom buvo atšauktas prieš kelis dešimtmečius, o jėzuitams — tik prieš dvejus metus.

* **Komunizmas Bažnyčiai** yra problema nr. 1 — pareiškė Fr. Mauriac, prancūzų rašytojas. "Mano nuomone, kaip tikinčiojo, Bažnyčia niekad neturėjo visiškos pergalės nei visiško pralaimėjimo ir taip bus iki pasaulio pabaigos. Turiu galvoje tiktai išorinį požiūrį. Bažnyčia — kaip mielės. Jai nekyla pergalės ar pralaimėjimo klausimas išoriniu požiūriu. Bažnyčia susidūria su komunizmu kaip kadaise su romėnų imperija ir cezariais. Ji visada buvo kovojančioj pozicijoj, panašiai kaip ir dabar. Pažymėtina, kad prieš Ją kovoja netik tarpt. komunizmas, bet, gali sakyti, visas modernusis pasaulis... Nuostabu tai, kad Ji nepraranda savo reikšmės pasaulyje ir tada, kai visi eina prieš Ją".

* **Televizijos siųstuvą** turės JAV jėzuitų vadovaujamas Loyala universitetas. Leidimą patvirtino Vašingtono apeliacinis teismas, nagrinėjęs vienos draugijos skundą, kuriai toks leidimas buvo atsakytas.

* **Protestantų radijo stotis** nutarta pastatydinti Afrikoje. Planus apsvarstė pasaulinė liuteronų federacija Strasburge. Jų įvykdymas atseisiąs $400 mil. Stotis aptarnaus visą Afriką, Art. Rytus ir Indiją.

* **Apel. teismas išteisino** Prato vyskupą P. Fiodelli, kurį pirmos instancijos teismas Italijoj buvo nubaustas už viešą pavadinimą dviejų katalikų "konkubinais" ir "viešais nusidėjėliais". Vyskupas nestojo į teismą remdamasis konkordatu, pagal kurį civilinis teismas tokiais atvejais esąs nekompetetingas. Apeliacinio teismo prokuroras, kaip ir pirmosios instancijos teismo, prašė teismą išteisinti vyskupą. Teismas jį išteisino ir skundėjas Bellandi turės sumokėti teismo išlaidas.

* **Trečdalis anglų** esą be religijos, tvirtina savaitraštis "Economist". Iš 38 mil. gyventojų virš 15 metų: 21 mil. esą anglikonai, 5,5 mil. protestantai, 2,5 mil. škotijos bažnyčios nariai — presbiterininkai, 2 mil. žydų, 4 mil. — be religijos. Be to, pagal "Economist" daugelis anglų, oficialiai priklausančių anglikonams ir kt. grupėms, esą be religijos, ir tokių skaičius siekiąs 12 mil. Katalikų virš 15 metų Britanijoj esą 3 mil. Pagal oficialius katalikų duomenis 1958 m., jų yra 3.959.320.

* **Maskvos radijas** dar spalio 20 pareiškė, kad viešoji sovietų nuomonė domisi įvykiais Vatikane (popiežiaus rinkimais), esą "nežiūrint idėjinių skirtumų tarp Sov. Sąjungos ir K. Bažnyčios, vadovaujamos Vatikano, yra realių kontakto bei bendradarbiavimo galimybių taikos labui". Radijas priminė, esą katalikų masėse yra sąjūdžių už bendradarbiavimą su socialistiniais kraštais, ypač Prancūzijoj, Italijoj ir kt. Italų katalikų akcijos laikraštis Il Quotidiano atsakė, esą neįmanoma įveikti ideologinių skirtumų kompromisu. Pirmiausia Maskvos diktatūra, prieš eidama į pasitarimus su Roma, turinti atitaisyti skriaudas, grąžinti laisvę rusų ir satelitų tautoms pradedant nuo religinės laisvės.

GEDIMINAS GALVA

Socializmo kryžkelė

Apkarpyta, karo išvarginta Europa ir šiandien tebeieško politinių gairių. Ant politinio lieptо susirėmė socialistai ir krikščionys demokratai. Prancūzijoje abu sparnai nesulaukė lemiančio laimėjimo, o nūdieną yra nuo jo nustumti. Juos pakeitė tautinė srovė, kurios veidas dar neparyškėjęs.

Italijos socialistai yra suskilę. Kairysis sparnas nuėjo komunistams talkininkauti, dešinysis neatsisako dešiniesiems patalkinti. Vokietijoje padėtis nusistovėjo. Ten socialistai tėra stiprūs būti opozicijoje. Protarpiais jie daro kraštutinius posūkius ir kalbėdami apie vakarinės Vokietijos nuginklavimą ir tuo būdu patalkina Maskvai. Tačiau Berlyno socialistai, kurie neša atsakomybę už jo ateitį, neretai atvejais pasišauna sutarti ne su Bonnos socialistais, bet su krikščionimis demokratais. Ir jei vokiečiai socialistai valdytų ne kaikuriuos miestus bei kraštus (Laender), bet visą vakarinę Vokietiją, už jų ypatingai skirtųsi nuo krikščionių demokratų užsienio politikos.

Anglijos darbiečiai pergyvena sutemas konservatoriams sudavus ne vieną taiklų smūgį. Jų kairysis sparnas užsienio politikoje neretai patenka į Maskvos vežes. Anglai darbiečiai gal daugiau prisirišę prie Kristaus, kaip Markso. Jie siekia žemiškųjų reikalų patvarkymo, tačiau nepaneigia ir angliškojo švneto rašto.

Monarchiniuose skandinavų kraštuose veik pastoviai socialistai vyrauja, pasirinkdami skirtingus užsienio politikos kelius ar pasaulėžiūrinėje srityje arčiau anglų darbiečių, negu žemyno socialistų.

SVORIO PRARADIMAS

Jules Moch veiklus prancūzų socialistas pakuždėjo: "De Gaulle labiau nusivylęs rinkimų išdavomis, kaip mes, socialistai. Jis tikėjosi kitko". Palikime de Gaulle savo nusivylimu rūpintis. Numanu, kad socialistai negali džiaugtis nūdiene padėtimi, kai de Gaulle rėmėjai parlamente turi 320 iš 465 atstovų, o jie patys tepravedė 40 atstovų ir liko veik bereikšme partija. Didžiausion neviltin pateko komunistai, anksčiau pirmavę tarp kitų partijų savo atstovų skaičiumi parlamente, kai nūdieną teturi vos 10.

Prancūzijos rinkimuose pasireiškusi priešmarksistinė srovė nušlavė ne tik tokio vardo socialistus, kaip Eugene Thomas, Robert Lacoste, bet net kairiojo sparno de Gaulle šalininką Roger Barberot. Jo priešininkui užteko paskelbti, kad Barberot buvęs komunistu ir jis rinkimuose pralaimėjo. Jis laimėjo bylą teisme, bet buvęs pulkininkas ir laisvės kovų didvyris neatsisėdo parlamente.

Italijos krikščionims demokratams tarpusavyje nesutariant, Pietro Nenni, buvęs socialistinio kairiojo sparno vadovas, praeityje rėmęs komunistus, tikisi šiais metais bendradarbiauti katalikų vadovaujamoje vyriausybėje. Ar šios jo viltys bus įgyvendintos — sunku pasakyti. Jo partija perdaug persunkta komunistine dvasia. Vargu krikščionys demokratai galės mokėti tokią didelę kainą — dėl jų paramos Italiją išjungti iš vakariečių tarpo. Pats krikščionių demokratų vadas Fanfari pasireiškė toli nedraugingomis nuotaikomis net su Šiaurinio Atlanto santarve. Ir jis, nelyg de Gaulle, panoro ten daugiau įtakos turėti. Tačiau vargu ar galės užgirti komunistuojančių socialistų pasiūlymų Italiją nuvedantį klystkeliais.

SOCIALIZMO PRIEŠTARAVIMAI

Socialistai tariasi Markso, Engelso pasekėjais. Iš to pat kelmo išaugo kairysis socialistų sparnas, pvz. dabartiniai komunistai. Ir nūdienė Rusijos kompartija dažnai taria: mes socialistai. Engelso, Markso raštuose nei žodelio neužtiksime pritariant demokratijai. Ed. Bernšteino žodžiais komunistų manifestas esąs utopija, kurioje teužtinkame tik proletariato diktatūros pagarsinimą. Tačiau socialistai skelbiasi demokratais.

Socialistai tariasi tarptautininkais, tačiau jie neretai pasišauna talkininkauti tautiniam sparnui. Jie priklauso antrajam internacionalui, bet kiekviena socialistinė partija savo krašte tvarkosi pagal išmonę. Antrasis internacionalas nėra socialistinės minties vieningas pasireiškimas, bet tik socialistinių partijų apjungimas.

Tik anglų darbiečių partija yra nuosekli ir demokratinė leidžiant pirmauti socialiniams, politiniams reikalams, o ne prieš religinio nusiteikimo dogmai. Socializmo patvarkymuose ir Markso "dogmų peržiūrėjime" daug ko atsisakyta išskyrus "jo filosofinių" pradų ir ateizmo. Pastarasis nusistatymas daug kur buvo tikintiesiems primestas parlamente balsavimui, o Rusijoje proletariato diktatūros teroro organizacijos.

ERFURTO PROGRAMA

Erfurto 1891 m. programa socialistų suvažiavime vyko nepaprastai aštri kova. Nenorint socialistų partijos suskaldyti buvo sugretintos prieštarybės: palaipsnis socialinių reformų įgyvendinimas ir Markso filosofija. Tik keliems metams praslinkus minėtoji programa buvo aštriai kritikuojama. Ne tik Vokietijoje, bet ir daugelyje kitų kraštų pasireiškė skirtingi socialistų sparnai. Kaip matome, pvz. Italijoje ir nūnai socialistai nėra kelio suradę. Dešinysis sparnas linksta į vakarus, kairysis į rytus — Maskvą ir jos patvarkomas.

Šiuo metu, kai garsiai kalbama apie geležines užtvaras, rytus ir vakarus, socializmas nėra išryškinęs savo sienų. Geležinė užtvara komunistų ir socialistų sukurta. Anoje pusėje nėra abejonių, kur marksizmas eina ir ko siekia. Tačiau didelių abejonių kelia, kur nori šios pusės marksistai, kurie išpažista anos pusės geležinės užtvaros marksistinę filosofiją, dogmas ir strategiją, bet naudojasi demokratine taktika. Abi linkmės vertinasi pasiekti upės kitą krantą. O tarp jų esama skirtumo tik dėl tako. Vieni sako: varu ginkime per upę bristi, kita — šiuo atveju socialistai — nurodo, kad reikia tiltą per upę nutiesti.

Ir Uborevičius reabilituotas

(E) Sovietų didžiosios enciklopedijos ką tik išėjęs 51-sis tomas atskleidžia kaikurias įdomias sovietinio gyvenimo smulkmenas. Iš enciklopedijos sužinoma, kas Kremliaus tuo tarpu jau yra reabilituotas, kas pasmerktas "nežinomybėn", arba, kaip anglų rašytojas Orwell apibūdino, susmulkintas į "nesantį žmogų", į "nežmogų". Pastarųjų kategorijon enciklopedijos paskutinis tomas priskiria, žinoma, Malenkovą, Molotovą, Kaganovičių, Šepilovą, kurių vardai visiškai ištrinti, lyg jų visai nebūtų buvę.

Iš kitų žinomesnių asmenų enciklopedija mini kaikuriuos žymius sovietų karo vadus, kurių vardai anksčiau buvo pasmerkti nežinion. Pirmoje eilėje vėl pagarbiai minimas maršalas Tuchačevskis, kurio reabilitacija jau buvo pradėta kiek anksčiau. Stalinas tą maršalą ir grupę kitų aukštų karininkų, remdamasis klastotais dokumentais, 1937 m. įsakė sušaudyti. Šiame enciklopedijos tome paduota jo biografija, jis vadinamas vėl raudonosios armijos didvyriu.

Iš Tuchačevskio grupės, kuri 1937 m. buvo sušaudyta, ne visi minimi kaip reabilituoti. Lietuvio generolo Putnos vardo nesimato, nėra ir kartu sušaudytų generolų Eidemanno, Feldmano, Korko, Primakovo. Bet reabilituotas lietuvis generolas Jeronimas Uborevičius 1937 m. Stalino įsakymu sušaudytas. Reabilituoti, pasirodo, ir maršalai Bliucheris ir Jegorovas, be to, buvęs oro pajėgų vadas Unšlichtas.

Baisus balansas

Koks menkas nuošimtis anksčiau pasmerktųjų yra reabilituotas, matyti iš tokios apžvalgos: 1937-38 metų "valymų" eigoje dingo 7 karo ministerio pavaduotojai, 3 sovietų armijos maršalai (iš 5), 13 armijų vadų (iš 15), 62 korpusų vadai (iš 85), 110 divizijų vadų (iš 195). Viso anais metais "išvalyta" apie 20 tūkstančių karininkų. Tai tikrai baisus balansas. Dabartinės enciklopedijos tomas palyginamai menką nuošimtį. Sovietinių didvyrių šlovė labai nepastovi. Štai maršalas Tuchačevskis, nors pastaruoju metu reabilituotas, naujausioje bolševikų partijos istorijoje, kuri paruošta 21-am partijos suvažiavimui, visvien neminimas. Galimas dalykas, vėl pasikeitė pažiūros į jį ir jis vėl pateks į "nesančių žmonių" kategoriją.

Naujoji sovietų enciklopedija laida buvo pradėta 1949 m. Tuo 51-ju tomu ji užbaigta. Per tą laiką daug kartų keitėsi Kremliaus pažiūros į įvykius ir žmones ir daug kartų teko iškirpti ištisus puslapius, arba ištrinti atskiras vietas. Tuo atžvilgiu sovietų enciklopedija niekad negalės būti užbaigta, nes Kremliaus pažiūros į laiką ir žmones yra labai permainingos.

Po 14 metu

PASAKOJA NESENIAI ATVYKUSI IŠ LIETUVOS

1944 m. birželio pabaiga. Tverečiaus ir apylinkių lietuviai užmiršo visus pavasario darbus, niekas tuo nebesirūpina. Keliais ir vieškeliais traukiasi Hitlerio armija, kurią iš paskos seka viską naikinanti Raudonoji armija. Bėgą Vokietijos kariai ima vietinius lietuvius įvairiems darbams prie armijos: kelių taisyti, apkasų kasti ir kitiems darbams. Niekas naktimis nemiega ir visų viena mintis. Kas bus? Dauguma spėlioja, kad tuojau ateis Amerikiečių ir Anglų armijos ir viską sutvarkys, bet buvo apsirikta. Vienus lietuvius patys sugaudė vokiečiai kariai ir pristatė darbams prie armijos, o kiti patys nuėjo, nes nebuvo kitos išeities, bet visų buvo viena mintis, kad praūžus karo audrai jie vėl sugrįš prie savo šeimų ir namiškių.

Per savo sodybą eina vyras, jį palydi žmona, kuri nešasi ant rankų nepilnų trijų metų dukrelę. Jau ir pakluonės, reikia skirtis. Tolumoje sugriaudė patrankos. Toli už miško kyla dideli ir juodi dūmai. Nejauku ir neparasta. Mažytė mergaitė pradeda verkti sakydama: "Tėveli, neik niekur". Bet... tėvelis apkabina žmoną ir pabučiuoja. Tuo tarpu mažytė mergaitė savo rankutėmis apkabina tėvo kaklą. Motinos skruostais rieda ašaros, vyro taip pat pilnos akys ašarų. Reikia skirtis... Palieka žmoną ir dukrelę ir eina pakluonėmis, pats tikrai nežinodamas kur. Atsigręžta, taip pat atsigręžia ir žmona su dukrele ant rankų. Vieni kitiems pamoja ir sekančios sodybos ir medžiai juos užstoja. Tai buvo 1944 metų liepos 2 d., kai Alfonsas Pivoriūnas, gyv. Port Colborne, Ont., paliko savo žmoną Bronę ir nepilnų trijų metų dukrelę Elenutę. Alfonsą karo mašina per Vokietiją ir Angliją ir visos kitos susidėjusios aplinkybės atnešė į Kanadą. Išsiskirdami jie manė, kad tai bus savaitė, gal dvi, bet praėjo keturiolika su puse metų, kol jie vėl sus tiko visi trys Wellando, Ont., geležinkelio stotyje 1958 metais gruodžio 7 d. Alfonsas savo Elenutės jau nebepažino, nes ji jau 17 metų jauna graži panelė.

Alfonso Pivariūno gyvenimas Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje mums yra visiems žinomas bet Bronės Pivoriūnienės ir jos dukters Elenutės daug išvargta, pasilikus ten Lietuvoje. Nebuvo ko valgyti, kuo apsirengti ir apsiauti. Daug šeimų neturėjo duonos ir mito tik bulvėmis ištisais mėnesiais, bet tų bulvių taip pat užtektinai nebuvo. Pivoriūnienė gyvenimą Lietuvoje, o ypač kolchozininkų apibudina trimis žodžiais: "Vargas, skurdas ir baimė". Po karo apie aštuonerius metus visur veikia partizanai, kuriuos žmonės labai mylėjo ir visaip rėmė, bet jau trys metai kaip jie išnaikinti. Dauguma partizanų žuvo kautynėse, kiti tapo sugaudyti ir sušaudyti, dar kiti išvežti į Sibirą. Buvo atsitikimų, kad sušaudyti partizanai buvo rodomi giminėms, kaip pvz. motinoms, broliams ir seserims, bet jie jų neprisipažindavo, nes patys bijojo būti sušaudyti. Ūkininkai "savo noru" buvo suvaryti į kolchozus 1949-50 metais. Kiek lengviau žmonės atsiduso po Stalino mirties ir tuomet visi laukė, kad bus kokie nors pasikeitimai, bet jie neįvyko. Nieko žmonės daugiau nekalba, kaip tik apie duoną ir karą. Žmonės pradeda pranašauti karą pavasarį, kai ateina pavasaris, tai tuomet pranašauja karą vasarą, o kai ateina vasara, tai pranašauja karą žiemą, taip ir eina daina be galo jau keliolika metų, gyvenant vien viltimis. Be galo didelis girtuokliavimas ir vagystės bei įvairios suktybės iš rusų pareigūnų pusės ir kolchozų vadovų, kurie daugumoje yra lietuviai.

Žmonės daugiausia vagia bulves nuo laukų, rugius, morkas, burokus ir pašarus karvėms. Žmonės nelaiko vagyste, kad iš kolchozo ką nors pavogė maistui ir karvei pašaro. Ištikrųjų, kokia gi gali būti nuodėmė, jeigu žmogus vagia pats nuo savo lauko. Tai toks "rojaus gyvenimas".

Kiekvienas kolchozininkas apie savo namą turi 60 arų "ūkį", kurį ten Lietuvoje vadina darželiu. Šį darželį reikia apdirbti laisvu laiku ir sekmadieniais. Bažnyčios atdaros ir veikia, bet jos apdėtos valstybiniais mokesčiais, kuriuos taip pat apmoka tie patys vargstą kolchozininkai. Prieš vyriausybę ir kolchozo vadovybę nieko negalima kalbėti ir juos kritikuoti. Nėra jokios laisvės. Žmonės bėga iš kolchozų ir ieško darbo miestuose ir fabrikuose, bet paskutiniu laiku yra tas jau uždrausta ir kolchozininkas negali apleisti kolchozo ir kitur ieškotis darbo, turi jame gyventi, ten dirbti ir vargti. Žmonės nesirūpina kolchozo derliumi ir jo prieziūra, viskas palikta Dievo valiai. Grįžę iš Sibiro ir kitų Azijos kraštų artimieji pasakoja, kad ten geriau gyventi kaip Lietuvoje, bet ilgesys artimųjų ir savo krašto traukia juos namo. Vienas yra viršininkas Lietuvoje su kuriuo galima pasiginčyti ir jo kartais neklausyti, tai kolchozo brigadierius arba darbo prižiūrėtojas, kurie yra lietuviai. Mašinų Lietuvoje niekas neturi ir niekas apie jas negalvoja. Paskutiniu laiku atsirado dviračių ir motociklų bei TV aparatų, bet ir šiuos dalykus mažai kas turi. Kolchozuose kaikas turi radio, bet jie apdėti mokesčiais ir iš užsienio klausytis negalima. Faktinai tas nedraudžiama, bet užsienio stotys yra trukdomos (džiamuojamos), taip kad nieko iš užsienio negalima girdėti. Kolchozų vyriausybė ir bendrai per mitingus, kurių ten begalės, skaito Amerikos ir Kanados bedarbius milijonais ir pasakoja, kaip čia darbininkai vargsta ir skursta, bet žmonės tuo netiki, nes gaunami iš Amerikos ir Kanados siuntiniai neleidžia tikėti tam melui.

Grįžę iš Sibiro lietuviai yra beteisiai ir bebalsiai. Jie yra nusikaltėliai, kurie grįžo atlikę bausmes ir jie negali būti renkami į kolchozo ir kitas valdybas ar vadovybes ir negali balsuoti.

B. Pivoriūnienė yra Vilniaus krašto gyventoja ir prieš 1939 m. buvo Lenkijos pilietė, tai kaipo tokiai buvo nelabai sunku atvykti į Lenkiją, kur ji atvyko 1957 m. ir apsigyveno Galinos mieste prie Poznanės. Lenkijoje prie Gomulkos yra geresnis gyvenimas ir žmonės laisvesni, kaip Lietuvoje. Nėra kolchozų ir yra laisva prekyba, kurai daugiausia verčiasi žydai, kurie, pasidarę pinigo, stengiasi išvažiuoti į Ameriką ar Kanadą. Dolerio kursas Lenkijoje yra apie 24 zlotai, bet juodoje rinkoje jis kainuoja apie 100-120 zlotų.

Be to, keista kad amerikoniškas Rock-and-Roll jau pasiekė vakarų Europos kraštus ir net Lenkiją. Paklausta Elena Pivoriūnaitė ar ką nors girdėjo apie tokius Rock-and-Roll, tuojau atšovė, kad netik girdėjo, bet ir šoko tenai prie Poznanės. Elenutei čia Kanadoje liūdna ir nėra linksmumo. Tenai Lietuvoje ir Lenkijoje jaunimas linksmiau gyvena ir turi daugiau pramogų

(nukelta į 7 psl.)

Įvairūs siuntiniai
į LIETUVĄ, Latviją, Estiją, Ukrainą, Lenkiją ir U.S.S.R.

IŠ KANADOS:
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.
Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.
Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados.
Prieš sudarant siuntinį prašome užeiti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

IŠ EUROPOS VALSTYBIŲ:
Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maisto ir t.t.

10 kg. cukraus	$12.[illegible]	20 kg. cukraus	$20.95
10 kg. taukų	$21.79	[illegible] kg. taukų	$38.80
10 kg. ryžių	$14.45	20 kg. ryžių	$24.65
10 kg. sviesto	$30.90	20 kg. sviesto	$52.45

(Į Sibirą iki 10 kg. reikia pridėti $1.50, o iki 20 kg. — $2.50)

SIUVAMA KOJINĖ MAŠINA firmos "Minerva - 122" (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius — į Europą $175.00
į Aziją $182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir geriau pasiųsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą.
Standartiniams medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniams prašome reikalauti mūsų atspausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
CENTRINĖ ĮSTAIGA:
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Jureitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. v.
Sav. A. Kalūza

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4938.

Dėmesio Namų Savininkams!
Šildymas alyva
Kad sumažinus gaisrų pavojų, sprogimų ir kitokių nenormalumų, kad gauti geresnį šildymą naudojant mažiau alyvos, krosnys ir burneriai turėtų būti išvalyti, patikrinti ir tinkamai nureguliuoti bent sykį į metus.
Atlieku visus augščiau išvardintus darbus, taip pat atlieku įvairius remonto darbus, pakeičiu dalis, sudarau alyvos sutartis.
Darbas garantuotas ir apdraustas. Prieinamos kainos. Kad apsaugoti krosnis ir dūmų vamzdžius nuo rūdyjimo — valymas patartinas anksti pavasarį.
Jūsų patarnavimui skambinkite:
S. Ignotas
LE. 6-5113
17 DELAWARE AVE.

Mrs. BELL Reader and Adviser
Patarimai biznio, vedybų, meilės ir kituose gyvenimo reikaluose.
Nuo 9 val. ryto iki 10 val. vak. Nereikalinga iš anksto susitarti.
Tel. WA. 5-7328 102 Avenue Rd.

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų.
Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
994 DUNDAS ST. W.. TORONTO. Telefonas LE. 6-4393
Savininkai V. H. J. IVANAUSKAI.

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
K. ARDAVIČIUS
High Park rajone
2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220
(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik

J. BERŽINSKAS
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galime užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus

Norėdami turėti ištikimą mašinos veikimą per malonius vasaros išvažiavimus, užsukite į
WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS
Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus.
Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00
Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kitur.
TEL. NAMUOSE: LE. 2-4058. DARBE: WA. 1-9541

Atstovybės Vatikane byla

(Atkelta iš 1 pusl.)

vos atstovui buvo pasakyta, kad kitų valstybių atstovai galės savo skiriamuosius raštus įteikti Naujų Metų proga, gi Lietuvos atstovo padėtis bus toliau svarstoma. **Tasai pažadas svarstyti Lietuvos atstovo padėtį nedavė pagrindo imtis kokių viešų veiksmų. Priešingai, turint galvoje reikalo opumą, nebuvo galima jo viešai kelti, kad nesudarius pamato nepalankiam sprendimui.** Tuo tarpu, Lietuvos atstovas gavo dar kvietimą į naujųjų kardinolų paskyrimo iškilmes, kai Lenkijos atstovas jau nebebuvo pakviestas. Tatai lyg teikė vilčių, kad Lietuvos atstovybės klausimo svarstymas Vatikane rutuliojasi palankiai. Tačiau, į tradicines Popiežiaus laikomas Kūčių naktį Bernelių Mišias Lietuvos atstovas pakvietimo jau nebegavo. Vatikano protokolo skyrius į pasiteiravimą paaiškino, kad vyresniųjų įsakymu Lietuvos atstovas ateityje pakvietimų nebegaus.

Lietuvos Pasiuntinybė prie Šventojo Sosto negalėjo tiesiai kreiptis į visuomenę paramos ir ją informuoti. Tatai būtų priešinga priimtai diplomatinei praktikai ir galėjo tik pakenkti visam reikalui. Tačiau, jau gerokai iš anksto, kilus skiriamųjų raštų klausimui, buvo palaikomi ryšiai su Romoje esančiais augštaisiais lietuviais dvasininkais. Taip pat buvo susisiekta su visais Lietuvos bei asmeniškais draugais, kurie galėtų turėti įtakos, ir prašyta jų užtarimo".

Pateikiame čia taip pat jau pereitame "TŽ" Nr. minėto sausio 5 d. Nr. 4 **"L'Osservatore Romano" straipsnio** "Reikiamas patikslinimas" vertimą:

"Šiomis dienomis pasklido nepagrįsti gandai apie kaikurias diplomatines atstovybes prie Šventojo Sosto. Buvo sakyta ir rašyta, kad Lenkijos Ambasada ir Lietuvos Pasiuntinybė nebebūsančios pripažintos ir dėl to būsiančios panaikintos.

Remdamasi tokiomis prielaidomis, viena spaudos agentūra (Italia) leidosi į išvadas ir hipotezes apie tariamą naują "Vatikano politikos" kryptį; ir nėra ko stebėtis, kad kaikurie dienraščiai patikėjo aniems įrodinėjimams, praplėsdami juos kitais ne mažiau nepagrįstais ir tendencingais samprotavimais.

Klausimas privalo būti atstatytas į savo tikrus ir teisingus rėmus, kurie yra ne "politinio" pobūdžio, bet grynai techniškai teisinio: jo pastatymas ir išsprendimas priklauso ne kurių atsitiktinių samprotavimų, bet paprasto reikalavimo laikytis aiškių tarptautinių nuostatų.

Teisingai pastebėjo tai sausio 3-4 d. "Le Figaro" straipsnyje vienas labai žymus diplomatas, kurs dviem atvejais buvo Prancūzijos atstovu prie Šventojo Sosto.

Iš tikrųjų gi yra paprotys, kad, po Augščiausiojo Ganytojo mirties, buvę prie jo akredituoti diplomatai pristato naujus paskyrimo raštus jo Įpėdiniui.

Tačiau yra taip, jog dėl per daug gerai žinomos priežasties, kad reikėtų ją dar priminti, Lenkų ir Lietuvių atstovai neturi galimumo pristatyti dokumentų, kuriems būtų galima pripažinti diplomatinis pobūdis bei reikšmė pagal tarptautinės teisės reikalavimus.

Padėtis skaudi, kurią Šventasis Sostas pats pirmas apgailestauja, kuri tačiau, nežiūrint viso to, lieka nepakeičiama tikrovė. Iš to logiškai seka, kad Šventasis Sostas jaučiasi neturįs galios toliau pripažinti aniems žymiems diplomatams atitinkamų Atstovybių Vadovų titulų, kuriuos iki šiol jie turėjo.

Tai nereiškia — nereikia to net nė minėti, — kad būtų turima bet kas prieš pačių diplomatų asmenis, kurie ypatingais sugebėjimais bei ilgus metus sunkiausiose sąlygose atliktąja veikla nusipelno ypatingos pagarbos ir įvertinimo.

Tuo mažiau pagrįstai būtų galima daryti iš to išvadas, kad sumažėjo taip žinomas ir daugeliu iškalbingiausių būdų net visai netolimoj praeity pareikštas Šv. Sosto palankumas šioms dviems tautoms, kurios katalikiškam pasauliui yra kartu ir broliško susirūpinimo priežastim ir pasididžiavimo simboliu ir vilties pagrindu.

Ypač gi nėra įvykę jokio pasikeitimo Šventojo Sosto laikysenoj atžvilgiu Lietuvos, tapusios auka smurto, kurio Jis negali ir toliau kuo aiškiausiai nepasmerkti.

Buvo sakoma, jog Šventasis Sostas "uždaręs" anas dvi diplomatines atstovybes. Nekalbant apie kitus motyvus, pastebėtina jau vien tai, kad **tai padaryti Jis nebūtų buvęs kompetetingas.**

Jos tat ir toliau tęsia savo veiklą. Ir, nesant Misijų Vadovų (Capo Missione), jos bus patikėtos Ambasados bei Pasiuntinybės "Reikalų Tvarkytojui" (Gerente gli affari).

Taip atpuola kaip neturinčios jokio teisinio pagrindo išvados ir spėliojimai, kuriuos daugiau ar mažiau tendencingai buvo norėta padaryti iš nedviprasmės reikšmės bei aiškumo fakto".

LIETUVIŠKIEJI ĮVAIRUMAI

"Pogrindinė" spauda

Paštu atėjo labai savotiškas leidinys, su dar savotiškesniu pavadinimu "Biuletenis, pagalbos tarybos komitetui "už sugrįžimą į tėvynę" remti". Dešimt rotatoriumi spausdintų lapų, susegtų į geltonus aplankus. Išleidimo vieta žymima Chicago, Ill. Mašinėlės šriftas be lietuviškų ženklų ir šiaip jau vietomis gana neaiškus. Bet lietuvių kalba geresnė už "Laisvės" ar "Vilnies". Turinys suktųsi lyg ir apie "dypukišką" gyvenimą ir lyg norima sudaryti įspūdį, kad jis leidžiamas "progresyviai" nusiteikusių naujųjų ateivių. Nemaža citatų iš mūsų laikraščių, pasišaipymų iš asmenų, lietuviškųjų įstaigų, jų darbo. Žinoma, viskas be išimties gera, kas vyksta sovietinamoje Lietuvoje. Nesunkiai galima matyti tikrasis to leidinio "sponsorių" veidas. Gal, kartais, ir Laurynas Kapočius, sovietinės ambasados Vašingtone pareigūnas, ką nors apie tai žino... Beje, biuletenis siuntinėjamas I-os klasės tarifu, nes jei siųstų kaip spausdinį, papigintu tarifu, pašte galėtų būti atidaromas.

Dovana iš Vilniaus

VKLS pirmininkas Kanadoje Jūsų bendradarbiui tikrai suteikė malonią kalėdinę staigmeną prie sveikinimo kortelės pridėdamas ir porą iš vienos Vilniaus bažnyčios gautų plotkelių. Regis, tų plotkelių X bažnyčios Vilniuje klebonas Kanadon tegalėjo atsiųsti vos dešimtį. Ir siuntėjams tikrai sunku ir įsivaizduoti, kaip labai šis jų mostas nudžiugino vilnietiškųjų kalėdaičių gavėjus. Plotkeliais, kaip neeiline brangenybe, savotiška relikvija, prieš Kūčias teko pasidalinti ir su kitais tautiečiais.

R. Viesulo pasisekimas

Iš Europos atėjusios žinios sako, kad jaunasis mūsų menininkas R. Viesulas, viešėdamas senąjame kontinente, visur pelno didelį pripažinimą ir pasisekimą. Prieš išvykdamas Ispanijon, Paryžiuje suruošė savo atskirą parodą. Taipgi jo kūriniai turi didelę paklausą amerikiečių tarpe ir vienoje Niujorko meno galerijoje, kurioje neperseniausiai vyko jo "vieno žmogaus paroda". Likę kūriniai baigiami išparduoti.

Nurašė Latviją

Štai ,čia mažas, bet gana reikšmingas epizodas liečiantis ir Lietuvą. Kaip žinia, sovietams neperseniausiai užsipuolus amerikiečius, kad tieji apšaudę sovietinį lėktuvą prie latvių Vents pilės, įvykis buvo gana gyvai komentuojamas ir amerikinėje spaudoje. Savotiškai provokuojantis komentaras buvo laikraštyje "The Detroit Free Press", kuris savo vedamąjame pabrėžė, jog sunku būtų patikėti, kad amerikiečiai lėktuvai galėjo būti taip toli nuskridę net iki Latvijos. Tokiu atveju, esą, lakūnai turėję žinoti, kad Latvija esanti vieta, kur raudonieji naikintojai **turi teisę būti.** Taigi laikraštis jau nurašė Latviją... Dabar jau tetenka laukti stiprios latvių amerikiečių reakcijos. Jų veržlumas žinomas ir sugebėjimais taipgi netektų abejoti. Įdomu, ką teiksis atsakyti ar žinią atitaisyti didysis amerikinis dienraštis?

Puikuoliai

Veikia mūsų tarpe vienas gražiai besireiškiąs meninis vienetas, lietuviškos dainos, muzikos ir šokio puoselėtojas. Mielai klauso tautiečiai jųjų koncertų, užpildo sales, neretai ir pasieniais pilna stovinčių. Žodžiu, pasisekimas visur ir visada užtikrintas. Bėda tik tame, kad jausdami savo vertę, jie jau pernelyg puikuojasi, į la škus, naujus pakvietimus nebeatsako. Ir atsitiko taip, kad viena Kanados lietuvių kolonija, labai įsigeidė pakviesti tą menį vienetą. Rašė laiškus, paklausimus, bet nei į vieną neatėjo joks atsakymas. Bandyta buvo ir per toje vietovėje gyvenančius asmenis megsti kontaktą, bet viskas veltui. Prabėgo jau porą mėnesių, o atsakymo jokio. Taip ir sunku suprasti tokio elgesio priežastis: tuščias pu'kavimasis ar paprasčiausio mandagumo stoka? Gi rengėjai tikriausiai turės pasiieškoti kurio nors kito menio vieneto talkos.

Akis už akį...

Sovietinamos Lietuvos "Tiesoje" vis dažniau galima pamatyti skyrelį skirtą užsienio lietuvių gyvenimo apžvalgai. Beveik visą medžiagą jame sudaro žinutės iš "progresyviųjų" lietuvių spaudos. Bet, kartkartėmis, susilaikant nuo didesnių komentarų, bandoma pažymėti ir kurį mūsų menininką ar kokį įvykį. Ir taip, prieš kiek laiko, buvo paminėtas V. Verikaitis, kaip jaunas ir gražiai pradėjęs reikštis solistas, taip pat panašia žinute buvo pasitiktas St. Baranausko laimėjimas Čikagoje, kitą kartą buvo lyg ir pasidžiaugta lituanistikos kursų įsteigimu Sydnejuje, taip pat australiete lietuvaite Irena Vilnonyte, kuri gražiai pasižymėjusi savuoju pianino skambinimu.

Šie teigimai būtų nepilni, jei prie jų nepastebėjus fakto, kad bent kiek objektyviau apie išeivijos lietuvių veiklą anoje pusėje atsiliepiama tik tada, kai ir mūsų laikraščiai parašo ką nors teigiamai įvertinančio kuriuos nors įvykius anapus. Labai jau akylai sekamas "akis už akį" principas. Šiaip jau, jei skaitytojai Lietuvoje patys neturėtų supratimo apie išeivijos lietuvių veiklą, sekdami vien tik "Tiesos" puslapius, galėtų galvoti, kad be "progresyviųjų" išeivijoje nėra nieko pažymėtino ar vertingo sukuriama.

Al. Gimantas.

Varšuva. — Lenkijos valstybinis archyvas Varšuvoj atšventė 100 metų sukaktį.

Montrealis. — Amerikoniškos Bomarc raketos Kanados gynybos reikalams bus gaminamos Canadair Ldt. Susipažinti su jų gamyba į JAV vieniems metams išvyksta 150 Canadair inžinierių.

Sovietų rašytojas nesovietiškai rašo

Iš sovietinio oficialaus tono, nuolat koliojančio amerikiečius, išsiskyrė rašytojas Ilja Ehrenburg savo straipsniu, paskelbtu "Sovietskaja Rosija". Pasak šio marksisto, sovietinė visuomenė esanti pilna kraštutinumų: šalia darbščių pijonierių yra tinginių, šalia blizgančių sprausminių lėktuvų stoka paprasčiausių namų apyvokos įrankių, šalia traktorių stoka kastuvų. Esą nebėra beraščių, tačiau rašytojai nepasiekę rusų literatūros lygio prieš 100 metų. Didesniems laimėjimams esą sovietinė visuomenė reikalinga ramybės. Iš esmės ji nenorinti karo, tik siekianti atstatyti savo kraštą. Tai galį matyti amerikiečiai, besilanką Sov. Sąjungoj. Esą ir vidutiniai amerikiečiai supranta, kad neįmanoma sunaikinti Sov. Sąjungą nesunaikinus kartu ir JAV. Jie norį, kaip ir daugelis baigti šaltąjį karą. Tai esą teikia vilties ateičiai. Amerikiečiai esą įtikėję į savo gyvenimo būdą kaip geriausią. Jie galį kovoti, tačiau nesą militaristai ir neturį militarinės tradicijos. Jei gu jie palaiko šaltąjį karą, tai tik dėl baimės, nes politikai įtikinę, kad Sov. Sąjunga gresianti visam pasauliui. Amerikiečiai esą taip įpratę prie savo privačių bendrovių — elektros, dujų, vandens, kad bijo socialistinės santvarkos. Pažanga JAV esanti padaryta ta prasme, kad išnykusi šnipų medžioklės manija. Sugyvenimas su JAV esąs galimas ir jos kultūros nesą galima vertinti iš rock'n roll ir kramtomosios gumos. JAV turinčios nuostabią kultūrą, kurios sovietinė visuomenė negalinti kopijuoti. Ji esanti jauna, dar tik pradedanti savo istorinį kelią. Iš amerikiečių esą daug galima laukti ir sovietinei visuomenei.

NUOSTOLINGAS SVIESTAS

Kanados vyriausybė 1957 m. ūkininkams buvo garantavusi už sviesto svarą 58 centus, o 1958 m. 64 centus. Šita kaina supirkto sviesto daug milijonų svarų tebėra valdžios sandėliuose. Dabar valdžia ėmė šį sviestą pardavinėti ištisais vagonais po 64 centus. Atskaičius sandėliavimo išlaidas už 1958 m. supirktą sviestą valdžia uždirbs po 3 centus nuo svaro. Bet taip parduoti 1958 m. supirktą sviestą bus nuostolinga — nieko neliks sandėliavimo išlaidoms padengti. Gi 1958 m. sviesto pertekliaus skaičiuojama apie 60 milijonų svarų.

Haaga. — Pasternako romano "Dr. Živago" Anglijoje ir Vokietijoje išėjo po 100.000 egz., JAV — 130.000, Italijoje — 30 tūkstančių.

Kam tikėti – motinai ar "Liaudies Balsui"

(Grįžęs iš Lietuvos ekskursantas J. Radzevičius vėl prašneko)

Dar nepraėjo pilni metai, kaip grįžo iš Lietuvos 15-ka lietuvių ekskursantų, kuriuos buvo užkvietęs Tarybų Lietuvos profsąjungų komitetas.

Kanadiečiams lietuviams visus dokumentus buvo sutvarkęs KLLD Centro komitetas. Vieni juos vadino "delegatais", kiti "turistais", o treti'ji komunistais. Bet ištikrųjų vienas vardas visiems vargu ar tiktų.

Vieni, atrodo, yra grynai parsidavę, kiti šiek tiek nuosaikesni, o dar kiti nuosaikūs, objektyvesni ir teisingesni. Vieni iš jų sugrįžę ėmė šokti pagal rusiš kai grojamą armošką, kiti, kad ir norėjo panašiu keliu eiti, bet neleido jo sąžinės balsas atvirai ir akiplėšiškai savo draugams meluoti. O dar kitiems, kad ir prikąstomis lūpomis, nejučiomis išsprukdavo teisybės žodžiai, ką jie ten matė ir girdėjo.

Grįžusio iš okupuotos Lietuvos ekskursanto J. Radzevičiaus pranešimą man teko girdėti, todėl aš jį plačiau buvau aprašęs "TŽ" ir kit. laikraščiuose. Reikia pripažinti, kad jo pranešimas buvo nuosaikingiausias.

J. Radzevičius grįžęs papasakojo, kad nuvažiavus į Vilnių juos priėmę Tarybinės Lietuvos atstovai ir grupelė žmonių su gėlėmis. Po to, jie buvę nuvesti į geriausią Vilniuje viešbutį, kuris skirtas tik užsieniečiams. Viešbutyje valgis buvęs geras, bet pasigedę šilto vandens. Jiems pasakoję, kad laikui bėgant įtaisys ir vandenio šildymą. Vėliau jis mano pasakojimą laikraščiuose pataisė, esą jis sakęs, kad viešbutis esąs skirtas ne tik užsieniečiams, bet ir kitiems pakeleiviams.

Dabar J. Radzevičius "Liaudies Balse" nr. 47/58 rašo straipsnelį: "Atvirai kalbant". Jis rašo: "Dabar, kad ir po ilgesnio laiko ir vis man tenka susitikti su lietuviais bei lietuvėmis, su kuriais kalbant, kalba sukasi apie Lietuvą, bei jos žmonių gyvenimą. Mane vis klausinėja visokių klausimų, lyg aš turėčiau galią ir teisę visus klausimus išrišti".

Taip, p. Radzevičiau, tai rodo, kad čia tolimame krašte žmonės rūpinasi savo gimtojo krašto likimu. Tamsta buvai nuvykęs į okupuotą Lietuvą ir matei savo akimis, todėl jie stengiasi iš Tamstos išgauti kas ten yra gero ir blogo. Čia matosi, kad lietuviuose rusena savos tėvynės meilė ir ilgesys. Todėl jie ir trokšta nuvažiuoti ten arba nors aplankyti kol dar gyvi, kaip jie patys sako.

J. Radzevičius ir rašo, kad tokį klausimą reikėtų kelti spaudoje ir pasisakyti, kiek esą norinčių važiuoti. Tai aiškiai matyti, kad J. Radzevičius jau puikiai supranta, kad po vieną ten įvažiuoti niekas neleis. Jei ir leistų ekskursiją sudaryti, tai vėl būtų parinkti patikimieji ir vėl juos ten vedžiotų pagal okupanto sudarytą programą, į iš anksto parinktas vietoves. Bet J. Radzevičius pamiršta, kad esant Lietuvai nepriklausomai galėjai važiuoti ir po vieną ir ekskursijomis ir ten nuvažiavęs galėjai važinėti po visą kraštą ir ne tik kad pas gimines, bet po visus Lietuvos kampelius. Dabar J. Radzevičius ir rašo, kad mano patarimas būtų: "...žiemos metu jokiems turistams nepatartina važiuoti į Lietuvą, **nes mums teko patirti, kad ten labai sunku su butais, o vasaros laiku turistai galėtų ir ant šieno pagulėti".**

Toliau J. Radzevičius rašo: "Dabar kas link tų siuntinių. Tenka girdėti **labai daugelį išmetinėjimų, tiesiog keikimų, ne vien lietuvių, bet ir rusų, ukrainų.** Esą nežmoniškai lupamas žmogus... Pavyzdžiui, jeigu siunti daiktą už $50, tai tau dar kainuos kitas $50 su visais kitais mokesčiais. Tai tikrai apiplėšimas... O visgi jiems pagalba dar yra reikalinga, nors ir ne visiems. Tiesa, ten krautuvėse daug ko yra ir galima pirkti, jeigu tik turi pinigų, bet kad visgi kainos per augštos, ypač kaimo žmonėms..."

Tad teisingai grįžęs į Argentiną Vl. Milasevičius ir rašė: "Daugelis darbininkų norėtų iš ten išvažiuoti... bet toli gražu ne visiems toji laimė nusišypso. Tiesa, Sovietų šaly šimtai tūkstančių žmonių gyvena be jokio darbo. Tai "darbininkiškos" valdžios saugotojai ir garbintojai, žvalgybininkai ir šnipai, darbo masių prakeiktos siurbėlės..."

Iš to pasakymo ir matome, kam lengviau tos prekės prieinamos.

Toliau J. Radzevičius rašo: "Mat, dabar tokia gadynė: būk tu milijonierius, bet tik pagirk sovietų sistemą, tai tave padarys angelu, o iš kitos pusės: būk tu paprastas darbininkas, bet tik pabandyk viešai pakritikuoti, kas tau nepatinka ,tai tave tuojau priskirs prie darbininkų klasės išdavikų..." Mat, mūsų J. Radzevičius ir yra beveik "milijonierius" turi Winnipege bloką vertės 70 tūkstančių dolerių, kirpyklą, gražią mašiną ir ko jam trūksta, o jei jis pagirs sovietų sistemą, tai ir jį padarys angelu, bet kiek ilgai? Neabejotina, kad taip pat nusavintų ir jo sunkiai uždirbtą turtą ir apšauktų liaudies priešu.

Kaip minėjau anksčiau, J. R. nusiskundžia, kad muitai per augšti, tai tikrai apiplėšimas. Tenka pastebėti, kad J. R. grįžęs iš okup. Lietuvos ir darydamas pranešimą winnipegiečiams sakė, kad ekskursija lankėsi pas J. Paleckį, kuris pasakęs, kad darys ką galės, kad kaip nors juos sumažinus. Matyt, J. Paleckiui ta "delegacija", kaip iš akių, taip ir iš "pometės" arba tiek jis ir tegali.

J. Radzevičius rašo: "Mane dar vis klausinėja visokių klausimų, lyg aš turėčiau galią ir teisę visus klausimus išrišti". Taip, p. Radzevičiau, manau, kad ir Paleckis tiek pat gali šiandien, kaip ir Tamsta. Visus klausimus riša ne J. Paleckis, bet Lietuvos okupantas, todėl ir Jūsų ekskursijos prašymo dėl siuntinėliams muitų sumažinimo iki šiol ten niekas ir nepajudino.

Gale savo straipsnelio J. R. iškelia dar vieną įdomų klausimą: "Dar vienas klausimas. Tai senatvės žmonėms ir jų pensijų sutvarkymo, ypač kaimo žmonėms. Iš jų žemės paimtos į kolūkius, o jie per seni dirbti kolūkyje, bet jie jokios pensijos negauna, nes neturi įrodymo, kaip jie ten vadina, darbo stažo". Ir tai sutinki žmogų ir tuojau sako: gavęs laišką iš Lietuvos nuo motinos ir ji prašo pagalbos. O Liaudies Balsas rašo, kad dabar Tarybų Lietuvoj visi seneliai aprūpinti. Tai, sako, kam dabar tikėti, motinai ar "Liaudies Balsui"?

Žinoma, kad pagal komunistinę santvarką reikia tikėti "Liaudies Balsui". Toje santvarkoje motinai draudžiamą tikėti. Bet reikia pripažinti, kas tikėjo motinai, dar nė vienas šiandien nedejuoja, bet kas patikėjo "Liau-

(Nukelta į 7 psl.)

CANADA

DĖMESIO

ATVYKĖLIAMS NEIMIGRANTAMS, NORINTIEMS PASILIKTI KANADOJE

Pilietybės ir imigracijos departamentas priima prašymus iš ne imigrantų, kurie įvažiavo į Kanadą prieš 1958 m. rupiūčio 23 d.

Jei jūs atvykote į šį kraštą kaip ne imigrantai prieš šią datą ir norėtumėte apsigyventi Kanadoje, turite prašyti nuolatinio apsigyvenimo pažymėjimo ("landing") artimiausioje imigracijos įstaigoje, kaip galite greičiau, bet nevėliau KAIP 1959 m. KOVO 1 d.

Visi prašymai bus atskirai sprendžiami atsižvelgiant į imigracijos nuostatus.

PO 1959 m. KOVO 1 d. prašymai dėl nuolatinio apsigyvenimo iš ne imigrantų Kanadoj bus sprendžiami griežtai laikantis imigracijos įstatymo ir taisyklių.

Ellen L. Fairclough

Ellen Fairclough,
Minister of Citizenship and Immigration

52-1

Tape-recorderis

modernaus žmogaus gyvenime lošia vis didesnį ir didesnį vaidmenį. Kultūringas žmogus nori daug ką įamžinti ir palikti ateičiai. Ir tą dabar lengvai pasiekia TAPE-RECORDERIO pagalba.

MUZIKAS į Tape-recorderio plokštelę dės dainą, simfoniją, operą

ARTISTAS - DRAMATURGAS Tape-recorderio plokštelėj įamžins savo roles, deklamacijas.

VISUOMENININKAS - KALBĖTOJAS - PAMOKSLININKAS juostelėj paliks savo kalbas, diskusijas, susirinkimų ir konferencijų paskaitas ir pranešimus.

ŠEIMOS ŽMOGUS Tape-recorderio juostelėj ilgiems laikams išlaikys savo vaikų pirmuosius kalbos mėginimus ir artimųjų kalbas, kasdieninį pasišnekėjimą, pobūvių linksmai praleistas valandas.

Tą visą padaryti ir įamžinti dabar nėra ir brangu: vieną juostelę gali sukti NET 12 VALANDŲ. Tokių moderniškų Tape-recorderių vadinamų "KORTING" turi tik

ELECTRO - RADIO CENTRE CO.
355 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE. 1-4435
Lietuviams speciali nuolaida

ED. KONDRATAS
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronto
(prie Lietuvių Namų)
TELEFONAI: siuvyklos LE. 3-5454, namų LE. 4-6643

Vaistai Lietuvon!
IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIŲSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Viską informacijos veltui.
WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

Taisau ir įrengiu
ŠALDYTUVUS
– visų rūšių, namų ir prekybinius.
PETER KUSKIS
Telef.
RO. 6-6625

Pavergtoje tėvynėje

Lietuvoje dabar esą 442 bendrojo lavinimo vidurinės mokyklos, rašo kompartijos CK sekretorius Niunka Pravdoje. Esą 36 technikumai ir 23 specialios vidurinės mokyklos, priklausomos net 12 ministerijų.

Viduriniosiose mokyklose ypatingas dėmesys esąs kreipiamas į rusų kalbos mokymą, "kuri yra galinga tautų bendradarbiavimo priemonė, atveria kelią į idėjinį didžiosios rusų tautos ir kitų broliškų tautų kultūros lobyną".

"Pastaraisiais metais mūsų respublikos mokyklose pradėta mokyti Lietuvos TSR istorijos ir geografijos". O iki šiol, mat, Lietuvos mokyklose buvo mokoma Sovietų Sąj. istorijos bei geografijos, Sovietų Sąj. praktiškai suprantant Rusiją. Tik šiemet atsirado ir Lietuvos TSR istorijos vadovėlis.

Norint sumažinti administracijos personalą LTSR liaudies ūkio tarybos sprendimu pradėtos jungti panašų darbą dirbančios įmonės. "Vilniuje Modelių namai sujungti su buvusia "Liuks so" siuvimo artele, Grikiškių popieriaus fabrikas sujungtas su Mūrinės Vokės kartono fabriku".

"Kaune sujungtas A. Šiaučiūnaitės vardo trikotažo fabrikas su "Trikotažu". K. Požėlos vardo konditerijos fabrikas su "Saliuto" biskvitu fabriku. Taip pat sujungti "Kovos" ir "Taikos" fabrikai "Ragučio" ir "Raudonosios Pašvaistės" alaus daryklos".

"Šiaulių linų fabrikas ir mechaninės dirbtuvės dabar sudarys vieną įmonę. Pagelažių durpynų kontora sujungta su "Didžiojo raisto" durpių įmone".

"Sujungta nemaža pieno pramonės įmonių rajonuose".

Taip administracijos aparatą būsią galima sumažinti 76 žmonėmis. Per metus tai duosią pusę milijono rublių ekonomijos.

Kazlų Rūdoje steigiamas revoliucijos muziejus, kuriame būsią atvaizduota Kazlų Rūdos ir apylinkių "darbo žmonių revoliucinė veikla".

Mokytoja Marija Burniauskaitė - Adomavičienė atšventė savo pedagoginio darbo 40 metų sukaktį. Ji dirbo Mosėdžio ir Eigirdžių mokyklose, o dabar jau 27 metai dirba Telšių miesto mokykloje, kuri dabar paversta II Vidurine Telšių mokykla. Ta proga jai įteikti garbės raštai ir ji paleista pensijon.

Liet. mokslų akademijos pirmininkas J. Matulis, kuris eina ir respublikinio taikos gynymo komiteto pirm. pareigas, kartu su tolygiais latvių ir estų "taikos komitetų" pirmininkais pasiuntė Ženevon pareiškimą, adresuotą JAV ir Anglijos delegacijų pirmininkams branduolinio ginklo bandymų nutraukimo reikalu. Girdi, Pabaltijo tautos ragina JAV ir Anglijos atstovus "atsisakyti derybų vilkinimo politikos ir susitarti dėl branduolinio ginklo bandymų nutraukimo visur ir visiems laikams". (Maskva neraginama sustabdyti tokius bandymus). Dar platesnį laišką tuo klausimu Matulis ir kiti du "taikos pirmininkai" pasiuntė atitinkamoms "taikos šalininkų organizacijoms" Vokietijoje, Danijoj, Suomijoj, Norvegijoj, Lenkijoj ir Švedijoj. Tame laiške nerimaujama ir "dėl taikos prie Baltijos jūros". Laiškai ištisai išpausdinti "Tiesos" 290 nr. E.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.

Telef. HI. 7-1601

Toronto

A. P. GARAŽAS

1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/

Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu
LE. 3-1435
BR. STONČIUS

PADAROMI
minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina.
Darbas garantuotas.
Tel. HO. 3-5493.

VALAU FOTELIUS
ir įvairius kilimus,
taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas —
advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

Lietuvio advokato įstaiga

Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

Four Seasons Travel

Didžiausias kelionių biuras Toronte. Mūsų didelis patyrimas garantuoja jums geriausias ir patogiausias keliones. Mes padedame sudaryti jums kelionių planus. Mes sutvarkome trumpas ir ilgas keliones į visas pasaulio dalis ir parūpiname nakvynes ir kt. patarnavimus.
FOUR SEASONS TRAVEL
109 BLOOR ST. W.
Telefonai: WA. 3-9484 ir WA. 3-9715.
Lietuviams patarnauja V. Bačėnas, tel. įstaigoje ir vakarais tel. LE. 6-4681.
Mes užsiimame vien kelionių tvarkymais.

KURO ALYVA - ANGLYS
Paskambinkite mums dėl:
KURO ALYVOS — MĖLYNŲ ANGLIŲ
ALYVOS "BURNERIŲ" — APŠILDYMO KROSNIŲ
24 valandų alyvos krosnių aptarnavimas savo klijentams.
THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED
2221 YONGE STREET, TORONTO, ONTARIO. HUdson 1-2221
Patikimas šildymo patarnavimas per 90 metų.

24 val. atidaryta vaistinė
THE CHEMIST SHOP
Philip N. Golomb, B.Sc.Phm. (Tor)
Vaistai pagal receptus paruošiami ir patiekiami.
2753 DUNDAS ST. W. — 2 BLOKAI Į RYTUS NUO KEELE.
VIENINTELĖ Toronto vaistinė, veltui paimanti receptus ir pristatanti vaistus į namus betkuriuo metu dieną ar naktį. Receptai išpildomi visas 24 val. Lazdos ir kiti reikmenys, pilni komplektai kaulų lūžimų bandažų, kelių, sąnarių ir sutvirtinimai, vitaminai, kūdikių rekmenys, išnuomojamos ir parduodamos svarstyklės, ligonio kambario ir pirmosios pagalbos reikmenys. Siunčiame vaistus į Europą. Pamėginkite mūsų vaistus nuo nušalimo, slogų, kirminų, mažakraujystės, perdidelio rūgštingumo, syrupą nuo kosulio ir t.t. Greitai išpildome užsakymus ir paštu į provinciją. Turime visus tarptautinius vaistus.
RO. 9-7878 ATIDARYTA VISĄ LAIKĄ RO. 9-7271
Vaistai yra mūsų biznis — mūsų vienintelis biznis.

HAMILTON, Ont.

KLK Moterų D-jos Hamiltono skyriaus visuotinis narių susirinkimas šaukiamas vasario 1 d. sekmadienį, 5 val. vak. parapijos salėje.

Maloniai kviečiamos dalyvauti visos narės ir prijaučiančios.

Valdyba šiuo kartu turi daug įdomių pranešimų ir dar turi įnešti naujų idėjų. Be to, ta proga yra užprašyta Br. Pabedinskienė iš Toronto paskaityti paskaitą iš kulinarijos srities ir didesniam įvairumui bus paruošta graži arbatėlė. **Valdyba.**

KLAIPĖDOS MINĖJIMAS NEĮVYKS

Dėl susidėjusių aplinkybių sudarant meninę dalį, Klaipėdos atvadavimo minėjimas, turėjęs įvykti sausio 25 d. Hamiltono Lietuvių Namuose, neįvyks. Visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie to minėjimo ruošimo nuoširdžiai dėkojam.

Hamiltono jūrų skautai.

Žiemos balius. Pirmuosius šokius - žiemos balių sausio 17 d., šeštadienį, ruošia Hamiltono vyresnieji ateitininkai Roberts Restaurant patalpose, gražioje bei jaukioje Ebony salėje, 747 King St. E. Rengėjai kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius skaitlingai dalyvauti šiame pirmame parengime. Gautasis pelnas bus panaudotas mūsų lietuviškojo jaunimo bei kultūriniams reikalams. Todėl visi pasistenkime atvykti į šį parengimą paremiant rengėjų pastangas moraliai bei materialiai.

Šokių metu veiks vertinga loterija bei turtingas bufetas. Šokiams gros visų gerai žinomas bei mėgiamas Bennie Ferie orkestras. Pradžia 7.30 val. vak. Laukiame visų atsilankant. **jp**

LN nariu įstojo Vindašius Aleksas, įnešdamas $100.

Lietuvių Namuose numatytas Nepriklausomybės šventės minėjimas — vasario 22 d. su torontiečio Senkaus paskaita. Kon certinę dalį atliks J. Kvietytės išraiškos šokio studija iš Toronto, Hamiltono tautinių šokių grupė, vedama G. Brechmanienės ir parapijos choras, ved. kun. B. Jurkšo. Rengia apylinkės valdyba.

Krosnims alyvą per NF lapkričio mėnesį užsisakė 4 nauji vartotojai ir už juos gauta po $15: J. Asmenavičius, A. Garkūnas, J. Trečiokas ir J. Deksnys. Antrus metus pradėjo ir už juos gauta po $5: V. Orlickas, E. Mickūnas, J. Durniak, A. Krakaitis, B. Gražauskas ir J. Hnatow.

Gruodžio viduryje, kaip komisą, Namų Fondas iš Gillies-Guy gavo $95. Už šią sumą augščiau išvardintiems asmenims nuoširdžiai dėkojame.

Visi pakreipkime alyvos pirkimą per NF, paremdami tuo didįjį lietuvišką reikalą, o sau jokio nuostolio nepadarydami. Skambinkmie St. Bakšiui telef. JA. 9-4662. **Sk. St.**

SUDBURY Ont.

Ištrauka iš vyskupo laiško

J.E. vysk. A. Carter Naujų Metų proga pasveikino visus savo ganomuosius, pasidžiaugė gražiu bendradarbiavimu katalikų šalpoje streiko metu, paragino senuosius kanadiečius maloniai priimti ir vispusiškai padėti naujiesiems pabėgėliams, kurie yra pabėgę, kaip kadaise šv. šeima į Egiptą nuo žiauriojo Erodo persekiojimo. Tačiau šie naujieji pabėgėliai yra pabėgę nuo daug žiauresnių komunistinių Erodų, kurie anapus geležinės, bambukinės ar kitokios uždangos neteisingai kalina, kankina ir žudo be jokio pasigailėjimo dėl Dievo ir dėl prigimtų žmogiškų teisių gynimo.

Pasidžiaugė, kad streikas, kaip koks juodas šešėlis, jau praėjo, ir į ateitį galima žvelgti su šviesiomis viltimis. Tarp kita ko, jis rašo:

"Mes nuoširdžiai tikimės, kad, jei yra kilę kokių piktumų, jie bus tuojau užmiršti. Vyrai sugrįš į darbus, ir mes tikime, kad vėl sužydės gerovė, ir šeimų tėvai ir motinos galės padoriai išlaikyti savo šeimas ir planuoti savo sutaupomis šviesesnę ateitį. Mes taip pat tikimės, kad unijos nariai, kurie moka nustatytą mokestį, parodys didesnį interesą savo reikaluose. Jie turi įsipareigoti lankyti visus susirinkimus, nes ten yra sprendžiami jų pačių reikalai. Demokratiniame krašte, kur kiekvienas žmogus yra laisvas balsuoti, žmonės turi tokią valdžią, kokios užsitarnauja. Taip pat yra ir su unija, kuri turi tūkstančius narių. Jei kiekvienas narys unijos reikalus laikys savo reikalais, jei kiekvienas narys įneš pozityvų ir konstruktyvų interesą į savo unijos reikalus, tuomet unijos organizacija bus tvirtesnė ir sveikesnė. Tiktai tada organizuota darbininkija atliks tikrą savo užduotį; tiktai tada narių laisvė bus apsaugota ir užtikrinta; tiktai tada unija bus tikrai demokratinė ir laisva organizacija; tiktai tada niekam negalės atrodyti, kad darbininkai yra kaip avys, kurie gali būti už nosies vedžiojami mažos gerai organizuotos vadovybę užgrobusios grupės. Yra mūsų žmonių pareiga užtikrinti, kad unija būtų tvirta. Tatai įvyks tik tada, kai kiekvienas darbininkas vyriškai suvaidins savo vaidmenį".

Kalėdų atostogų praleisti atvažiavo iš Toronto Jurgis ir Danutė Pūdymiačiai su šeima ir Vytautas Pūdymaitis. Apsistojo pas dr. J. O. E. Pūdymaičius, dalyvavo liet. bažn. komiteto suruoštame kalėdiniame parengime ir aplankė artimesniuosius draugus.

Naujųjų Metų sutikiman atvyko dar ir dr. J. Baltrušaitis su žmona iš North Bay. Be augščiau suminėtų svečių iš Toronto ir North Bay pas dr. J. E. Pūdymaičius suruoštame Naujųjų Metų sutikime dar dalyvavo J. ir M. Kriaučeliūnai, J. Vaičeliūnas ir J. Inrulaitienė. N. Metų sutikimas pas dr. J. O. E. Pūdymaičius praėjo labai kultūringoj r ijaukioj nuotaikoj.

Kun. Ant. Sabas vyskupo paskirtas diecezijos patarėju imigracinėj komisijoj, be to, jam dar pavesta pasirūpinti ir Sault Ste. Marie lietuvių kolonijos dvasiniais reikalais, ypačiai kad būtų pravestos lietuviams rekolekcijos gimtąja kalba. Jau prieš Kalėdas sykį buvo iškviestas į Sault Ste. Marie padėti išsiaiškinti kaikurias lietuvių tarpe kilusias probelmas.

Vladas Skripkus, nors pats buvo streikininkų eilėse, tačiau, parodydamas gerą širdį, padovanojo Sudburio katalikų labdaros organizacijai maisto produktų.

Kursai darbininkams. Prie Sudburio katalikų universiteto šįmet yra įsteigti specialūs kursai darbininkų vadams paruošti. Ten darbininkai bus mokomi politinės ekonomijos, kaip teisingai suprasti ir spręsti darbininkų ekonomines problemas sąryšy su darbdaviais ir visa kita eilė gyvenimiškų darbininkų klausimų. Toks universiteto vadovybės žygis yra sveikintinas kaip pozityvi priemonė darbininkų susipratimui ir gerovei kelti.

Anglų kalbos kursai naujiesiems ateiviams Christ the King parapijos mažojoj salėj pradėjo veikti nuo sausio 12 d. Pamokos bus du syk per savaitę: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 1.30 iki 3.30 val. p.p. Mokslas visiškai nemokamas. Organizuoja parapija pagal vyskupo parėdymą. **Sudburiškis.**

Taupykime ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje "TALKA"
Augšti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už paskolas. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdrausta.
DARBO DIENOS: penktadieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak., notaro A. Liudžiaus įstaigoje (II augštas), 128 Main St. W., tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.
Susirašinėjimo adresas — 15 Homewood Ave.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, LATVIJĄ ir kt. Rusijos kraštus siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per
SAKAS PARCEL SERVICE
sent by
Ukrainska Knyha
755 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus nuo 4-19 sv. Muito mokestis yra Ukrainskos Knyhos nustatytas.

Mūsų krautuvėje Jūs rasite: avalynės, skaručių, odinių švarkų, skutimo, kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiumams ir paltams medžiagų. Taip pat siunčiame maistą, vaistus ir kt. iš Europos. **Siuvama mašina su muitu ir siuntimo išlaidomis $175.00.**

Mes Jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai. **Darbo val. 10 ryto - 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.**

Pabaigtuvių belaukiant

Hamiltone netrūksta įvairių pasilinksminimų .Tik vis labiau mūsų publika nusiskundžia, kad tie parengimai tik tiek lietuviški, kiek jie yra rengiami lietuviškų organizacijų. Vis labiau pasigendama mūsų parengimuose kultūringos meninės programos.

Hamiltono meninių grupių ansamblio parengimas sausio 31 d. tuo atžvilgiu bus be priekaištų. J. Krūmino "Lietuviškos pabaigtuvės", kurias išpildo virš 70 dainininkų ir artistų grupė, paliks neišdildomą įspūdį ir duos visam parengimui grynai lietuvišką atspalvį.

Ir kas neprisimena rugiapiūtės Lietuvoje, kai baigę darbą iš laukų grįžta kirtėjai, rinkėjos ir grėbėjos? Jie grįžta dainuodami ir įteikia šeimininkams pabaigtuvių vainiką. Šeimininkai atsidėkodami vaišina talkininkus. Laike vaišių skamba dainos, vyksta šokiai ir žaidimai. Kiek juoko, kai atvyksta du vengrai, vedini meška ir pasakoja nebūtus dalykus. Atsiranda ir čigonėlė, ji siūlo paburti laimę, o jos šokis pavergia visų akis. Pabaigtuvių vaišės baigiamos pakilia nuotaika, atlikus gimtos žemės vasaros laukų darbus. Toks yra trumpas pabaigtuvių turinys.

Tad visi jau ruoškimės į tą puikų ansamblio vakarą. Jis įvyks naujoje, erdvioje salėje, kuri randasi 1406 Barton St. E. Pradžia 7 val. vakaro. Patariama nesivėluoti, nes vaidinimas vyks parengimo pradžioje.

WELLAND, Ont.

Įspūdinga Kalėdų eglutė

St. Mary bažnyčios salėj Wellando apylinkės valdybos iniciatyva sausio 4 d. buvo surengta vaikučiams Kalėdų eglutė. Prie gražiai papuoštos eglutės buvo suvaidintas gyvasis paveikslas "Betlėjus" ir atlikta kita programos dalis. Programą parengė, režisavo ir viskam vadovavo Z. Ulbinienė, įdėjusi tam reikalui daug darbo ir rūpesčio. Programą išpildė Welland, Niagara Falls ir St. Catharines mokyklinio amžiaus mergaitės ir berniukai: B. Bogušytė, E. Bušauskaitė, I. Čeporiūtė, V. Grigaitytė, V. Liangaitė, D. Surblytė, V. Gudaitis, A. Lianga, J. Lianga, A. Gverzdys, V. Paulionis, M. Šetkus ir pianistė R. Ulbinaitė. Programa buvo įspūdinga, begalo įdomi ir mažiesiems pipirams labai patiko. Piemenys, angelai, Trys Karaliai, Marija Dievo Motina, šv. Juozapas ir gimęs Kūdikėlis, viskas taip, kaip prieš porą tūkstančių metų. Čia daug prisidėjo Tėvas Barnabas Mikalauskas, OFM, šeštadieninės mokyklos vedėjas. Po meninės dalies atvyko Kalėdų Senelis ir visus vaikučius apdovanojo, paskui jis juos pakvietė prie gražiai paruoštų stalų ir pavaišino. Kalėdų Senelis buvo A. Šetikas iš St. Catharines. Šiam parengimui daug padėjo, kaip ir visuomet visokiuose reikaluose, Niagara Falls Moterų klubo "Vienybė" ponios, kurios yra visuomet pirmosios prie įvairių parengimų su savo vaikučiais. Aprengti tie visi angelai ir Trys Karaliai ir Juozapas su Marija — juk viską reikėjo pasiūti, pridėti daug laiko ir rūpesčio, o be to, viskas kainuoja pinigą. Šis parengimas visiems rodo, kad bendrai ir darniai veikiant galima daug ką pasiekti, ko reikėtų siekti ir ateityje.

Gal susipras visi tie, kurie neseniai kėlė didžiausį triukšmą prieš Niagara Falls lietuvius ir nenorėjo jų pasirodymų. Gerai kad viskas greit užmirštama, atleidžiama ir iš klaidų pasimokoma. Visi mūsų rūpesčiai lai būna bendram lietuvybės išlaikymui.

Strasburgas. — Europos ūkio komisija, kurioje dirba 1.231 asmuo, turėjo užtraukti paskolą algoms sumokėti, nes dauguma narių nesumoka savųjų įnašų — Vokietija skolinga 85 mil. DM, Italija 8 mil., Belgija 2 mil., Prancūzija 1 mil. Tik Olandija yra sumokėjusi viską.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Dėl Vasario 16 minėjimų rinkliavos paskirties Philadelphijos apylinkės valdyba paprašė JAV LB centro valdybos nuomonės. Šioji atsakė: "Kadangi pagal susitarimą ir tradiciją Vasario 16 šventės rinkliavų pajamos yra skiriamos Lietuvos laisvės kovai vesti politinėmsi priemonėmis, tad bendruomenė tai gerbia.

Šiaip aukos paskirtis priklauso nuo paties aukotojo".

Nuo Antano Smetonos, pirmojo ir paskutiniojo Lietuvos prezidento mirties sausio 15 d. sueina 15 metų. Kaikur tautininkų organizacijos jo atminimą pagerbia suruošdamos specialius minėjimus.

VOKIETIJA

Vokietijos LB Krašto Valdybos adresas nuo sausio 1 d. yra toks: Litauisches Zentrálkomitee, (16) Huettenfeld b. Lampertheim. Anksčiau buvęs adresas — Weinheim 17a Bergstrasse, Postfach 233 — dar kurį laiką liks, bet visi yra prašomi naudotis naujuoju adresu.

Lietuvių Vokietijoje, BALFo duomenimis 1958 m. liepos 1 d., buvo 7.216. Tai, žinoma, tik tie, kurie BALFo yra šelpiami. Jų tarpe buvo vaikų iki 16 metų 2.118, senelių — moterų virš 60, vyrų virš 65 m. — 904, džiovininkų, kurie gydosi namuose ir vokiečių sveikatos įstaigų priežiūroje, 445 ir besigydančių sanatorijose 59; chroniškų ligonių bei invalidų 521.

Lietuviai gyvena 92-jose vietovėse — 1.200 dar gyvena stovyklose, dar karo meto palikimo barakuose. Pagal JT pabėgėlių komisaro ir vokiečių valdžios nutarimą, iki 1960 m. pabaigos visi svetimšaliai pabėgėliai turi būti apgyvendinti naujuose jiems specialiai pastatytuose namuose. Tokiose kolonijose jau yra gavę butelius ir apie 700 lietuvių. Gyventi ten daug patogiau, bet už tai nuoma daug augštesnė, o uždarbių tose vietose, kur tokios butų kolonijos statomos, dažniausia nėra. Gavusieji Vokietijos pilietybę ir pabėgėlio statusą valdžia duoda paskolos nameliams pasistatyti.

Daug lietuvių dar gyvena lageriuose, kuriuos vokiečių valdžia pertvarkė į butukus. Taip gyvena pvz. Salzgitter - Lebenstedt, Gesthacht ir kt.

Tie, kurie dirbti nepajėgia, turi pragyventi iš socialinės pašalpos. Jos pvz. Muenchene trijų asmenų šeima maistui gauna 140 DM. Iš 2.000 vaikų Vasario 16 gimnazijoje tesimoko vos 138 ir 230 turi progos lankyti lietuviškas vargo mokyklas. Kitur dažniausiai trūksta mokytojų. Taip tie lietuviukai nieko lietuviško ir nesimoko.

Iš 904 senelių 87 yra prieglaudose, 445 apgydytus džiovininkus nuolat tikrina vokiečių sveikatos įstaigos. Jei sveikata pablogėja, juos pasiunčia į sanatorijas. Sanatorijose gydosi 59 džiovininkai ir 7 multiplex sclerosa sergantieji. Vokiečiai jiems teikia gydymą ir išlaikymą, per mėnesį duoda dar po 15 DM, apie $3.50, kišenpinigių.

Chroniškų ligonių ir invalidų yra 521. Jų padėtis prilygsta senelių padėčiai. Psichiatrinėse ligoninėse lietuvių yra apie 30. Juos išlaiko vokiečiai.

BALFo pagalbą Vokietijos lietuviai labai vertina. Gaila tik, kad JAV valdžios teiktoji maisto šalpa yra susiaurinta — palikti tik pieno milteliai ir miltai, t. y. liesieji dalykai. Pinigais sušelpti BALFas taip pat nedaug tegali, nes pagalbos ranką yra ištiesę Sibiro kankiniai, Lietuvos ir Lenkijos ligonys, o lėšos labai kuklios. (Iš M. G. Grinienės pranešimo BALFo seime).

Į JAV išvyko: Albinas Petrikas, Björnas Martinovas, Marija Fatingaitė.

AUSTRIJA

Arkiv. J. Skvireckas gyvena Austrijos Tirolio Zams miestelyje, seselių vienuolyne. Jam jau 85 metai amžiaus ir sveikata nėra labai stipri. Arkivyskupas kenčia nuo sklerozės (arterijų sukalkėjimo). Nuo pavasario jis jau negali laikyti šv. Mišių ir sunkiai begali vaikščioti.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TALKA

Lietuvių Enciklopedijos Leidykla skelbia paskutinę Lietuvių Eenciklopedijos talką nuo 1958 m. spalio 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d. Talkos metu naujai LE užsisakiusieji gaus dovanų knygomis.

Užsisakę LE nuo 1958 m. gruodžio 15 d. iki 1959 m. vasario 15 d. gaus pilną V. Krevės Raštų rinkinį (6 t.). Ir visi tie, kurie užsisakys nuo 1959 m. vasario 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d., gaus Lietuvos žemėlapį ir Jono Balio Lietuvių Dainos Amerikoje.

Išėjusius LE 15 tomų naujieji prenumeratoriai gaus išsimokėjimui jų pageidautomis sąlygomis, o už naujai išeinančius tomus, kurių bus dar 12-13 t., moka už kiekvieną išeinantį tomą. Vieno tomo kaina JAV $7.75, visur kitur — 8 doleriai.

Lietuvių Enciklopedijos leidimas nėra kieno nors asmeninis reikalas, bet visų lietuvių sutelktinių pastangų vaisius, nors, deja, tik laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių pastangos už savo kultūrą ir lietuviškumo išlaikymą, šiandien tapęs ir besąlyginės laisvinimo kovos dalimi. Šiandien jau jokia paslaptis, kad pradėjus leisti išsibarsčiusiems pasaulyje lietuviams LE, Maskva susirūpino, ją puolė ir iškoneveikė, o norėdama nuraminti okupuotą Lietuvą suteikė jai teisę išsileisti susovietintą enciklopediją lietuviškai. Tą pažadą davė vien tik lietuviams, bet, kaip įprasta, pažadas liko pažadu ir Lietuvoje turėjusi pasirodyti sovietiška enciklopedija jau numarinta Maskvos okupacinėje cenzūroje. Šis Maskvos rūpestis ir nuolatinis LE puolimas rodo, kokį milžiniškai lietuvišką darbą šiandien mes išeiviai atliekame. Ir tikrai, mes ja galime didžiuotis, nes tik vieni lietuviai, išsiblaškę po visą laisvą pasaulį, leidžia bendrąją enciklopediją su gausia lituanistika. Kito tokio atsitikimo dar nėra pasaulyje. Mes darbą daugiau kaip įpusėjome, tikime ir iki galo ištesėti.

Mielas Lietuvi, mes kviečiame Tave įsijungti į LE prenumeratorių eiles ir tuo pačiu būti mūsų pradėtojo darbo dalininku. LE leidžiame visi sutelktinėmis pastangomis, ją leidžiame visi bendra talka. Todėl ir ją baigus, visas mūsų pasididžiavimas ir būsimų kartų įvertinimas priklausys visiems: leidėjams, redaktoriams, talkininkams ir prenumeratoriams.

Laukiame atsiliepiant.
Lietuvių Enciklopedija
265 C. Street
So. Boston 27, Mass.

ANGLIJOJE

Gerb "TŽ" skaitytojų žiniai pranešame, kad nuo dabar **"Tėviškės Žiburius" atstovauja Anglijoje J. Bružinskas, 46 Springcliffe, Bradford 8, Yorks, ir A. Briedis — "Tauras" siuntinių bendrovė, 88 Goldsmith Ave., London W. 3.**

Visais laikraščio reikalais prašome pasinaudoti jų patarnavimu

Anglų valiuta "TŽ" kaina metams 36 šilingai.

"TŽ" Administracija.

ŠVENČIŲ PROGA
savo draugams užsakykite "Tėviškės Žiburius"

ŠKAITYTOJŲ PATOGUMUI talpiname šią užsakymo formą. Ją iškirpę, užpildykite ir su mokesčiu pasiųskite TŽ administracijai: 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Prašau pratęsti mano "TŽ" prenumeratą sekantiems metams:

Prenumeratoriaus
Pavardė, vardas .....
Adresas .....
.....

Kartu užsakau "TŽ kaip dovaną:

Gavėjo
Pavardė, vardas .....
Adresas .....
.....

Siunčiu už prenumeratą $ .....
Auka $ .....
Viso $ .....
(Grynais, čekiu, perlaida) **(pabraukti)**

Data ....
Parašas.

PASTABA: TŽ prenumerata visame pasaulyje tik $5 metams. Pinigus geriausia siųsti perlaida (Money Order).

KULTŪRINIO LYGIO IŠLAIKYMO PERSPEKTYVOS

L. DAMBRIŪNAS

(Tęsinys iš praeito nr.)

4. Susirūpinimą kelią reiškiniai

Po šių bendrų pastabų bus lengviau orientuotis, ar esama pagrindo susirūpinimui galimu mūsų kultūrinio lygio smukimu, ar esama kultūrinio lygio smukimo simptomų. Dėl pirmo simptomo tenka pripažinti, kad tiesioginio augštų kultūrinių vertybių puolimo ar neigimo pas mus nėra buvę. Buvo netiesioginių pasisakymų prieš "menas dėl meno", prieš "nesuprantamą modernizmą" ir pan. Tačiau ryškiausias ir būdingiausias nepalankaus mūsų visuomenės nusiteikimo augščiausių kultūrinių vertybių atžvilgiu simptomas yra nesidomėjimas jomis ir jų nerėmimas. Reiškinys beveik natūralus, nes jeigu kas ko nesupranta, tai tuo ir nesidomi ir to neremia. Šis natūralumas normaliomis sąlygomis gal ir nėra labai pavojingas, nes tautoje visada susidaro minimalus skaičius augštų vertybių gerbėjų, nekalbant jau apie valstybinę paramą joms kurti bei puoselėti. Tačiau nedidelei emigrantinei grupei, kokia mes esame, šis "natūralumas" yra beveik tragiškas, nes netekus intereso augščiausioms vertybėms, grupė automatiškai atsiduria antraeilėj kultūrinėj plotmėj ir tuo pačiu daug blogesnėje padėtyje rungtynėse su vyraujančia krašto kultūra. Intereso praradimas augščiausioms vertybėms reiškia kultūrinės ligos sipmtomą, ligos, kuri, jeigu nepagydoma, reiškia grietos kultūrinės, o tuo pačiu ir tautinės mirties artėjimą. Tad argi ne tragiška jausti mirtinos ligos artėjimą?

Kaip tas mūsų nesidomėjimas ar mažas domėjimasis augščiausiomis kultūrinėmis vertybėmis reiškiasi konkrečiai? Čia galima nurodyti kad ir šiuos faktus.

a. Neturėjimas nė vieno lituanistikos reikalui mokslinio žurnalo (istorijai, kalbotyrai, etnografijai ir pan.).

b. Mokslo veikalų bei straipsnių spausdinimas nelietuvių kalba. Turiu galvoj Maceiną, Gimbutienę, Grinių, eilę Romoj mokslus baigusių kunigų, ir kitus, savo darbus spausdinusius nelietuvių kalba, o taip pat įvairių mūsų mokslininkų bendradarbiavimas kitataučių žurnaluose, kaip Studi Baltici, Commentationes Balticae, Zeitschrift fuer slavische Philologie, Lingua Posnaniensis ir kitur. Čia, žinoma, nėra bėda, kad mūsų žmogaus veikalas skelbiamas svetima kalba, bet bėda, kad negalime jo išleisti ir savo kalba.

c. Negalėjimas skelbti turimų mokslo darbų, kurie yra paruošti ir guli rankraščiuose. Tokių rankraščių turi Biržiškos, Šapoka, Ivinskis, Girnius, Grinius ir kiti. Net "Aidų" premijuoti mokslo darbai neranda leidėjų.

d. Negalėjimas išleisti geriausių savo kompozitorių kūrinių ar net savų dailininkų paveikslų reprodukcijų. Mūsų kompozitoriai, kaip Banaitis, Gaidelis, Kačinskas, Jakubėnas ir kiti turi parašę keliasdešimt pirmaeilių kūrinių, kurių, kaip I. Vasiliūnas yra jau skelbęs spaudoje (Draugas, 1958. 4. 12), nėra kam išleisti.

e. Neturėjimas literatūros žurnalo (Lit. Lankai per retai tepasirodo).

Panašių pavyzdžių būtų ir daugiau. Kai kas gal pasakys, kad šitie faktai rodo ne nesidomėjimą, bet lėšų stoką šiems darbams skelbti. Tokį teigimą tektų griežtai atmesti, nes pinigų tiems reikalams pas mus užtektų. Kitiems reikalams juk išleidžiama ir visai nemažai, pvz. kad ir kokiai rinkiminei kompanijai. Kultūros darbams paremti lėšų nėra, nes nėra supratimo. O kai nėra supratimo, nėra ir pastangų lėšas organizuoti. Kaltė čia, žinoma, nėra kieno nors vieno, bet visų — veiksnių, spaudos ir pačios visuomenės. Gal vienintelis šios padėties pateisinimas galėtų būti tas, kad per pirmą dešimtmetį nespėjome visko suorganizuoti. Tačiau jeigu reikalai nesitaisys tuo atžvilgiu ir artimoj ateity, teks konstatuoti, kad šis ligos simptomas mūsų kultūriniame gyvenime yra nepašalinamas ir kad tuo būdu kultūriškai smunkame.

Antrasis simptomingas reiškinys, kuris nėra mums svetimas, tai palinkimas visus traktuoti vienodai, visus "demokratiškai" sulyginti. Jei leidžiama kokia antologija, tai šalia Maironio ir Krėvės bus ir visi tie, kurie po keletą eilėraščių yra kada nors parašę "liuoslaikio" metu ar kokį nors "vaizdelį" sukūrę. Jeigu ruošiama kokia apžvalginė dailės paroda, tai reikalaujama visus dailininkus sutalpinti, kad nė vienas nesijaustų "nuskriaustas", ir t.t. Mandagūs recenzentai taip visus vienodai giria, jog skaitytojui belieka padaryti išvadą, kad visi jie "lygūs visose savo tobulybėse". Kai nėra atrankos, sunku susidaryti sąlygoms visuomenės skoniui tobulinti.

Pagaliau nesvetimas bent daliai mūsų ir nusistatymas prieš vadinamąjį modernizmą, naujoviškumą. Čia taktika yra tokia. Pirmiausia visuomenės akyse stengiamasi diskredituoti kitų tautų kraštutiniausius modernistus, neišskiriant, žinoma, nė Picasso. Šiame žygy pasiremiama kokiais nors autoritetais. Toliau modernistų etiketė priklijuojama ir mūsų menininkams, kuriuos norima diskredituoti ar bent sudaryti apie juos nepalankią opiniją. Tam tikslui patogiausia visus mūsų dailininkus suskirstyti į dvi grupes — į "realistus" ir "modernistus". Kadangi modernistai mūsų spaudoj apšaukti šarlatanais, degeneratais, melagiais (žr. pvz. Draugas, 1957. 2. 23, 1957. 11. 16 ir kt.), tai skaitytojui įtaigojama logiška išvada, kad ir mūsų modernistai nepertoli nuo to. Nesunku pastebėti, kad žodis "modernistas" pas mus neretai vartojamas ne tik nesąžiningai, bet net demagogiškai. Tai daugiausia piktnaudojamas žodis. Niekas iš tų, kurie tą žodį mėgsta vartoti, nesiteikė paaiškinti, ar vadinamieji mūsų modernistai yra tokie pat, kaip ir kitų tautų modernistai, vad. abstrakcionistai. Žodžiu, nevengiama skirtingų dalykų vadinti tuo pačiu terminu.

Ta proga neprošalį gal iškelti mažą klausimėlį: kas turi moralinę teisę niekinti, labai autoritetingai kritikuoti pagarsėjusį kokį nors menininką, kad ir modernistą? Lietuvoje anuomet A. Jakštas kritikavo Čiurlionį kaip dailininką, o garsus rašytojas Levas Tolstojus Šekspyro nelaikė net rašytoju. Nesutikdami su jų nuomonėmis, mes visdėlto nesipiktinam jais. Nesipiktinam todėl, kad tie kritikai, kritikavę didelius menininkus, patys irgi buvo atitinkamai žymūs žmonės. Jie turėjo savo meno filosofiją, savo teorijas, savo principus ir pagal juos vertino kitus kūrėjus. Bet ar gali eilinis dailininkas ar eilinis rašytojas niekinti Čiurlionį ar Šekspyrą, pasirėmęs Jakšto ar Tolstojaus autoritetu? Manau, visi sutiks, kad ne, nes toks kritikas niekintojas turi būti pats didelis autoritetas. Deja, pas mus pasitaiko ir tokių kritikų. Ir dėl to tokius reiškinius tenka laikyti greičiau nekultūringumo nei kultūringumo reiškiniais.

5. 60 kultūrininkų pasisakymo motyvai

Šie ir panašūs reiškiniai, atrodo, ir paskatino 60 asmenų atkreipti dėmesį į mūsų kultūrinio lygio smukimo pavojus. Apie patį nusmūkį, kaip įvykusį faktą, netenka kalbėti, nes nėra buvę nė ypatingo pakilimo. Tačiau visada galima kalbėti apie kilimo ar smukimo simptomus. Ir kalbėti apie juos kaip tik yra pats laikas, kai jie yra dar simptomai, nes nebėra prasmės kalbėti, kai liga jau įsigalėjusi.

Kultūrininkų atsišaukimas faktiškai yra kvietimas į kovą kultūrinės, o tuo pačiu ir tautinės grėsmės akivaizdoje. Toji grėsmė iš tikrųjų yra permanentinė, ji nuolat yra su mumis, ir tolimoje ateityje smukimas ar gal net išnykimas bus neišvengiamas. Tačiau dabartinė tremtinių karta skaudžiai jaučia savo kultūrinę atsakomybę, sakyčiau, savo kultūrinę skolą ir savo pasitraukimo iš tėvynės pateisinimo būtinumą. Dabartinė kultūrininkų karta pasitraukė iš tėvynės, kad galėtų kurti tai, kas pavergtoje tėvynėje būtų neįmanoma. Tačiau pasitraukimą gali pateisinti ne bet kokia, o augšto lygio kūryba, kuria mes galėtume lygintis tiek su tuo, kas mūsų seniau buvo kuriama laisvoje tėvynėje, tiek ir su tuo, kas kitų kuriama šiame krašte, kuriame gyvename. Tik augštos vertės kūryba mes įrodome, kad kultūriškai esame gyvi ir tik tokia kūryba paliudijame prieš kitus, ką davė mums laisva tėvynė, ir tuo būdu įrodome, kad esame laisvės verti. Iš čia ir desperatiškos pastangos siekti to, kas atrodo neįmanoma; iš čia ir mūsų ambicija nesitenkinti antraeile, žemesnio laipsnio kultūrine padėtimi, parapine ar emigrantine kultūra, o žengti kartu su visom naujosiom ir pažangiausiom srovėm visose kultūros srityse. Tokie yra kultūrininkų atsišaukimo motyvai ir tokia jo prasmė.

(Bus daugiau)

ARCHITEKTAI DIRBA

ARCHITEKTŲ DR. ST. KUDOKO IR ED. ARBO - ARBAČIAUSKO ĮSTAIGOS ĮSTEIGIMO PROGA

Džiaugiamės kiekvienu lietuvišku platesniu pasireiškimu. Šiuo kartu džiaugiamės sutikdami naujai susiorganizavusią Kudokas - Arbas architektūros įstaigą, su skyriais Detroite ir Clevelande. Tikėtina, kad ši talentingų architektų vadovaujama įstaiga papuoš savais kūriniais ne tik šį kraštą, bet kartu išgarsins Lietuvos ir lietuvių vardą. Mums betgi bus mieliausi tie jų kūriniai, kuriuose atsispindės lietuviškosios architektūros motyvai. Tat sveikindami linkime sekmės ir tikime, naujoji įstaiga pozityviai prisidės prie lietuviškosios architektūros ugdymo Amerikoje.

Architektūra — praėjusių epochų veidrodis

Pirmieji primityvios formos pastatai, dolmenai ir kromlechai, laikomi seniausiais architektūriniais paminklais. Vėliau, jau istorinio laikotarpio pradžioje, apie 5 tūkst. metų prieš Kristų, žinomos piramidės, šventyklos ir jas supančios kolonos. Ilgų amžių bėgyje gyvenimas ir tradicijos keitėsi, kilo kultūros lygis kartu pakeisdamas laiko dvasią. Atsirado ir naujos technikos priemones, šalia medžio ir akmens statybai pradėta naudoti cementas ir gelžbetonis. Viso šito pasekmėje susiformavo naujos architektūrinės formos — stiliai. Šiandien visi istorinių stilių architektūriniai pastatai ir paminklai, gotinis ar renesansinis, barokinis ar rokoko, išreiškia atitinkamų laikų dvasią, parodo to meto vyriausias aspiracijas.

Šalia istorinių stilių atskirose tautose susiformavo kiekvienam kraštui savitos tautinės architektūros. Čia tiktų sustoti prie Lietuvos, ypač sodžiaus, architektūros. Deja, rašantis šias eilutes nesijaučia tam kvalifikuotas. Su šia trumpa įžangėle norėjau "TŽ" skaitytoją supažindinti su mūsų dviem augštų kvalifikacijų ir didžių talentų architektais, kurie kūrybingai ir energingai puoselėja ir šį kraštą papuošia gražiais, moderniais orchitektūros kūriniais. Tai architektai Edmundas Arbas - Arbačiauskas ir dr. Stasys Kudokas. Jie prie savo arch. kūrinių panaudoja tautinių stilistinių priemonių ir pateikia lietuvišką kompoziciją. Tokie kūriniai lietuviui sukelia malonių ir brangių sentimentų, gi šio krašto gyventojui parodo lietuvių tautos kūrybinį genijų.

Arch. Ed. Arbas - Arbačiauskas studijavo technikos ir ekonomijos mokslus Kaune ir Vilniaus universitetuose, architektūrą Vienoje, Austrijoje, ir Stuttgartte, Vokietijoje. 1950 m. baigė Lawrence technologijos institutą Amerikoje archit. laipsniu. 1956 m. išlaikė Michigan State valstybinius egzaminus gaudamas registruoto archit. teises profesinei praktikai, o 1957 m. išlaikė NCORB (Natoinal Council) valstybinius egzaminus su teise verstis profesine praktika visose JAV-bėse ir yra AIA American Institute of Architects sąjungos narys.

Dar Vokietijoje būdamas vadovavo milžiniškoms "Graff Zepelin" ir "Mybach" įmonių statyboms ir lektoriavo profesinio pasiruošimo kursuose. 1947 m. pabaigoje atvažiavęs į JAV dirbo kaip architektas projektuotojas pas žymų suomį archit. E. Saarinen, Lawrence Institute of Technology ir pas norvegų archit. B. Swanson, Bloomfield Hills, Mich. JAV-bėse yra prisidėjęs prie visos eilės stambių pastatų projektavimo, kaip pvz. 500 lovų Veteranų ligoninės ir miesto rotušės Detroite, St. James bažnyčios ir mokyklos Birminhame, Mich., Detroito universiteto sporto salės ir skaityklos, Woodrow Wilson gimnazijos Wyandotte, Mich., protiniai atsilikusiam jaunimui priežiūros namų ir 220 lovų ligoninės Plymouth, Mich., Ann Arbor universitetui studentams bendrabučius, parengė planus Detroito miesto vondentiekio stočiai susidedančiai iš 7-nių pastatų ir t.t. Ed. Arbas yra žinomas ir kaip veiklus visos eilės visuomeninių - kultūrinių organizacijų narys. Jo gyvenimo palydovė žinoma rašytoja Alė Rūta, yra pavyzdžiu darbo, pasiaukojimo ir laimėjimų. Augina tris vaikučius.

Arch. dr. St. Kudokas studijavo kelių inžineriją Petrapilyje, 1924 m. baigė Meno mokyklą Kaune ir 1930 m. Augštojoje Karališkoje architektūros akademijoje Milane gavo architektūros daktaro laipsnį. Išlaikęs tarptautinius profesinės praktikos egzaminus Romoje gavo teisę profesinei praktikai vak. Europos valstybėse, kuria betgi nepasinaudojo. Tėvynės meilės jausmai buvo brangesni, nei pelninga architekto praktika užsienyje. 1954 m. išlaikė valstybinius egz. Columbus, Ohio ir Illinois State, gaudamas registruoto architekto teises profesinei praktikai.

Tai vienas iš pajėgiausių neprikl. Lietuvos architektų, turįs originalią ir individualią architektūrinę liniją. Jo projektais Lietuvoje pastatyta apie 140 pastatų, tarp jų: Karininkų Ramovės Rūmai, Vytauto Didžiojo Muziejaus fasadas, Augštoji technikos mokykla ir Konservatorijos Rūmai Kaune, VI-sios gimnazijos rūmai Šančiuose, Paežerių, Pilviškių ir Radviliškio bažnyčios, Marijonų vienuolyno rūmai Panevėžyje ir kiti. JAV-bėse jo pastatyti ar statomi pastatai: Clevelande liet. bažnyčia, vienuolynas, klebonija ir mokykla, Čikagoje Visų Šventųjų bažnyčia, visa eilė augštųjų mokyklų ir rezidencijų Clevelande ir kitur. Kanadoje — Toronto tėvų pranciškonų bažnyčia, salė ir vienuolynas. Dr. St. Kudokas buvo VD un-to Kaune architektūros katedros vedėjas, dėstė architektūros kompoziciją.

Lietuviškoji reprezentacija išeivijoje

Prie lietuviško vardo kilimo svetimuose kraštuose prisideda daug kas. Padorus lietuvis fabriko darbininkas, pažangus moksleivis ar studentas, ryžtingas sportininkas, įvairių sričių menininkai, mokslo darbą dirbąs profesorius, daktarai ir t.t. Mūsų dainos ir tautodailė daugelį svetimtaučių sužavi. Blogiau su mūsų vertingesniais literatūriniais kūriniais, kurie svetimiesiems neprieinami, nes nepateikiami vietos kalba. Betgi mūsų architektų kūriniai visiems prieinami pasigrožėti, pavertinti ir pasiteirauti, kieno jie sukurti. Tuo būdu mūsų tautinė architektūra išeivijoje bus bene vienas iš ryškiausių ir efektingiausių reprezentantų. Bendrai gi, mes visi siekiame to pačio tikslo — lietuviškos kultūros išlaikymo. Apie tai gražiausiai nusakė vienoje kalboje poetas Bern. Brazdžionis "Todėl mūsų, kad ir nedidelės, iš prievartos pančių išsivadavusios tautos dalies šventa pareiga pirmoje vietoje kovoti ne dėl savo materialinės egzistencijos, ne vien dėl valstybinio, bet, svarbiausia, dėl lietuviškos kultūros kontinuiteto. Mes neturime pereit į emigrantų stadiją: nei asmeniškai, nei visuomeniškai, nei politiškai, nei kultūriškai. Mes esame ir turime likti gyva atplėšta, bet niekur neprigyjanti lietuvių tautos dalis. Mūsų širdys tebūna toji vaisinga dirva, kur auga lietuviški javai, kur ošia lietuviški medžiai, kur liūliuoja lietuviški ežerai ir upės, o jų gelmėse atsispindi lietuviškas dangus". Tat tegul naujos įstaigos žingsniai būna tvirti ir tikslą pasiekią.

Kudokas-Arbas Achitects,
17012 Dorchester Drive, Cleveland 19, Ohio,
4755 Dover Rd. Birmingham, Mich. **Vyt. Barisas.**

★

Redakcijai prisiųsta

Marius Katiliškis, Išėjusiems negrįžti, 540 psl. Viršelio aplankas Alg. Kurausko. Išleido Terra. Surinko ir atspaudė Draugo ir Morkūno spaustuvės. Spausdinta 1.500 egz. Kieti kalenkoro viršeliai. Kaina $5.

Sporto Žinios, Mėnesinis lietuvių sporto laikraštis, 1958 m. Nr. 11-12, 10 psl.

Am. Liet. Bendruomenė, centro valdybos biuletenis Nr. 15, 1958 m. gruodžio 15 d., 4 psl.

Šv. Pranciškaus Varpelis, 1958 m. gruodis, Nr. 12, 337-368 psl.

Kultūros ir knygų pasauly

JAV Kunigų Vienybė paskelbė atsišaukimą katalikiškos spaudos reikalu. Ten tarp kitko sakoma: "...Didysis vysk. Valančius spaudos žodžiu mūsų tėvus tėvus išgelbėjo nuo rusiško tvano. Seinų - Vilkaviškio vysk. Karosas patsai leido katalikišką laikraštį. Ir poetas vysk. Baranauskas yra prisidėjęs prie katalikiškos spaudos. Laikraštinio darbo milžinas prof. Dovydaitis, visą amžių kovojęs dėl Kristaus, buvo po komunizmo letena.

Lietuvių didieji vyskupai nuomet kovojo prieš rusišką tamsią grobuonišką dvasią. Mūsų senieji ir naujieji emigrantai dabar čia Amerikoje susiduria su tuo pačiu priešu: rusiškas komunizmas kesinasi ant pačios Amerikos. Bet šio krašto vyskupai ir jų sukurta spauda niekuomet nesusvyravo kovoje su šia tamsybių galybe. Lietuvių katalikiška spauda dirba ranka rankon su Amerikos Bažnyčia.

Rusų carai draudė lietuvišką spaudą. Pirmieji katalikiški laikraščiai buvo svetur spausdinami ir slapta įvežami. Jie draudžiami ir dabar Lietuvoj. Čia, Amerikoje, man ir tau, mums visiems yra pareiga savo namuose turėti katalikišką laikraštį. Gėda jo neturėti!"

Draugo romano konkursui gauti 8 rankraščiai, kuriuos dabar skaito komisija. Premija bus įteikta vasario 1 d.

Sol. Prudencija Bičkienė gavo kvietimą dainuoti solo partijas Cincinati miesto operoj Toscos pastatyme. Opera bus statoma birželio 24 d.

Vytas Valaitis, fotožurnalizmo studentas Ohio universitete, kurio nemažai nuotraukų matome spausdinamų "Ateityje" ir kt. lietuviškuose žurnaluose, laimėjo US Camera foto konkursą ir gavo pirmąją premiją — 1959 m. Rambler Custom 6 Station Wagon. Premijuota buvo jo nuotrauka "Ginčas" — susiginčiję berniukai. Konkursui buvo pristatyta 82.323 nuotraukos.

V. Valaitis studijas baigia ir, turbūt, gaus darbo kaip kurio nors žurnalo fotografas. Į JAV jis atvyko 1949 m. ir yra buvęs 2 metus kariuomenėje. Yra vedęs ir neseniai tapo tėvu.

PABALTIEČIAI Kanadoje

60 000 imigrantų yra atvykę iš Pabaltijo krašto. Kaikurie iš jų atbėgo per Atlantą net žvejų laiveliais.

"Jie sudaro vieną iš geriausiai prisitaikančių imigrantų vienetą, turėdami palinkimą mokytis, kuklūs, sąžiningi, labai mandagūs, reapkenčią tik rusų, kurie norėjo juos vergais padaryti".

Pabaltijo kraštai buvo vokiečių ir rusų priespaudoje, tačiau jie toli gražu yra nevienodi. Lietuviai yra 85% katalikai, latviai ir estai yra daugiausiai liuteronys. Kiekvienas kraštas turi savo kalbą, liaudies dainas ir legendas.

Skaitykite redaktoriaus Frank Rasky's nuoširdų straipsnį apie mūsų "Pabaltiečius naujuosius kanadiečius"

Sausio mėnesio LIBERTY žurnale.

PIGIAUSI

siuntiniai

Į LIETUVĄ

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Štai mūsų kainų pavyzdžiai:

22 svarai cukraus	$11.95
22 svarai ryžių	$14.75
22 svarai taukų	$23.20

Siuntiniai pristatomi per 3 - 4 savaites.

Janique Trading Co. Ltd.

835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025

Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

MOHAWK FURNITURE LTD.

2446-8 DANFORTH AVE., TORONTO Tel. OX. 9-4444 ir OX. 9-4224

siūlo per 40 nakčių išmėginti

NEW Sealy POSTUREPEDIC®

Vieninteliai matracai paruošti žymių ortopedinių chirurgų, kad pagerintumėt savo išvaizdą... miegodami nakti.

Jūsų išvaizda gerės miegant ant THE Sealy POSTUREPEDIC®

AR ESI TAIP SUDRIBĘS?
Esi sudribęs, jauties senesnis, ant matraco, į kurį įsmunki, atrodai senesnis, kai miegi Sealy Posturepedic matracas padeda viską tai atitaisyti.

ATRODYSI IR JAUSIES GERIAU!
Ištikrųjų taip įvyks, jei miegosi ant Sealy Posturepedic matraco. Graži laikysena daug reiškia... nuo to priklauso sveikata ir išvaizda.

Miegosite... Geriausioje padėtyje...

Dabar nauju dekoratoriaus pritaikytu aptraukimu.

Atsiminkite... RYTAIS NETURĖSIT NUGAROS SKAUSMŲ, kaip būdavo miegant ant per minkšto matraco.

$79.50
PILNO DVIGUBO DYDŽIO ar mažiau kaip 2¢ per naktį.

PRITAIKINTI RĖMAI $79.50.
Foam gumos 2-jų gabalų komplektas $179.50.

TOKS PATOGUMAS TOKIA ŽEMA KAINA – SPECIALUS SEALY GAMINIŲ IŠPARDAVIMAS! Paskubėkite, nes tokia žema kaina – pradedant nuo $29.50 – Sealy matracų gali pritrūkti.

Mann & Martel LTD.

REALTORS

1199 Bloor St. W. Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

College - Marguerette
$2.500 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 moderniškos virtuvės, naujas šildymo sistema. Arti susisiekimo.

Bloor - Lansdowne
$3.000 įmokėti, 8 kambarių mūrinis pusiau atskiras namas su 3 moderniškom virtuvėm, nepereinami kambariai, alyva apšildomas, Savininkas išvyksta į Angliją. Geri morgičiai.

Geležies dirbtuvė
$5.000 įmokėti, gamina įvairius metalinius daiktus: žaislus, įrankius ir kt. Dviejų aukštų pastatas ir visa mašinerija su įrengimais. Prašoma kaina $20.000. Viena skola balansui.

St. Clair - Oakwood
$5.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, gražaus mūro namas su dvigubu garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 moderniškos virtuvės. Dalis baldų įeina į pirkimo kainą.

Eglinton - Avenue Rd.
$6.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras gražaus mūro namas su garažu, vandeniu alyva šildomas, viena skola balansui. Kvadratinis planas.

Jane - Annette
$12.000 pilna kaina, 5 kambarių mūrinis namas, alyva apšildomas, moderniška virtuvė, gražus kiemas, garažas.

Parkdale
$13.500 pilna kaina. 8 kamb. per du augštus, mūrinis namas, pusiau atskiras, alyva šildomas, dideli kambariai, didelis kiemas, reikalingas remonto.

Indian Rd. - Bloor
$6.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras mūrinis namas su 2 garažais, vandeniu alyva apšildomas, 3 moderniškos virtuvės.

Quebec - Bloor
$8.000 įmokėti, 11 kambarių atskirasras mūrinis namas su 2 garažais, 3 moderniškos virtuvės, 2 vonios. Geros pajamos.

St. Clair - Oakwood
Tripleksas, 1 metų senumo, viso 14 kambarių, vandeniu alyva šildomas. Geros pajamos. Butas savininkui už mėnesio laiko.

Eglinton - Keele
$12.000 įmokėti, 6 butų, 3 metų senumo apartmentinis namas su 2 garažais. Pilnai išnuomotas, geros pajamos, arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $56.000.

Bloor - Havelock
Savininkas išvažiuoja į USA
$2.500 įmokėti, 8 kambariai, mūrinis, garažas, įvažiavimas iš kiemo. Tuojau pat galima užimti. Kaina tik $16.900. Arti prie susisiekimo, bažnyčios, krautuvių ir parko.

Jane - Bloor
$4.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kambariai per du augštus, garažas, platus šoninis įvažiavimas, savininkas išsikelia iš Toronto. Arti prie Bloor.

Jane - Bloor
$4.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambar., 2 virtuvės, garažas, šoninis įvažiavimas. Kaina $16.900.

High Park - Glenlake
1 atvira skola 10 metų
$4.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, garažas, privatus įvažiavimas, kaina $16.900. Ramiam High Park rajone, arti prie visko.

Swansea
$2.900 įmokėti, 5 kambariai, garažas, privatus įvažiavimas, alyva apšildomas. Kaina tik $10.900.

Annette - Runnymede
$1.000 įmokėti, 6 kambariai, mašinai pastatyti vieta, alyva šildomas, geras kiemas. Kaina $12.900.

Dovercourt Rd. - Queen
$1.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, vieta garažui, 2 moderniškos virtuvės, naujai atremontuotas, nauja apšildymo sistema. Kaina $13.500.

Bloor - Indian Rd.
$2.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 moderniškos virtuvės, alyva šildomas, 1 atvira skola 10 metų. Kaina $14.500.

Bloor - Indian Rd.
$4.000 įmokėti, mūrinis, 10 kambarių, 3 virtuvės, 3 vonios, įvažiavimas. Pajamų namas. Kaina $17.500.

Annette - Roncesvalles
$2.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 virtuvės, garažas, šoninis įvažiavimas, naujas tinkas bei dekoravimas, geri morgičiai.

Parkdale
$3.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 11 kambarių, 3 virtuvės, 2 vonios, privatus įvažiavimas, 2 garažai. Pajamų namas. Nauja šildymo krosnis.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS

Darbo telef. LE. 4-8481
Namu tel. LE. 6-1410

T. STANULIS

1159 ST. CLAIR AVE.

LE. 4- 6346. Namų RO. 2-5543.

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST TELEFONAS LE. 2-3321

College - Bloor
$2.000 įmokėti, 9 didelių kambarių, atskiras namas, 2 virtuvės, alyvos šildymas, garažas.

Dovercourt - College
$4.000 įmokėti, 11 labai didelių k., atskiras namas. 2 vonios, 2 virtuvės, vandens alyvos šildymas. Privatus įvažiavimas. Labai arti susisiekimo ir apsipirkimo.

St. Clair - Bathurst
$5.000 įmokėti, 8 kambariai dviejuose augštuose. 2 vonios, 2 virtuves. Vandens ir alyvos šildymas, privatus įvažiavimas, 2 garažai. Vienas morgičius 10-čiai metų.

St. Clair - Oakwood
$6.000 įmokėti, 10 gražių kambarių per 2 augštus. 2 vonios, 2 virtuves, 2 garažai. Vandens alyvos šildymas. 1 atviras morgičius.

St. Clair - Oakwood
$6.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras namas, labai arti St. Clair, 2 virtuves, 2 vonios, vandens ir alyvos šildymas. Garažas.

St. Clair - Oakwood
$5.000 įmokėti, labai gražus 7 kambarių atskiras namas. Vandens ir alyvos šildymas. Vienas atviras morgičius 10 metų.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 Namų tel RO. 2-5543

Baby Point Paint & Wallpaper

C.I.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios tailės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%.

Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.

Sav: A. F. GALDIKAI 351 JANE ST. (prie Annette).

I. MAWRODIN Realtor

2543 DUNDAS ST. W.
TEL. RO. 7-3121

Greitas ir sąžiningas patarnavimas įvairiose nekilnojamo turto transakcijose.

A. MIČIŪNAS

Ken WILES Ltd.

REALTOR

2360 BLOOR ST. W. (prie Windermere Ave.). TEL. RO. 6-9241

Didžiausias namų-biznių pasirinkimas visam Toronte. Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas. Kas savaitę nauji pardavimai.

Gladstone Ave. (prie Dufferin Park)
$5.000 įmok., 7 kamb. mūr. labai švarus, mod. virt., 2 vonios, gražus žaidimų kamb. rūsyje, garažas, idealus gyventi ir nuomoti.

Bloor - Indian Rd.
$5.000 įmok., 11 kamb. per 3 augšt. atskiras, 2 virt., 2 vonios. Priv. įvaž. 2 garažai, alyva šild., puikus nuomavimui. Skubus pardavimas.

Bloor - Pacific
$6.000 įmok., 9 did. kamb., atsk., netoli Bloor, 2 virt. alyva šild., 2 garažai, priv. įvaž., namas be skolų, reikia remonto. Prašoma kaina žema. Pirmas pasiūlymas — pirmas nupirkimas!

Glenlake - Evelyn Ave.
$15.000 įmok., 10 kamb., naujos statybos, orig. dupleksas. Did. kamb., vand. alyva šild., 2 gar. Lietuvių mėg. rajonas. Verta pamatyti.

Skambinkite dar šiandien mūsų atstovui

S. JOKUBAITIS

Įstaigos telef. RO. 6-9241. Namų telef. LE. 4-0773

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas. Tvarkome visus morgičių reikalus.

SPORTAS

Centrinės Rinkiminės Komisijos pranešimas Nr. 3

Atsiradus netikėtoms kliūtims, Centrinė Rinkiminė Komisija nutarė visą FASK-to rinkimų procedūrą nukelti 7 dienas tolyn. Tuo būdu CRK-jos pranešime Nr. 2 skelbtos datos pakeičiamos sekančiai:

a. Balsavimo lapus, kartu su specialiais vokais ir smulkiomis instrukcijomis, CRK-ja išsiuntinės visiems rinkėjams 1959 m. sausio 10-11 d. (buvo sausio 3-7 d.).

b. Balsavimo atlikimo terminas yra 1959 m. sausio 19 d., 12 P.M., bazuojantis pašto antspaudos data. (Buvo sausio 12 d.). Pavėluotas balsavimas negalioja.

c. Balsų skaičiavimas bus vykdomas 1959 m. sausio 25 d.

Centrinė Rink K-ja.

KL KREPŠINIO PIRMENYBĖS

IV-tose Kanados lietuvių vyrų ir moterų krepšinio pirmenybėse sausio 3-4 d. Toronte Prisikėlimo p. salėje, dalyvavo Hamiltono Kovo, Rochesterio Sakalo, Toronto Aušros ir Vyčio krepšininkai bei krepšininkės. Pirmose šeštadienio rungtynėse susitiko Kovo ir Vyčio krepšininkės. Kovietės visuomet vytietėms būdavo rimtos priešininkės, tačiau šį kartą teko neįtikėtai pralaimėti 62:33 pasekme. Žaidė: Vytis — Kriaučiūnaitė 10, O. Žėkaitė 10, Urbonaitė, Biskevičienė 6, E. Žėkaitė 4, Kasperavičiūtė 15, Vėlyvytė 11, Rutkauskaitė 6, Barauskaitė; Kovas — Verbickaitė 2, Miniotaitė 4, Stanaitytė 3, Petrušaitytė, Bakaitytė 11, Žemaitytė 2, Prunskytė 14, Meškauskaitė.

Sekančiose rungtynėse Aušros vyrai nesunkiai įveikė koviečius 85:41. Koviečiai gerai atsilaikė tik pirmam puslaiky pralaimėdami 36:20. Nežiūrint keleto naujų daug žadančių pajėgų, antram puslaiky jie neįstengė rimčiau pasipriešinti aušriečiams. Žaidė: Kovas — Juška 6, Apanavičius, K. Biliūnas 4, J. Biliūnas, Stanaitis, Kvedaras, Trumpickas 10, Žilionis 6. Petrušaitis 4, Jankauskas. Kadangi Aušros žaidėjai jau buvo suminėti, dėl vietos stokos, antru kartu neminėsime.

Antrose moterų rungtynėse susitiko Aušra ir Vytis II, kuri kaip ir visos Vyčio komandos buvo užregistruotos šioms pirmenybėms ir atskiriems klubams prisistatyti neprivalėjo. Vytis II, sudaryta iš jaunučių, buvo menkas priešas aušrietėms, kurios jas įveikė 65:10 pasekme. Už Vytį II žaidė: Pacevičiūtė, Ed. Kromaitė 9, Renkauskaitė, Brynaitė, Kilotaitytė, Kinčiūtė, Lorencaitė 1, El. Kromaitė.

Paskutinėse tos dienos rungtynėse jaunieji Sakalo krepšinnikai, diriguojami Vyt. Grybausko, privertė gerokai pasitempti vytiečius, kad išplėštų 70:51 laimėjimą. Pasekmė žaidimo pradžioj svyravo, tik pabaigoj vytiečiai užsitikrino pergalę. Žaidė: Vytis — Preikšaitis 29, Duliūnas 9, Gvildys 12, Barškėtis, Baliūnas, Ignatavičius 14, Žukas 5, Supronas 1; Sakalas— Vyt. Grybauskas 7, Oskamp 10, Lubes 3, Camilio, Rakutis 2, Grėbliūnas 15, Mališauskas 11, Grybauskas 2.

Sekmadienio finalinėse rungtynėse susitiko vyrų ir moterų grupių nuolatiniai varžovai Toronto Aušra ir Vytis. Aušrietės pirmosios įveikė vytietes 49:38. Nuo jų neatsilikdami, vyrai nugalėjo vytiečius 90:52. Vytietėms neužteko 8 taškų persvaros pirmam puslaiky, kad išlaikytų laimėjimą. Gynėjai blogai žaisdami taktiškai nepajėgė uždengti judrių aušriečių puolėjų, iš kurių vien tik R. Gataveckaitė antram puslaiky sukrovė 17 tšk. Meisteris daro geros komandos įspūdį. Gerai mėto, gerai valdo kamuolį, greitos ir įkvėpimo valandoje gali pasiekti svarių laimėjimų. Komandai sustiprinti reiktų įsigyti antrą visapusišką gynėją. Šiose rungtynėse geriausiai sukovojo Sirūnaitė ir Šapokaitė. Vytietėms šiose rungtynėse daug ko trūko: užtikrintų metimų, geresnio dengimo ir judrumo. Prie pralaimėjimo daug prisidėjo asmeninis žaidimas. Už Vytį žaidė: Kriaučiūnaitė 7, O. Žėkaitė 7, Urbonaitė, Biskevičienė 9, E. Žėkaitė, Kasperavičiūtė 5, Vėlyvytė 6, Rutkauskaitė 4, Barauskaitė.

Jei moterų rungtynėse kova buvo apylygė, tai vyrų rungtynė se aiškiai vyravo aušriečiai. Vytiečių pralaimėjimas buvo seniai nulemtas susižeidus net 3 žaidėjams. Prie dar didesnio pralaimėjimo privedė pasirinkimas zoninio dengimo ir kiti šeimyniniai rūpesčiai. Dar šiek tiek padėtį pataisė Mackevičius, kuris, kad ir po ilgos pertraukos, sužaidė pasigėrėtinai. Šį kartą aušriečiai prieš zoninį dengimą neabejodami mėtė tolimus metimus ir būdami namuose tai puikiai išnaudojo. Naujasis meisteris nebeturi savo senojo pajėgumo, kuomet jo eilėse matėsi Vaičiulis, tačiau ir nauji jaunieji krepšininkai nedaug nuo jų atsilikę. Už Vytį žaidė: Preikšaitis 27, Gvildys 9, Duliūnas 3, Ignatavičius 3, Baliūnas 3, Mackevičius 7, Paškovičius.

Pirmenybes giliai sudrumstė Montrealio Tauras, kurio buvo laukiama iki paskutinės minutės. Pajėgūs Montrealio krepšininkai galėjo šias pirmenybes nukreipti kita linkme.

Pirmenybes stebint iš šalies ir žinant rengėjų pasiruošimus, jos praėjo be ypatingų sutrukdymų ir gana tvarkingai. Tačiau iki pavyzdingumo daug ko trūko. Gal daugiausiai šioms pirmenybėms trūko oficialumo. Nesimatė nei pirmenybių atidarymo nei tinkamo laimėtojų pagerbimo. Gavosi paveikslas be rėmų. Rengėjai privalo dovanų įteikimą pravesti tvarkingai, žinoma, kartu su žiūrovų bendradarbiavimu. Susigrūdimas aikštėje teparodo laimėtojų neįvertinimą ir žiūrovų perdėtą entuziazmą. Žiūrovams pasiliekant vietose, abiejoms komandoms išsirikiavus aikštėje tik tada bus tinkamai pagerbti laimėtojai bei dovanos įteikėjas. Mūsų žiūrovais per daug nusiskųsti negalima, tačiau kaikurių net suaugusių asmenų pastabos ar žaidėjų pravardžiavimai rodo tik jų nekultūringumą.

Šias pirmenybes plačiai paminėjo ir kanadiečių dienraščiai. Jos taip pat buvo paminėtos ir mūsų spaudoje, tik, deja, ne iš sportinės pusės.

Sekančios pirmenybės eilės tvarka turėtų įvykti Rochesteryje.

A. S.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės po Kalėdų atostogų vėl tęsiamos nusistovėjusia tvarka St. Christopher House salėje pradedant mokyklinio jaunimo pratybomis 12 val. Church lygos pirmenybėse Vytis II pralaimėjo St. Hellens 44:28. CYO pirmenybėse moterys pralaimėjo Chorpus Christi 32:23. Žaidė: Kriaučiūnaitė 6, E. Žėkaitė 2, Urbonaitė 2, Biskevičienė 3, Rutkauskaitė 3, Vėlyvytė 3, Kasperavičiūtė 4.

Jaunutės vienu tašku pralaimėjo prieš St. John. Žaidė: Pacevičiūtė 4, Lorencaitė 8, Renkauskaitė 2, L. Kilotaitytė, Kinčiūtė, Brynaitė, I. Kilotaitytė.

Sekančias pirmenybių rungtynes jaunutės žaidžia šį sekmadienį 1 val. Loretto Coll. prieš St. Basils. Moterys šį sekmadienį vyksta draugiškoms rungtynėms į Kitchener, Ont.

Mūsų mielą ir nepailstamą krepšininką **M. Duliūną** ir ponią sveikiname, KLK pirmenybių finalų išvakarėse, susilaukusius dar vieno krepšininko.

Tinklinio pirmenybių lentelėje vyrų Intermediate klasėje, iš 11 dalyvaujančių komandų, Vytis randasi ketvirtoje vietoje su 2 laimėjimais ir 1 pralaimėjimu.

Slidininkai yra pakviesti dalyvauti V. Vakarų SA ruošiamose slidinėjimo rungtynėse, kurios įvyks vasario 6-7 d. Manistee, Mich.

Stalo teniso pirmenybės šiais metais vytiečiams yra labai sėkmingos. I-mos diviz. paskutinėse rungtynėse Vytis supylė Olympią 18:3 ir Piccadilly 12:9. Šioje divizijoje Vytis, be pralaimėjimų ir turėdama 6 laimėjimus, pirmauja. Individualinėse varžybose pirmoje vietoje randasi vytietis Gvildys su 27:9 laimėjimų santykiu. Neatsiliekia ir Vytis II žaidžianti III-je diviz., paskutinėse rungtynėse nugalėjusi Harmonie 16:5 ir Vienna 17 :4. Turėdama tiek pat taškų kaip ir pirmaujanti komanda, betgi 5:1 laimėjimų santykį, Vytis II laikosi antroje vietoje. Individualinėse varžybose čia aiškiai pirmauja vytietis E. Vaičekauskas su labai gera pasekme 33:3. Stalo teniso treniruotės šv. Jono p. salėje vėl vyksta antradieniais ir ketvirtadieniais.

A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Šį sekmadienį 12.30 val. p.p. mūsų salėje draugiškos krepšinio rungtynės tarp Lituanicos ir Aušros. Po jų B-C: Tridents - Yamada.

Sekmadienio B-C rungtynėse Aušra nugalėjo latvius 56:48 ir Yamada - Andys 59:50. Aušros komandoje žaidė: A. Buntinas 13, J. Laurinvaičius 5, D. Venckus 5, K. Grigaitis 8, A. Šiurna, R. Gudas 4, R. Jankauskas 4, R. Juozaitis 6, R. Strimaitis ir R. Rigby 16.

Metro lygos rungtynėse Aušra pralošė prieš Andys 73:67 ir prieš Toronto Township 56:50. Žaidė: J. Laurinavičius 18, 13, D. Venckus 5, 4, K. Grigaitis 6, 7, R. Gudas 6, 7, R. Strimaitis 3, 6, T. Diatchenko 25, 13, E. Visockis 5, 0, ir V. Butkevičius. Sekančios Metro lygos rungtynės įvyks šį ketvirtadienį mūsų salėje 8 v.v. Žais Aušra su YMHA.

Church lygoje Aušra Juvenile nugalėjo Eglinton 41:29; Aušra Midget nugalėjo Kenbourne 35:34 ir Aušra Bantam 85 taškų skirtumu nugalėjo Lakeshore YMCA 88:3. Aušros Juvl. komandoje žaidė: R. Burdulis 20, J. Kanapka 5, R. Karka 8, O. Kaizeris, S. Masionis 8 ir V. Rickevičius. Aušros Midget kom.: K. Batura 4, A. Žaliauskas 6, V. Janulevičius 16, R. Vyskupaitis 2, K. Augustinavičius 1 ir J. Bukšaitis 8. Aušros Bantam: G. Skrinskas 8, R. Grigas 14, V. Ruseckas 19, A. Šlekys 23, P. Kaizeris, J. Genys, A. Genys, P. Genys 2, E. Ramanauskas 2 ir V. Vekteris.

Sekančios Church lygos rungtynės: antradienį 8 v.v. Aušra M. - Woodgreen; 9 v. v. Aušra

(Nukelta į 7 psl.)

EXTRA Realty Limited

LE. 4-9211

ATKREIPKITE DĖMESĮ Į ŠIUOS PASIŪLYMUS:

105 akrų farma, arti kelio 400 ir Holand Marsh kanalo. Pastatai labai geram stovyje, su visais patogumais, 35 minutės į Torontą, $9.500 įmokėti. Šią nuosavybę Jūs turite būtinai pamatyti. **Skambinti S. Dargiui.**

$1.800 įmokėti, 6 kamb. izoliuotas vasarnamis, šiltas ir šaltas vanduo, šildomas. Lake Simcoe rajone, priėjimas prie vandens. Rami vieta. Tinka vyresnio amžiaus porai. **Skambinti S. Dargiui.**

Dėmesio! Pinigai paskoloms.

Mums yra pavesta tam tikra suma pinigų pirkimui antrųjų morgičių. Jei kas norėtų parduoti morgičius už gerą kainą, kreipkitės pas B. Sergautį, tel. LE. 4-9211.

Pastaba. Kitų firmų agentams bei jų klijentams taip pat bus patarnaujama

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biznių, sklypų, farmų, apartmentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarnavimas.

8 NAUJI NAMAI
Jane St. - Baby Point
Apie $3.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, kvadratinis planas, žaidimų kamb. rūsy, privatus įvažiavimas.

St. Clarens - Bloor
$3.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės, naujas šildymas, vieta garažui. Ilgos išsimokėjimo sąlyg.

Runnymede - Annette
$4.000 įmokėti, 9 nepereinamų k., atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas.

College - Dufferin
$4.000 įmokėti, atskiras mūrinis 11 kamb. dupleksas, dvigubas garažas, šeimininkas išvyksta į USA.

Jane - Baby Point
$5.000 įmokėti, 9 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, centrinis planas, 2 mod. virtuvės, 2 mod. vonios, privatus įvažiavimas, greitas užėmimas.

Geoffrey - Roncesvalles
$5.500 įmokėti, 12 kamb. mūrinis namas, vand. alyva šild., 3 vonios, 3 virtuvės, geras nuomavimui.

Mountview Ave. - Bloor
$10.000 įmokėti, 10 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas vand. šild., 2 virtuvės, garaž.

Grenadier Rd. - Roncesvalles
$5.500 įmokėti, 10 kamb. mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, 2 mod. virtuvės, viena skola likučiui.

Rusholme Rd. - College
$5.000 įmokėti, 7 kamb. atskir. mūr. namas, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, mod. virtuvė, dvigubas garažas, turi būti parduotas.

Jane - Bloor
$8.000 įmokėti, 7 kamb. atskir. mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, garažas su plačiu įvažiavimu, gražus kiemas, 10 m. skola.

Jane - Bloor
$10.000 įmokėti, 10 kamb dupleksas per du augštus, vand. alyva šildomas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, viena skola 10 metų.

Indian Rd. - Bloor
Apie $15.000 įmokėti, 14 kamb. atskiras mūrinis tripleksas, vand. alyva šildomas, dvigubas garažas, labai platus įvažiavimas. Galima įrengti dar vieną apartamentą, arti Bloor, šeimininkas išvyksta į Floridą.

Parkdale
$12.000 įmokėti, 27 kamb. atskiras mūrinis fivepleksas, vand. šildomas, 4 mūriniai garažai, ilgos išsimokėjimo sąlygos, apie $700 mėn. nuomos, geras pirkinys.

P. KERBERIS

TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Lietuvos sporto nuotrupos

Didelis stalo teniso turnyras įvyko Švedijos sostinėje, kuriame pirmą kartą "tikrame" užsienyje (lietuviai ikišiol dalyvavo tik Sov. Sąj. satelitinėse valstybėse) dalyvavo kaunietis R. Paškevičius ir šešiolikametė vilnietė N.Ramanauskaitė. Geriausiai pasirodė mūsiškė Nijolė, kuri tik pusfinalyje, po sunkios kovos, pralaimėjo anglei Collins 3:2 (14:21, 6:21, 21:19, 21:14, 15: 21). Paskutiniame sete vilnietė vedė 11:6, tačiau turėjo supasuoti prieš daugiau patyrimo turinčią anglę. Sov. Sąj. meisteris R. Paškevičius, pasiekęs aštuntfinalį, pralaimėjo stipriam jugoslavui Harangozu (21:11, 21:15, 21:11) ir iš tolimesnių varžybų iškrito. N. Ramanauskaitė sudarė moterų dvejetą su vakarų Vokietijos(!) atstove Paulsen. Nugalėdamos švedes, jos vėliau pralaimėjo prieš būsimas turnyro meisteres vengrę pabėgėlę Seimon ir švedę Tegner.

Jaunių plaukymo varžybos vyko Vilniuje. Atsiekta eilė naujų Lietuvos rekordų, kurių daugiausia pelnė 14 metų Gražina Jasėnaitė ir Kiršonis. Gražinos pasekmės: 100 m. l. stil. 1:16,8, 200 m. 3:05,1; 400 m. 6:28,3 ir 50 m. delfinu — 41.6 sek. Kiršonis 50 m. l. stil. 32,0 sek.; 100 m. 1:09,5; 400 m. 5:41.1. Tuo tarpu suaugusių grupėje 100 m. l. stil. Lasytė parodė 1:14,7 min. laiką. Spėjama, kad ir toliau Gražinai Jasėnaitei darant tokią didelę pažangą, iš jos gali išaugti nauja Europos (panašiai kaip Kareckaitė) ar net pasaulio meisterė.

Nemuno Sporto D-ja pagamino savo nariams ženklelius. Ženklelio kaina trys rubliai.

Kipras Petrauskas, nežiūrint gražaus amžiaus, dažnai atsilanko į įdomesnes sporto rungtynes. Rungtynėse matomi taip pat dailininkas V. Palaima, poetas T. Tilvytis, kam. E. Balsys ir kt.

Sov. Sąjungos "A" klasės jaunių krepšinio pirmenybės įvyko sausio 4-11 d. Taline. Kauno atstovai žaidė vienoje grupėje su Rygos, Tbilisio ir Leningrado rinktinėm, tuo tarpu mergaitėms teko susitikti su Maskvos, Odessos ir Leningrado atstovėm.

Lengvosios atletikos sezonas baigtas. Be įvairių pavienių išvykų į Sov. Sąjungos miestus, mūsų rinktinė buvo susitikusi keletą kartų su kitom Pabaltijo tautom. Sprendžiant iš gautų pasekmių, stipriausi, kaip ir anksčiau, yra palikę estai. Šiokio tokio vaizdo sudarymui trijų Pabaltijo valstybių tarpe, paduodu trumpų nuotolių, paskirų tautų rekordus:

	Lietuva			
	vyr.		mot.	
100 m.	10,6		12	sek.
200 m.	22		25,1	sek.
400 m.	49,4		57,7	sek.
4x100 m.	42.6		48,8	sek.
110 m. barj.	14,8			sek.
80 m. barj.			11,2	sek.

	Latvija		Estija	
	vyr.	mot.	vyr.	mot.
100 m.	10,5	11,8	10,6	11,7 sek.
200 m.	21,5	24,7	21,7	24,6 sek.
400 m.	47,9	55,5	48,2	58,7 sek.
4x100 m.	42,7	47,1	41,9	47,3 sek.
80 m.		11,1		11,3 sek.

Lietuvos rekordas, atsiektas 1936 m. E. Vaškelytės ieties metime (36,41 m.) beveik po 23 metų dar šiandien randasi 16-toje lentelės vietoje. Po B. Zalagaitytės atsiekto pasaulio rekordo (57,49 m.) geriausią pasekmę turi kaunietė J. Pakštytė, numesdama įrankį 49,85 m.

Tauragės II-oji vidurinė mokykla pasistatė sporto salę, kurioje galima žaisti krepšinį ir tinklinį. Salės atidarymas įvyko draugiškomis krepšinio rungtynėmis tarp pedagogų ir mokinių komandų. Nugalėjo mokytojai.

Čekoslovakijos lengvosios atletikos gyvenime gyvai reiškiasi Biruta Valaitisova. Pasirodo, kad ši lengvaatletė yra lietuvė Birutė Valaitytė, apsigyvenusi Čekijoje karo veiksmams Europoje pasibaigus. Jos tėvas vokiečių buvo išvežtas į koncentracijos stovyklą, o Birutė su motina ji surado tik Nachode, kur ir apsigyveno, priimdami Čekoslovakijos pilietybę. B. Valaitytė gimė Kaune 1934 m. ir Nachode baigė statybos technikos mokyklą. Jau šią vasarą buvo dedama į lietuvaitę daug vilčių, tačiau po operacijos, ji padarė mažą pertrauką. Birutė Valaitytė yra įtraukta į geriausių lengvaatlečių eiles Čekijoje. Jos geresnės pasekmės: ietis — 44.07 m., diskas — 39.005 m., rutulys — 11,11 m. Ji turi visus fizinius duomenis tapti gera metike, nes sveria 71 kg. ir yra 1,71 m. augščio.

**

R. Grušas vilniškiame Sporte gražiai atsiliepia apie kanadiečių ledo ritulio komandos Kelowna Packers viešnagę Maskvoje. Jo straipsnis, pavadintas "Pamokantys susitikimai", pats už save kalba. Įdomu būtų pamatyti jo kritiką, pamačius žaidimą Montrealio, Toronto, Niujorko ar Detroito komandų...

K. Baronas.

MORKIS

A. T.

Real Estate and Business Broker

1077 Bloor W. prie Dufferin St. LE. 4-8459

MES YPATINGAI GERAI SUTVARKOME MORGIČIUS ir SKOLINAME ĮMOKĖJIMUI PINIGUS.

High Park
$7.000 įmokėti, nepaprastai geram stovy 3-jų augštų dupleksas, atsk. namas su dideliu kiemu. 12 kamb., radijatoriais alyva apšild., du garažai. Puikios pajamos. Visai be morgičių. Pirmą kartą parduodamas senutės anglės. Visa kaina su baldais apie $25-26.000.

Sherbourne - Bloor
$7.000 įmokėti, atsk., gerų plytų 16 kamb. namas, radijat. alyva apšild., didelės pajamos, lengvai išnuomojamam rajone, kaina apie $24.000. Rimti pirkėjai paskubėkite.

High Park - Annette
$200 įmok., atskiras, rūg plytų, alyva apšild., garažas, visai be morgičių. Kaina apie $13.000.

Queen - Greenwood
$1.000 įmok., pusiau atskiras, nepereinami 7 kamb., alyva šild., 2 virt., didžiulis sklypas, galima pristatyti krautuvę, o rūsys tinkamas dirbtuvei, brangiai ir lengvai išnuomojami kambariai. Pigus pirkinys. Kaina tik $13.000.

Krautuvės su namais:

Dundas - Davercourt
$5.000 įmok., 6 kamb. su cigar store ir baru, mūrinis namas, alyva šild., garažui vieta. Geras biznio rajonas. Parduoda dėl ligos.

Danforth - Coxwell
$4.500 įmok., tuščia krautuvė (buvo radio, vėliau real estate biznis), 5 kamb. namas, alyva šild., geras prekybos rajon. Visa kaina tik $21.000.

A. Bliudžius LE. 5-4229 **P. Budreika** WA. 1-7672 **J. Kaškelis** RO. 9-9488

F. Jonynas EM. 4-9641 **V. Morkis** BE. 3-8162

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statybomis.

Baltica
LIETUVIŠKA RŪBŲ VALYKLA
966 Dundas St. W. - - Tel. LE. 1-5688
Valome, dažome, jaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui patarnaujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS

LE. 4-3608
Draudimai
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, KILNOJAMO TURTO, GYVYBĖS, NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ.
PRANAS BARAUSKAS

Skubus TELEVIZIJOS pataisymas
Dalys garantuotos 3 mėn. Dirbam iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 – V. Semaška

DĖMESIO MOTORISTAMS!
Pranešame, kad jau parduodame naujus 1959 metų **RAMBLER automobilius**
kurie yra vieni iš praktiškiausių ir taupiausių šių dienų automašinų. Taip pat mūsų modernioje auto remonto dirbtuvėje atliekami prityrusių mechanikų visi MAŠINŲ REMONTO DARBAI, dažymas, ištaisymas. Turime baterijų, padangų ir kt. auto reikmenų. Lietuviams duodama nuolaida.
MOUNT ROYAL MOTORS
3 AUKLAND RD. - TEL. BE. 3 3521
(Islington, važiuojant iš miesto Dundas St. W., pirma gatvė kairėn už Kipping).
Sav. V. ir J. DUNDŽIAI.

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS
Visiems sezonams pasirinkimas naujausių moderniškų angliškų medžiagų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos.
1299 Dundas St. W. (tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar), Toronto

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30 9 val. vak.
Antradieniais, — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Jos tikrai gerai traukia ir tyliai rieda.
PAMĖGINKITE NAUJAS
DUNLOP tykiai riedančias padangas (snow tires).
Parduodamos urmo kainomis.
S. ir G. TIRE SERVICE
459 RONCESVALLES AVE., TORONTO
Telefonas LE. 4-6602
Vulkanizacija, atnaujinimas gumų, ratų balansavimas. Garantuotas darbas prityrusių ekspertų. Pasirinkimas įvairių rūšių padangų pigiomis kainomis.

Western Textiles
766 DUNDAS ST. WEST. Toronto. Tel. EM. 3-0984
Turime didelį pasirinkimą medžiagų siuntiniams į tėvynę žemiausiomis kainomis.

DĖMESIO! DĖMESIO!
TAISAU VISŲ RŪŠIŲ
TELEVIZIJAS, NAMŲ ir AUTO RADIJAS
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Tel. RO. 6-4063

Krosnys – Gazai – Alyva – Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Šaldytojai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Šaldytuvai — gazo ar elektros VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAI
ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E.
Savininkai ZALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

.. ĮVAIRENOS ..

Visi suinteresuoti

— Aš mamytei gimtadienio proga nupirksiu kvepalų. Jai labai patinka.

— Aš saldainių dėžutę, — prisipažįsta kitas. — Esu tikras, kad visi teks man.

— O aš negaliu nieko pirkti, nes mamytė labai pyksta, jei kas jos gimtadienius kontroliuoja.

Duok ir bus tau duota

— Mamyte, duok man kelis centus, aš noriu tai senutei duoti.

— O kur ta senutė?

— Ten už kampo saldainius pardavinėja.

Nujautimas

— Jonuk, tavo namų darbai visad nerūpestingai padaryti ir su klaidom. Rytoj ateik į mokyklą su tėveliu.

— Neis, panele mokytoja. Jis nujaučia, nes man namų darbus jis daro. Jei jau taip nori, aš dėiuką atsivesiu.

Praeitį prisiminus

— Dabar neturiu jokio darbo, — guodžiasi prie butelio draugui, — bet anksčiau buvau traukinio mašinistas. Nepasibeldęs atsiradau stotiej viršininko kambary ir atleido.

— Dėl šitokio menkniekio? — nustebo draugas.

— Užmiršau pridurti, kad buvau truputėlį truktelėjęs ir įlėkiau su visu garvežiu.

Trumpai drūtai

— Paskolink pinigų!

— Neturiu čia su savim.

— O kaip namie?

— Ačiū. Esam visi sveiki.

Tokia vertė

Autografų rinkėjas vaikinas prisiartina prie JAV valstybės sekretoriaus Dulles ir prašo trijų autografų. Sekretorius pasiteiraują, kam jam esą reikalingi trys.

— Matote, — aiškina vaikinas, — šios dienos rinkoj už tris Dulles duoda vieną Marilyn Manroe.

Kokteilis "Sputnikas"

Oslo vienas dienraštis paskelbė tokį receptą naujo kokteilio "Sputnikas":

Pripilk pusę stiklinės viskio ir dapildyk selterio. Pusę stiklinės rugerk ir vėl dapildyk viskio. Tada nugerk pusę ir vėl dapildyk viskio. Taip daryk tol, kol ausyse išgirsi: "Pyp... pyp... pyp...!"

Kuris smarkesnis?

Du natūralistai dailininkai giriasi:

— Visuomenės veikėjo portretą taip gyvai nutapiau, — didžiuojasi pirmasis, — kad per naktį barzda pažėlė.

— Mažmožis, — numoja antrasis. — Man prisiėjo ant medinės lentos rutapyti marmurinę plokštę. Kišu į vandenį — neskęsta . . .

Po 14 metų

(Atkelta iš 2 psl.)

nei čia Kanadoje, kur jai liūdna ir ji dažnai verkianti, bet pasigyrė kad jau mokanti 100 angliškų žodžių. Aš manau, kai Elenutė skaitys šiuos sakinius, jau albės angliškai. Be to, čia priminsiu kad mes visi jauni ir seni pasigendame europietiško gyvenimo, kuris skiriasi nuo Kanados visais atžvilgiais. Pasirodo, kad žmogus ne vien tik duona sotus. Dar Pivoriūnienė priminė, kad kai jos vyrą paėmė vokiečiai, tai rusų politrukai ją kamantinėjo ir kankino, bei klausinėjo, kur randasi jos vyras, bet po kurio laiko paliko ją ramybėje. Ten Lietuvoj nėra nė vienos šeimos, kuri būtų nenukentėjusi nuo rusų žiaurumų.

Ir dabar Br. Pivoriūnienės veidą dengia toks baimės šešėlis ir netikrumas. Prie savo vyro čia Kanadoje ji vis dar jaučiasi nesaugiai ir nedrąsiai ir ne gali to visko užmiršti, kas ten yra ir buvo Lietuvoje. Jos veidą dengia lyg koks šydas, kaip matome amerikoniškoje spaudoj, Rusijos moterų paveiksluose su netikrumo ir nevilties pilnais žvilgsniais. Tą uždėtą "rojaus" antspaudą yra be galo sunku ištrinti, kad neliktų pėdsakų.

Iš Lietuvos į Rusiją galima laisvai nuvažiuoti ir parvažiuoti nėra jokiu sienų ir nereikia jokių vizų bei dokumentų. Traukiniuose žmonės vieni kitų klausinėja, kur galima gauti duonos ir kitokio maisto. Jeigu sužino, kad kas panašaus kur nors yra, tai važiuoja šimtus kilometrų, kad galėtų nusipirkti duonos. B. Pivoriūnienė yra padariusi keletą tokių kelionių į Vilnių (150 km.), kur gavusi nusipirkti kelis kepalus duonos.

Prie šito Br. Pivoriūnienės pasakojimo aš nerandu nieko pridėti, tik norėčiau, kad paskaitytų tie "ambasadoriai", kurie buvo nuvykę į Lietuvą ir su džiaugsmu gyrė dabartinės Lietuvos gyvenimą. **M. Apuokas.**

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 2-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

TAISAU RADIO ir TELEVIZIJOS APARATUS
LE. 1-1602
Darbas ir dalys garantuojamos raštu.
A. STANČIKAS

KVALIFIKUOTAS TECHNIKAS TAISO
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS. Hi-Fi. PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861.

Paieškojimai

Bučinskas Domas, turimomis žiniomis gyvenęs Montrealyje, ieškomas sesers iš Lietuvos. Atsiliepti ar žiną apie jį pranešti: Bielašauskaitė Felicija, 288 Wright Ave., Toronto 3, Ont., Canada. Tel. LE. 5-7833.

Kam tikėti . . .

(Atkelta iš 2 psl.)

dies Balsui", tai verkia į abi saujas.

Ir man vienas iš senųjų lietuvių nusiskundė. Jis sako, kad ne tie ruskiai Lietuvoje, važiuočiau į savo gimtąjį kraštą, kad ir numirti. Esu jau senas, bet taip išsiilgau Lietuvos. Parduočiau viską ir ten grįžčiau pas savus. Su savo buvusiais kaimynais, vėl šnekėčiau lietuviškai. Ten ir gamta gražesnė, maistas sveikesnis ir žmogaus amžius ilgesnis. Nusipirkčiau ūkį kur netoli upės krantų, gėrėčiaus puošnia Lietuvos gamta, klausyčiaus lakštingalos giesmių ir ten užbaigčiau savo gyvenimo dalią. Jam vaidenasi savas gimtasis kampelis. Ir jam, kaip tam poetui, "Ten šalelė daug gražesnė, juoda duona daug gardesnė". Bet iš tikrųjų taip ir yra. Dar ne visi žino, kad jų tėvų gražiosios sodybos jau užartos ir užakėtos. Išversti sodybų puošnieji topoliai, o jų vietoje stūkso nudriskę barliokų įsteigti ubagynai - kolchozai.

Tenka padėkoti J. Radzevičiui už tokį gražų straipsnelį, kad ir "Liaudies Balse", tik nesuprantama, kaip jis tokį straipsnį talpino. Neoficialiai nugirdau, kad p. Radzevičius turėjo siųsti ten dovanų. Ką darysi, juk ir sena patarlė sako: "Už pinigą velnias ir kazoką šoka".

Linkiu J. Radzevičiui panašių straipsniukų parašyti ir į kitus laikraščius ir padėti seniesiems ateiviams nusikratyti to prakeikto melo, kuris Lietuvos okupanto yra siunčiamas į svetimus kraštus. **K. Strikaitis.**

SPORTAS

(Atkelta iš 6 psl.)

Juvl. - Woodgreen; ketvirtadienį 7 v.v. Aušra Bantam - Eglinton.

CYO lygos rungtynės šį ketvirtadienį Bloor Coll., 7 v.v., Aušra Juvl. - St. Cecilias ir 8 v. v. Aušra Juvl. - St. Thomas. Sekmadienį Loretto patalpose 3.40 v. p.p. Aušra Sr. - St. Theresias.

Ontario Church lygų mergaičių pirmenybių rungtynės prasidės vasario mėn. Aušros mergaitės atstovaus CYO lygą junior klasėje. Pirmosios šių pirmenybių rungtynės įvyks vasario 14 d. mūsų salėje. Žais: Aušra - Niagara Falls.

Nepamirškime, kad šį šeštadienį Aušros keturmečio balius!

KOVO ŽINIOS

Stalo teniso turnyras klubo narių tarpe baigėsi Z. Stanaičio laimėjimu. Antroji vieta atiteko A. Grajauskui ir trečioji G. Paltarokui. Tolimesnes vietas užėmė E Petrušaitis ir A. Trumpickas.

Kanados jaunių krepšinio pirmenybės įvyks Hamiltone. Sutarus su Kanados Sporto Apygarda, greičiausia tuo pačiu laiku bus pravestos Kanados vyrų ir moterų stalo teniso pirmenybės. Šios žaidynės turi įvykti dar prieš ŠA žaidynes Detroite balandžio 4-5 d.d., taigi greičiausiai vasario pabaigoje ar kovo pradžioje.

Pirmame valdybos posėdy po N. Metų aptartas klubo pirmo pusmečio 1959 m. veiklos planas. Ir taip, be dalyvavimo Hamiltono krepšinio lygoje vyrų ir moterų komandoms, buvo nuspręsta iškilmingai paminėti Kovo dešimtmetį gegužės 2-3 d., surengiant didelį krepšinio ir stalo teniso turnyrą. Į klubo dešimtmečio minėjimą pakviesti vyrų ir moterų komandas iš Toronto — Aušrą ir Vytį, Montrealio, Ročesterio, Detroito, Hamiltono vengrus, latvius ir vokiečius. Nuspręsta taip pat dalyvauti vilniečių rengiamose Joninių proga St. Catharinės sporto žaidynėse, surengti Kanados stalo teniso, lauko teniso ir jaunių krepšinio pirmenybes, aišku, gavus Sporto Apygardos sutikimą ir pavedimą. Kadangi Kovas ŠA žaidynėse Detroite ne dalyvaus, balandžio 4 d. sužaisti vyrų ir moterų krepšinio rungtynes su vietinėm kanadiečių komandom, pakviečiant jas vakare į didelį pasilinksminimą reprezentaciniame Royal Conaught viešbutyje. Kasos papildymui vasario 10 d. surengti Užgavėnių vakarą parapijos salėje, pavaišinant visus svečius skaniais vėdarais, dešrelėm, žagarėliais ir pašokant prie V. Babecko vedamos muzikos. Už visa tai mokėti teks tik $1.50.

Dėl finansinių sunkumų, naujų uniformų pirkimas atidėtas pavasariui.

Centrinė Rinkiminė Komisija nuo pat darbo pradžios turi daug įvairių sunkumų su dabartiniu FASKu, kuris tariamai taupumo sumetimais žadėjo laiku atspausdinti reikalingus vokus, balsavimo lapelius, atsiųsti pinigus pašto išlaidų padengimui, teisę balsuoti surinčiu sportininkų sąrašą ir t.t. Tačiau viso to nesulaukta. Centrinė Rinkiminė K-ja, gruodžio 27 d. pranešė FASKui, kad iki sausio 1 d. negavus reikalingos medžiagos (yra paduotas skundas prieš vieną kandidatą iš Toronto) iš savo pareigų atsistatydins, pranešdama priežastis viešai spaudoje (o jų yra dar daugiau!). Sausio 2 d. telefonu pranešta, kad balsavimo lapeliai ir kt. medžiaga randasi Buffalo autobusų stotyje ir ją CRK turi pati atsiimti, tačiau vėl sausio 3 d. telefonu pranešta (FASKo pirm. A. Nasvytis), kad FASKas visą medžiagą naujai išsiųs paštu, kartu prašant rinkimus atidėti vienai savaitei. Atsižvelgiant į bendrą lietuviško sporto reikalą, CRK sutiko dar vieną savaitę palaukti, nežiūrint, kad jai teks kelių dienų laikotarpyje išsiuntinėti asmeniškai, kiekvienam sportininkui, beveik 900 balsavimo lapelių, įdedant juos į vokus, užrašant gavėjo adresą viename ir kitame CRK-jos, patikrinant visų sportininkų gimimo datas ir kt. darbą. Kartu CRK-ja džiaugiasi, kad su ja gražiai bendradarbiauja JAV Vakarų apygarda ir Kanada, pristatydamos laiku visus sąrašus, atsakydamos laiku į visus raštus. Be abejo, prie tokių nesusipratimų su FASKu nebūtų prieita, jeigu jis balsavimo reikalams būtų CRK-jai paskyręs reikalingą sumą pinigų (vien pašto ženklams apie $45), nedaręs įvairių pažadų. Visa tai, su mažomis išlaidomis, galima buvo atspausdinti Kanadoje. Tačiau Centrinei Rinkiminei Komisijai atrodo, kad šio darbo stabdžiai yra kitas veiksnys — nesklandumai įvykę dėl numatyto ŠA žaidynių pravedimo Hamiltone, ar vieno asmens nenoro perleisti savo pareigas nauiam FASKo nariui. Balsavimas turėjo būti pravestas iki sausio 12 dienos.

Artimiausios vyrų krepšinio lygos pirmenybių rungtynės įvyks sausio 15 d. Zion salėje (netoli mūsų parapijos bažnyčios) 8.45 val. Kovas žaidžia prieš St. Andrews komandą. Sausio 20 d. lietuviai susitinka su First United Westdale salėje 7 val. v. Moterų rungtynės vyksta šia tvarka: sausio 13 d. Sanford gt. Commercial School salėje 8.30 val. žaidžiama prieš Nasco fabriko rinktinę ir sausio 20 d. Hagersville miestelio mokykloje — prieš vietos rinktinę.

Moterų krepšinio lygos pirmenybėse Bell Co. įveikė Kovo krepšininkes 37:23 (13:13). Taškų pelnė: L.Virbickaitė 5, Prunskytė 1, Petrušaitytė 1, Stanaitytė 2, Bakaitytė 9, Miniotaitė 5.

K. B.

KLAIDINGI SPRENDIMAI

Neperseniausiai mūsų sportinės spaudos puslapiuose pasirodė Hamiltono LSK Kovo valdybos nuosprendis nedalyvauti ŠA Lietuvių Sportinėse žaidynėse. Šis sprendimas yra pasėka FASK-to šių metų žaidynių I-jo rato varžybų perkėlimo į Detroitą, nors jas buvo pasiruošęs pravesti H. Kovas. Nesigilinant plačiau į šį ginčą, nors atrodo FASK-tas savo sprendimui turėjo rimtą pagrindą, tenka giliai apgailestauti tokį hamiltoniečių pačių savęs nubaudimą. Koviečiai turi pajėgių sportininkų, kurių išjungimas iš sportinių varžybų ir lietuvių tarpusavio bendravimo yra beveik nusikaltimas. Tokį žiaurų sprendimą galėtų gerai apsvarstęs padaryti tik visuotinis klubo susirinkimas, bet ne valdyba, kuri dažnai gali palinkti po vieno ar kito asmens ambicija.

Iš kitos pusės tenka pripažinti, kad FASK-to sprendimai kanadiečių atveju yra beveik visuomet vienašališki — nešantieji tik pralaimėjimus. Jei amerikonams yra interesas ruošti žaidynes kuomet Kanadoje yra darbo diena (praėjusios Niujorke žaidynės), ar jos sutampa su Lietuvių Diena Kanadoje, nežiūrint mūsų protestų, jos yra ruošiamos jų pasirinkta data. FAS K-tas turėtų rimčiau atsižvelgti į kanadiečių reikalus, kad jie nesijaustų skriaudžiami ir nepradėtų galvoti apie FASK-to sportinės veiklos derinimo netinkamumą. **Žiūrovas.**

Otava. — Kadangi Kanados išlaidos toli prašoka pajamas ir numatomas didelis deficitas, laukiama, kad pajamų mokesčiai bus padidinti.

Dr. V. Sadauskienė
Dantų gydytoja
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. N. Novošickis
Dantų gydytojas
459 BLOOR ST. W.,
Toronto, Ont.
(Starkman vaistinės namuose)
Darbo valados susitarus telefonu
Tel. WA. 3-2003

Rezid. LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais susitarimu
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
nuo 9-12 ir 3-8 val. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Gydo akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slovų kalbomis.
476 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. BUKOWSKA - BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5193
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. LIUDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
95 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 8-9 val. v.
Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalous dydžio ir platūs EE-EEE. Perkantiems siuntiniams į tėvynę duodame 15% nuolaidą.
1438 DUNDAS ST. WEST.
prie Gladstone

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį pamaldų metu buvo padarytas pranešimas parapijos reikalais. Praėjusiais metais gražiai atžymėta parapijos įsikūrimo trisdešimt metų sukaktis. Tam prisiminti prof. dr. A. Maceina pakviestas parašyti religinį filosofinį veikalą "Krikščionis pasaulyje". Metų bėgyje išmokėta apie $10.000, visą skolą sumažinant iki $20.000. Parapija yra pasiryžusi ir toliau eiti universaliu bendruomeniniu keliu, kaip nacionalinė parapija su stipria socialine veikla. Klebono manymu, apie 75% kolonijos lietuvių įvairiais asmeniniais reikalais kreipiais šv. Jono Kr. klebonijoje ir ši pagalba besąlyginiai visada yra teikiama. Netenka tad stebėtis, jei taip pat daug tikinčiųjų kreipiasi į parapiją įvairiais patarnavimais, kaip vedybų, krikštų ar laidotuvių reikale.

— Po vienuoliktos valandos pamaldų, praėjusį sekmadienį, par. salėje įvyko bendra parapijos agapė, kur par. komiteto pirm. J. Matulionis padarė gražų pranešimą, apibūdindamas par. nueitą kelią per praėjusius metus ir kartu iškeldamas naujus sumanymus, ypač atkreipdamas dėmesį į pagyvinimą veiklos vyrų ir jaunimo sąjūdžiuose. Bendrus pusryčius paruošiant talkininkavo KLK Moterų D-ja.

— Šią savaitę lankomos šios gatvės: Marmaduke, Grenadier Rd., Westminster, Fermanaugh, Wright, Galley ir Roncesvalles.

— Vaikučiams tikybos pamokos sekmadeinį po 9.30 ir 11 val. pamaldų. Berniukams šv. Mišių tarnavimui repeticija šeštadienį tuoj po lituanistinės mokyklos pamokų.

— Parapijos vardu dėkojame D. Kaunaitei už vertingą auką bažnyčios remonto sąskaita.

Pamaldos evangelikams

įvyks sausio 18 d. 13 val. Bloor - Indian Rd. kampe Redeemer evangelikų bažnyčioje. Jas laikys iš Vokietijos atvykęs svečias kun. Stanaitis. Toronte ir apylinkėje gyvenančius evangelikus nuoširdžiai kviečiame kuo skaitlingiausiai dalyvauti ir kitus pakviesti.

Toronto evang. parap. taryba.

"TŽ" SUŠELPĖ

$30 — inž. P. Augustinavičius, Toronto, Ont. $5 — dr. J. Baltrušaitis, North Bay, Ont. $2 — Žemaitis Vl., Longlac, Ont., ir Barysas Juozas, Toronto, Ont.

Mieliems aukotojams už gausias aukas nuoširdžiai dėkojame.

"TŽ" leidėjai.

Visi lietuviai foto mėgėjai

kviečiami prisidėti prie steigiamo foto mėgėjų klubo, pirmo gal Kanadoje. Ateityje bus daromi konkursai bei darbai siunčiami į visas foto mėgėjų parodas. Gražu būtų, kad lietuviai būtų atstovaujami visokiose pasaulinėse foto mėgėjų parodose. Visi, kas kokius foto apratus turi ir mėgsta foto meną kviečiami įsijungti į steigiamą klubą. Bus paskelbta spaudoje, kada įvyksta pirmas susirinkimas ir renkamas komitetas.

Registracijos reikalu prašome skambinti šiems asmenims: K. Abromaitis — RO. 9-7044, Vyt. Bubelis — RO. 6-3135, J. Jurėnas — RO. 2-1858.

Kraujo davėjų

Raudonojo Kryžiaus tarnybos lauks: sausio 15 d. — Kew Beach United Church, 145 Winewa Ave., 2.30-4.30 ir 6.30-8.30 vak.; Raud. Kryž. bustinėje 24 Civic Road, 9.30-11.30 ir 1.15-4 val. p.p.

Sausio 16 — B. A. Oil Company, 67 College St., 9.30-11.30 ir 1.30-4 val. p.p.; Army Ordinance, Cawthre Road, Port Credit, 1-4 val. p.p.

Sausio 19 ir 20 d. — Central Clinic, 67 College St., 12-3.30 ir 5.30-8 val. vak.

Sausio 21 — Canadian Legion Hall, Springgarden Ave., 6-9 v.v.

Jaunesniųjų ateitininkių

agapė praėjo gražiai ir pakiliojet nuotaikoje. Joje dalyvavo virš 30 mokyklinio amžiaus mergaičių. Gausia meninę dalį, susidėjusią iš eilėraščių, pasakų ir humoro, atliko V. Akelaitytė, A. Bušinskaitė, B. Galdikaitė, L. Gustaitytė, V. Juozaitytė ir L. Motiekonytė. Po skanių užkandžių Nek. Pras. seselės pravedė įdomius žaidimus.

Jaun. ateitininkės vėl susirinks į Prisikėlimo parap. muzikos studiją sausio 25 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Kviečiamos dalyvauti ir kitos mergaitės 8-13 m. amžiaus, kurios nori nuotaikingoj ir lietuviškoj dvasioj praleisti sekmadienio popietę.

Piregui yra gautas laiškas nuo Valinčių iš Punsko. Atsiimti TŽ administracijoj.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Po Kalėdų atostogų vėl reguliariai kiekvieną sekmadienį dėstomos Pirmos Komunijos katechetinės pamokos vaikučiams ir religijos pamokos nekatalikiškas gimnazijas lankantiems gim nazistams. Vaikučiai po 10 val. Mišių renkasi į kavinę, o gimnazistai — į kleboniją.

— Prašome šios savaitės bėgy klebonijoje atsiimti bažnyčioje paliktas maldaknyges, rožančius ir t.t. Kitą savaitę neatsiimti daiktai bus išsiųsti lietuviams už geležinės uždangos.

— Kitą savaitę Prisikėlimo par. kunigai lankys parapijiečius sekančiose gatvėse: Hepbourne, Dewson, Churchill, Harrison, Lakeview, Longmark ir McKenzie.

— Prisikėlimo parapijos metinis visuotinis susirinkimas bus vasario 1 d., sekmadienį, po paskutinių Mišių. Šiuo laiku ruošiami aukotojų sąrašai, kurie kaip kiekvienais metais bus atspausdinti ir susirinkime išdalyti. Taip pat baigiama suvesti parapijos metinė apyskaita, kuri parapijiečiams bus raštu pateikta ir žodžiu išaiškinta. Iš anksto parapijiečius kviečiame susirinkime kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

LIET. ORGANIZACIJŲ DĖMESIUI

Šį ketvirtadienį, sausio 15 d., 7.30 val. vak. Lietuvių Namuose šaukiamas visų Toronto lietuvių organizacijų atstovų susirinkimas labai svarbiems Toronto apylinkės reikalams apsvarstyti. Visos lietuviškos organizacijos prašomos prisiųsti savo atstovus. **Tautos Fondo Atstovybė.**

Virimo - kepimo kursai

vėl reguliariai vyksta Prisikėlimo parapijos kavinėje kiekvieną antradienį, 7.30 val. vak. Įėjimas iš kiemo pusės. Kviečiamos ir priimamos naujos kursantės.

KLK Mot. D-jos Pr. par. sk.

Mergaičių popietė

mergaitėms nuo 6-9 m. amžiaus įvyks sausio 18 d. 3 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Kviečiamos visos Toronte gyvenančios mergaitės, kurios norėtų išmokti gražių lietuviškų dainų, žaidimų bei eilėraščių. Šioms popietėms vadovauja Marijos Nekalto Pr. seserys.

Moksleivių ateitininkų

gimnazistų susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, sausio 18 d., 4 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Kalbės stud. V. Bireta. Taip pat bus svarstomi reikalai ryšium su ekskursija į Hamiltoną. Kviečiame visus moksleivius gausiai dalyvauti.

Valdyba.

M. Jankaus ir Klaipėdos kr. sukilimo minėjimui

smarkiai ruošiamasi. Praeitą sekmadienį to minėjimo komitetas, sudarytas iš KLB Toronto apyl. valdybos ir M. Liet. Bičiulių D-jos Toronto sk. valdybos narių, turėjo posėdį ir aptarė minėjimo programą.

Šio minėjimo metu sausio 25 d., 4.30val. p.p., Prisikėlimo parap. salėje bus parodėlė iš M. Jankaus gyvenimo ir darbų. Tarp kitų eksponatų bus ir "Aušra".

PRAŠMATNIAUSIAS ŠIO SEZONO BALIUS

be abejonės, bus tradicinis Tėviškės Žiburių spaudos balius. Jis jau visiškai nebetoli — sausio 31 d. — ir įvyks Prisikėlimo salėje.

Smagia ir naują programą ruošia T. Vyrų Kvartetas, vadovaujamas V. Verikaičio. Baigiamos ruošti ir kitos įdomybės.

Vaikų užgavėnės,

vadovaujamos Marijos Nek. Pr. seserų, įvyks vasario 8 d. Prisikėlimo par. salėje. Kviečiami visi Toronto vaikučiai linksmai ir kartu lietuviškoj nuotaikoj praleisti sekmadeinio popietę.

Programa bus specialiai pritaikyta vaikams nuo 2-8 metų.

Norime pranešti visiems vaikučiams linksmą naujieną, kad šiemet Velykų Bobutė į Torontą atvažiuoja balandžio 5 d. į Prisikėlimo par. salę. Vaikučiai prašomi neužmiršti ir iš anksto ruoštis šiai šventei.

Montrealio lietuvių Teatras

su B. Sruogos "Milžino paunksme" Toronte gastroliuos vasario 28 d., šeštadienio vakare, o sekančią dieną, kovo 1 d., — Hamiltonė. Į Torontą teatrą kviečia Toronto liet. Caritas, o į Hamiltoną — Hamiltono Liet. Namai.

DU DOLERIAI
už valandos mokinimą važiuoti
BATHURST DRIVING SCHOOL
1043 Bathurst St. Tel. LE. 2-6211

Sausio 17 d., šį šeštadienį, 7.30 val. vak.
Prisikėlimo Auditorijoje
AUŠROS KETURMEČIO BALIUS

Šventėje dalyvaus Čikagos akademikų krepšinio komanda — Šiaurės Amerikos meisteriai — "Lituanica".

Įdomi dar ne karta Toronto lietuvių nematyta meninė programa.
Visi svečiai bus filmuojami.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti ir paremti mūsų sportuojantį jaunimą, Kanados lietuvių vyrų, moterų ir jaunių krepšinio meisterius.

P.P.S.K. Aušra.

Visi į Hamiltoną!

Sausio 17 d., šeštadienį, 7.30 val. vak.
Roberts Restaurant salėje, 747 King St. E.,
įvyks šauniausias šio šokių sezono
žiemos balius

Gros Bennie Ferrie orkestras.

Veiks vertinga loterija bei turtingas bufetas.

Maloniai kviečiame visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius skaitlingai dalyvauti šiame parengime.

Hamiltono Vyr. At-kų Kuopa.

Šį sekmadienį, sausio 18 d., 5 val. p.p.
Prisikėlimo par. salėje Toronto scenos
mylėtojų teatras stato 3-jų veiksmų
kun. B. Pacevičiaus scenos veikalą
"BEVARDIS"

Veikalas iškeliamomis originaliomis idėjomis vertingas ir įdomus. Scenos gerokai suprastintos. Atsilankykime visi. Įžanga — laisva auka a.a. sol. Kosto Orento antkapiui.

T. L. Choras "Varpas" kviečia visus į savo 6-ųjų metinių proga
ruošiamą KONCERTĄ,
kuris įvyks sausio 24 d., šeštadienį, Prisikėlimo parap. salėje.

PROGRAMOJE visa eilė dar negirdėtų Toronte dainų. Koncerte dalyvaja "Varpo" mišrus, vyrų ir moterų chorai, sol. V. VERIKAITIS ir pianistas MARIO BERNARDI.

Koncertui pasibaigus įvyks
BALIUS
su visais tai progai atitinkamais priedais.

ŠOKIAMS GROS ORKESTRAS "CUBANA".
Turiningas bufetas patenkins kiekvieno atsilankiusio reikalavimus.
Įėjimas $1.50. Pradžia punktualiai 7 val. vak.

T. L. Choras "Varpas".

"Dainos" grupė,

kuri rūpinasi pasilikusiais Europoje lietuviais seneliais, ligoniais sanatorijose ir šeimomis negalinčiomis dėl ligos emigruoti, savo metiniame susirinkime, sausio 4 d., išsirinko naują valdybą: pirm. V. Lapaitienė, I-ji vicepirm. K. Būtienė, II-ji vicepirm. L. Kybartienė, sekretorė J. Kulikauskienė ir iždininkė J. Empakerienė. Revizijos komision išrinktos: N. Kaveckienė, E. Ališauskienė, E. Prialgauskienė.

Grupė šiuo metu turi 53 nares. Praėjusiais metais turėjo pajamų $1.044,32. Išlaidų $930,95, 1959 m. liko $113,37. Praėjusiais metais pasiųsta Vokietijon pinigais $694.83 ir išsiųsta 16 siuntinių į Vokietiją ir Suvalkų trikampį.

"Dainos" grupės užgavėnių blynų balius numatytas vasario 10 d. šv. Jono Kr. parapijos salėje, o Kartūno balius — gegužės 2 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Ateidami ir paremdami "Dainos" grupę, daug prisidėsime prie šalpos darbo.

Dainietės dėkingos buvusiai valdybai už vadovavimą, darbą ir pasiaukojimą ir p. Lapaitienei už susirinkimo priėmimą. Sekantis susirinkimas numatytas vasario 1 d.

"Dainos" korespondentė.

"Dainos" dėkoja

Praeitų metų gruodžio 12 d. surengtam bazarui - loterijai sekančios organizacijos, prekybininkai bei paskiri asmenys aukojo pinigais ar fantais:

Pinigais aukojo: KLK Moterų D-jos Prisikėlimo parapijos skyrius, Tėvas Placidas, St. Sinkevičienė, L. Imbrasienė, Pacevičienė, Ulozienė.

Fantus aukojo:

B. Maziliauskienė, B. Vytienė, V. Moklickaitė, Girdauskienė, G. Meilienė, A. Sungailienė, D. Zacharevičienė, J. Gačionienė, M. Vasiliauskienė, Duliūnienė, A. Josiukienė, K. Ričkienė, O. Ylienė, Underienė, Balsienė, Mackevičienė, Valiūnienė, T. Kobelskienė, J. Sriubiškienė, G. Avižienė, M. Kalinauskienė, D. Rautinš, V. Ališauskienė, T. A. Valiai, M. S. Koialiai, K. B. Pociai, K. B. Jurgaičiai, A. G. Kužmelskai, K. Deltuvaitė, M. Makarenko, I. A. Petkai, Vilutienė, K. Kaminskienė, B. Kasperavičienė, I. Gurevičienė, E. Abromaitis, V. Sonda, Pavilionienė, J. Beržinskas — "The Times" Gift Store, D. Kaunaitė — Doma Hair Styling, J. Margis — J. Margis Drugs.

Į Suvalkų trikampį rūbų aukojo:

O. Beresnevičienė, M. Rickevičienė, O. Kanapkienė, J. Sapočkinienė, J. Sriubiškienė.

Į šį sąrašą neįeina "Dainos" grupės narės, kurios irgi gausiai aukojo bei darbu prisidėjo. Ypatingo prisiminimo verti pp. Lapaičiai.

Šia proga norime širdingiausiai padėkoti visiems aukojusiems ir atsilankiusiems į bazarą. Šiuo sutartiniu būdu buvo sukelta beveik $150, o taip papildžius iždą galima buvo išsiųsti pinigines Kalėdų dovanas ne tik seneliams Vokietijoje, bet ir kitiems "Dainos" šelpiamiems ligoniams bei gausiom šeimom.

1958 m. "Dainos" valdyba.

Išnuomojamas kambarys II augšte su maistu ar be maisto. Galima naudotis virtuve. Bloor - Symington rajone. Yra garažas. Tel. LE. 2-6922.

Išnuomojamas frontinis kambarys ir virtuvė II augšte be baldų. 72 Edna Ave. Tel. LE. 6-0911.

Išnuomojamas 1 kambarys ir garažas. Galimybė virti. 72 Oakmount Rd. Telef. RO. 6-6023.

Išnuomojamas 1 asmeniui kambarys St. Clair - Oakwood rajone. Galima naudotis virtuve. Tel. LE. 1-1602.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte. 211 Franklin Ave., Dupont - Dundas rajone. Tel. RO. 2-1858.

Išnuomojamas didelis švarus kambarys ir virtuvė, III augšte be baldų. 72 Paulina Ave., prie Bloor W. Tel. LE. 1-7150.

MILNES FUEL OIL CO.
atstovas
VYTAUTAS AUŠROTAS
sudaro alyvos sutartis, priima užsakymus alyvos kroshims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui.
Skambinkite: LE. 3-0527

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame NPMS Rėmėjų valdybai — ponioms Tamulaitienei, Petrauskienei, Simanavičienei — už didelį pasiaukojimą, rūpestingumą organizuojant bei vadovaujant loterijai ir koncetrui.

Giliai dėkojame Gerb. klebonui Tėvui Placidui ir visiems Tėvams Pranciškonams už leidimą veltui naudotis sale ir visomis kitomis patalpomis bei už nuoširdžius patarimus ir skelbimus parapijos biuletenyje.

Nuoširdus lietuviškas ačiū tenka mūsų pasiaukojusiems menininkams: sol. V. Žemelytei, sol. V. Verikaičiui, prof. St. Kairiui, J. Kvietytei-Urbonienei ir josios modernaus šokio grupei, Madame Dutko, muzikui St. Gailevičiui ir p. Meilutei, kurie savo brangų laiką bei savo gražiuosius talentus aukojo mūsų veikalai paremti.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie savo fantais ar darbu prisidėjo prie šios loterijos ar koncerto paruošimo: pp. Pabedinskienei, Bušinskienei, Basalikienei, Česikienei, Kairienei, Kuolienei, Krivickienei, Imbrasienei, Liuimienei, Jozukonienei, Skrebūnienei, Misevičienei, Zigmantienei; panelėms: Lelešiūtei, Lemežytei; ponams: Bušinskui, Imbrasui, Vyt. Matulaičiui, Mažeikai, Pranckevičiui, Tamulaičiui, Sondai, Zadavičiui.

Dėkojame "TŽ" už veltui spausdintus skelbimus ir p. J. Simanavičiui už veltui per "TP" skelbimus. Dėkojame mūsų prekybininkams: Adomavičiui ir Chvedukui, Dunderiui, Parkside Meat Market, Rūta restoranui, Beržinskui, Margiui Mohawk Furniture ir visiems, kurie savo aukomis ar įvairiais fantais prisidėjo prie mūsų loterijos.

Vietoje kalėdinių sveikinimų auka parėmė NP seseru veiklą p. Augustinavičius $10, p. St. Čepas $5.

Teatlygina visiems gerasis Dievas.

N. Pr. Šv. Mergelės Marijos Seserys.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju visiems lankiusiems mane sunkioje ligoje: kun. dr. J. Gutauskui, kun. P. Ažubaliui, p.p. Krakauskams, žentui ir dukrai, p. Ščepavičienei, p.p. Ramanauskams, Rukams Jakimavičiams, Gudams, Grikiniams, Girėnams, Basalykams, Augustoitienei Schmalcams.

O. Eidukaitienė.

REMONTUOJU PASTATUS

iš vidaus ir lauko. Statau mūrinius garažus, priestatus ir kaminus. Dedu naują tinką, remontuoju suskilusį, džipteksuoju ir dažau. Pasinaudokite nedarbo sezono pigiom kainom.

SKAMBINTI RO. 6-5420.

MONTREAL, Que.

KLK Moterų D-jos Montrealio skyriaus visuotinis susirinkimas įvyks sausio 18 d., sekmadienį, tuoj po sumos Aušros Vartų parapijos salėje.

Susirinkimo metu įdomią paskaitą, paįvairintą filmais, skaitys dr. J. Mališka.

Draugijos narės ir visa lietuviška visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti. Po susirinkimo kavutė. **Skyriaus v-ba.**

Tauro klubo narių visuotinis susirinkimas šaukiamas sausio 18 d., šį sekmadienį, tuojau po sumos. Nariai ir bičiuliai labai prašomi dalyvauti susirinkime, kuris įvyks didžiajame posėdžių kambaryje prie AV salės.

SLA susirinkimas šaukimas sausio 18 d., šį sekmadienį, tuoj po sumos klebonijoje, posėdžių kambaryje.

"Neringos" skaučių ir "Geležinio Vilko" skautų tuntai ruošia šiupinį-šokių vakarą sausio 31 d. Aušros Vartų parapijos salėje.

V parapijos choras. Jau daugeli metų būrelis nepaprastų pasiryžėlių choristų atlieka nuostabiai gražią misiją, savo melodinga giesme mus kelia arčiau Dievo. Bet mes visi puikiai žinome, kad mūsų choras galėtų skambėti dar galingiau, didingiau ne tik AV šventovėje, bet ir mūsų visuomeninių parengimų proga. Tik mums dar trūksta choristų, o jų yra mūsų kolonijoje daug, moterų ir vyrų! Mes prašome visų padėti mūsų chorui. Artinasi Tautos šventė, Velykų šventės. Tat, iki malonaus pasimatymo chore.

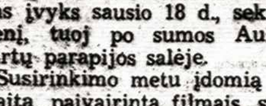

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

Dr. J. URBAITIS
Gydytojas ir chirurgas
Persikėlė
į naujas patalpas
2259 Bloor St. W.
Telef.: kabinėto RO. 6-6791
namų LE. 6-9622
Darbo valandos: kasdien 1-4 p.p. ir 6-8 val. vak.

DIDIEJI DERĖSIS?

(Atkelta iš 1 psl.)

deksu "valstybės išdavimu" tebebuvo kaltinami pasitraukę užsienin. žinant, taipgi, kad Vilniaus "Tiesa" jau prieš metus betgi sutiko, kad išeiviai "gali pasilikti kur jie yra (pripažįstant jų naująją pilietybę? A.) ir mylėti savo tėvų kraštą", naujoji Draugija Vilniuje sugestionavo, kad netrukus reikia laukti TSRS - JAV Kultūrinių Ryšių Draugijos lietuviškojo skyriaus steigimo. Pirmasis skyrius buvęs suorganizuotas "Lietuvos Kultūrinių Ryšių su Užsieniu Draugijos pirmininkė" p. Ratomskio. Įsteigtojo skyriaus pirmininku tapo "Liaudies ūkio tarybos" pirm. K. Kairys, jo pavaduotoju oficialus istorikas J. Jurginis, nariais akademikas prof. P. Slavėnas ir Kauno Politechnikos Instituto direktorius prof. K. Baršauskas. Būdinga, kad draugijoje kolkas nėra dailininkų, rašytojų, žurnalistų — dėmesys būsiąs skiriamas dėlto tokiems ryšiams, kurie keltų lietuvių materialinį gerbūvį.

Vašingtonas. — Gruodžio 22 d. JAV pasirašė su Jugoslavija paskolos sutartį — JAV duos už 95 mil. dol. žemės ūkio produktų, už kuriuos Jugoslavija sumokės savo valiuta 30 metų bėgyje.

Buenos Aires. — Pairusiems savo finansams gelbėti Argentina gavo iš tarptautinio ir eilės JAV bei Kanados bankų $329 mil. paskolos.

Budapeštas. — Oficialiais duomenimis Vengrijoje dar yra 250 - 300.000 vokiečių. ¾ jų yra katalikai.

GREITAI • GERIAUSIAI • LENGVAI
Pinigai į Lietuvą
10 Rublių už $1.–
Mokestis $5.— iki $50.00
Pilnai garantuota. Kvitas parūpinamas
Expresu per 2 savaites
GRAMERCY Dep. TZ
118 EAST 28th STREET, NEW YORK, N.Y., USA
Leista Bankų Dept. ir apdrausta.

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.
Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais HU. 9-1543

Evelyn Cres.
$7.000 įmokėti, atskiras, gražus namas, ekstra dideli 7 kambariai, vandeniu alyva apšildomas, moderniška virtuvė, geras įvažiavimas, plytinis garažas. Prašoma kaina $21.900. Jeigu pageidaujamas liuksusinis namas, tai šis atitiks jūsų skonį.

St. Clarens Ave.
$3.500 įmokėti, balansui vienas atviras morgičius 10 metų, 8 kambariai, pusiau atskiras plytų namas, moderniška virtuvė, kieto medžio grindys, alyva oru šildomas, dvigubas garažas. Kaina $16.500.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.